

การพันทล่องปฏิบัติราชการ

ข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า “ผู้ได้รับบรรจุ และแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๕ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ และให้ได้รับการพัฒนาเพื่อให้รู้ระบบแบบแผนของทางราชการ และเป็นข้าราชการที่ดีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามวรรคหนึ่ง ผู้ใดมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ สั่งให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป ถ้าผู้นั้นมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดก็สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว หรือไม่ก็ตาม เจตนารมณ์ของการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๑. เพื่อให้การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามระบบคุณธรรม คำนึงถึงพฤติกรรม จริยธรรมของบุคคล ตลอดจนประโยชน์ของทางราชการ

๒. เพื่อให้การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นขั้นตอนในการเลือกสรรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด

๓. เพื่อให้ส่วนราชการสามารถดำเนินการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีมาตรฐาน สะดวก คล่องตัว เป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ การกำหนดระยะเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการกำหนดให้ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต้องทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ตามระยะเวลาที่ส่วนราชการกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน แต่ไม่เกิน ๑ ปี และในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผล การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ก็สามารถขยายเวลาได้ครั้งละ ๓ เดือน ไม่เกิน ๒ ครั้ง รวมระยะเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและเวลาที่ขยายแล้วต้องไม่เกิน ๑ ปี มีขั้นตอน ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็น ประธานกรรมการ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็น กรรมการ หัวหน้าสำนัก/ผู้อำนวยการกอง เป็นกรรมการ นักทรัพยากรบุคคล/เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็น เลขานุการ

๒. จัดทำแบบประเมินตามแบบที่ให้เพื่อให้คณะกรรมการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นผู้ประเมิน เมื่อผลการประเมินผ่านการทดลองปฏิบัติราชการ

๓. ออกคำสั่งให้พ้นการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการรายนั้น

๔. จัดทำหนังสือส่งรายงาน ก.อบต.จังหวัดปัตตานีทราบ (เรื่อง การพันทล่องปฏิบัติราชการ) โดยแนบเอกสารดังนี้ สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ แบบประเมินผลการทดลองปฏิบัติราชการ สำเนาคำสั่งให้พ้นการทดลองปฏิบัติราชการ

๕. ลงรายการในทะเบียนประวัติ (พันทล่องการปฏิบัติราชการ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลที่...../...../.....) ลง...../...../..... พ.ศ..... ทุกครั้งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง

การประเมินผลการปฏิบัติงาน

หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๓/ว ๖๔๒ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนท้องถิ่นในระบบจำแนกตำแหน่งเป็นประเภทตามลักษณะงาน ซึ่งคณะกรรมการกลางพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนท้องถิ่น โดยมีหลักการเป็นไปตามข้อ ๒๐ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ฉบับลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๗ และประกาศ ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นในระบบแห่ง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อให้การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนท้องถิ่นในระบบจำแนกตำแหน่งเป็นประเภทตามลักษณะงาน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานทั่วไปที่กำหนด และใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนท้องถิ่นตามการประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๒ (๑ เมษายน ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙) เป็นต้นไป

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ครู พนักงานจ้าง องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้ รอบการประเมิน การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ดังนี้

รอบที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม - ๓๑ มีนาคม ของปีงบประมาณ

รอบที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน - ๓๐ กันยายน ของปีงบประมาณเดียวกัน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดองค์ประกอบในการประเมินไว้ ๒ องค์ประกอบ สำหรับพนักงานส่วนตำบล คือ

๑) ผลสัมฤทธิ์ของงาน (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐) โดยประเมินจากปริมาณผลงาน คุณภาพของงาน ความรวดเร็วหรือความตรงต่อเวลาที่กำหนด หรือความประหยัดหรือความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร (พนักงานส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ กำหนดร้อยละ ๕๐)

๒) พฤติกรรมการปฏิบัติราชการ (ร้อยละ ๓๐) ประกอบด้วยการประเมินสมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำผู้บริหาร และสมรรถนะประจำสายงาน (พนักงานส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ กำหนดร้อยละ ๕๐)

ระดับผลการประเมินในการประเมินผลการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ จัดกลุ่มคะแนนผลการประเมินเป็น ๕ ระดับ ได้แก่

- (๑) ระดับดีเยี่ยม ต้องมีช่วงคะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป
- (๒) ระดับดีมาก ต้องมีช่วงคะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ แต่ไม่ถึงร้อยละ ๙๐
- (๓) ระดับดี ต้องมีช่วงคะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ ๗๐ แต่ไม่ถึงร้อยละ ๘๐
- (๔) ระดับพอใช้ ต้องมีช่วงคะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ ๖๐ แต่ไม่ถึงร้อยละ ๗๐
- (๕) ระดับต้องปรับปรุง ต้องมีช่วงคะแนนประเมินต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

พนักงานจ้าง

๓. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน ร้อยละ ๘๐ ให้พิจารณาจากองค์ประกอบ ดังนี้

- ๑) ปริมาณผลงาน
- ๒) คุณภาพของงาน
- ๓) ความรวดเร็วหรือความตรงต่อเวลา
- ๔) การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๒. การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ร้อยละ ๒๐ให้นำสมรรถนะของพนักงานส่วนตำบลมาใช้ในการประเมินพนักงานจ้างโดยอนุโลม ดังนี้

๑) พนักงานจ้างทั่วไป ให้ประเมินสมรรถนะหลัก ๕ สมรรถนะ โดยกำหนดระดับสมรรถนะที่คาดหวัง/ต้องการ ในระดับ ๑

๒) พนักงานจ้างตามภารกิจ ไม่รวมถึงพนักงานตามภารกิจสำหรับผู้ทักษะ ให้ประเมินสมรรถนะหลัก ๕ สมรรถนะ และสมรรถนะประจำสายงานอย่างน้อย ๓ สมรรถนะ เช่นเดียวกับพนักงานส่วนตำบลในลักษณะงานเดียวกัน โดยกำหนดระดับสมรรถนะที่คาดหวัง/ต้องการ ในระดับปฏิบัติงานหรือระดับปฏิบัติการแล้วแต่กรณี

๓) พนักงานจ้างตามภารกิจสำหรับผู้ทักษะ ให้ประเมินสมรรถนะหลัก ๕ สมรรถนะ โดยกำหนดระดับสมรรถนะที่คาดหวัง/ต้องการ ในระดับ ๒

๔) พนักงานจ้างผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ให้ประเมินสมรรถนะหลัก ๕ ด้าน และสมรรถนะประจำสายงาน ๓ สมรรถนะ ได้แก่ ความเข้าใจพื้นที่และการเมืองท้องถิ่น ความคิดสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ท้องถิ่น โดยกำหนดระดับสมรรถนะที่คาดหวัง/ต้องการ ในระดับ ๓

๓. ระดับผลคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้าง ให้จัดกลุ่มตามผลคะแนนเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ ดีเด่น ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

- (๑) ระดับดีเด่น ต้องมีช่วงคะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ ๘๕ ถึง ๑๐๐
- (๒) ระดับดีมาก ต้องมีช่วงคะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ ๘๕ แต่ไม่ถึงร้อยละ ๙๕
- (๓) ระดับดี ต้องมีช่วงคะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ ๗๕ แต่ไม่ถึงร้อยละ ๘๕
- (๔) ระดับพอใช้ ต้องมีช่วงคะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ ๖๕ แต่ไม่ถึงร้อยละ ๗๕
- (๕) ระดับต้องปรับปรุง ต้องมีช่วงคะแนนประเมินต่ำกว่าร้อยละ ๖๕

มีขั้นตอนดังนี้

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลปำไร่ ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของพนักงานส่วนตำบล พนักงานครู และ พนักงานจ้าง ในสังกัดทราบโดยทั่วกัน

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลปำไร่ ประกาศกำหนดวันเวลาและการมาปฏิบัติราชการของ พนักงานส่วนตำบล พนักงานครู และ พนักงานจ้าง ในสังกัดทราบโดยทั่วกัน

๓. ผู้รับการประเมินและผู้ประเมินร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมายระดับความสำเร็จของงาน พร้อมพร้อมจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับโครงการ/งาน/กิจกรรม น้ำหนัก เป้าหมาย (หลักฐานบ่งชี้ความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมและเหมาะสม)

๔. ผู้รับการประเมินและผู้ประเมิน กำหนดน้ำหนัก สมรรถนะแต่ละสมรรถนะ (ตำแหน่งใด ต้องมีสมรรถนะใด ระดับใด เป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง)

๕. ลงนามรับทราบข้อตกลงการปฏิบัติงานรายบุคคล

๖. ผู้รับการประเมิน ปฏิบัติงานให้เกิดผลงานตามที่จัดทำข้อตกลงไว้กับผู้บังคับบัญชา (ผู้ประเมิน)

๓๙. ผู้บังคับบัญชา (ผู้ประเมิน) ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้รับการประเมินเป็นระยะ ให้คำปรึกษา แนะนำ และพัฒนาผู้รับการประเมิน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายและสมรรถนะตามข้อตกลงที่กำหนดไว้

๔๐. ผู้บังคับบัญชา (ผู้ประเมิน) ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ผู้รับการประเมิน) ตามข้อตกลงที่ได้ทำไว้เมื่อต้นรอบการประเมิน

๔๑. ให้ผู้บังคับบัญชา (ผู้ประเมิน) แจ้งผลการประเมินแก่ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ผู้รับการประเมิน) เป็นรายบุคคล โดยให้ผู้รับการประเมินลงลายมือชื่อรับทราบผลประเมิน

กรณีผู้รับการประเมินไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบผลประเมิน ให้ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอย่างน้อย ๑ คน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกัน ลงลายมือชื่อเป็นพยานว่าได้แจ้ง ผลการประเมินดังกล่าวแล้วด้วย

๔๒. งานบริหารงานบุคคลรวบรวมแบบประเมินการปฏิบัติงานของทุกกอง เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงานต่อไป

๔๓. จัดทำบันทึกข้อความเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงานพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานครู และพนักงานจ้าง คณะกรรมการฯ ประกอบด้วย

- ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลฯ เป็น ประธานกรรมการ
- หัวหน้าส่วนราชการ ไม่น้อยกว่า ๒ คน เป็น กรรมการ
- ผู้รับผิดชอบงานการเจ้าหน้าที่ เป็น เลขานุการ

๔๔. จัดทำบันทึกแจ้งคณะกรรมการฯ พิจารณากำหนดวันประชุมคณะกรรมการพิจารณาการกลั่นกรองผลการปฏิบัติราชการ

๔๕. คณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินฯ ประชุมให้คำปรึกษาและพิจารณากลั่นกรองผลการประเมินในภาพรวมตามวันเวลาที่กำหนด (พร้อมบันทึกรายงานการประชุม)

๔๖. คณะกรรมการแจ้งผลการประเมินให้แก่ผู้รับการประเมินรับทราบพร้อมลงลายมือชื่อรับทราบผลการประเมิน

๔๗. บริหารงานบุคคลรวบรวมแบบและผลการประเมิน เสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาผลการประเมินพร้อมลงนามในแบบประเมิน

๔๘. จัดทำประกาศรายชื่อผู้มีผลการประเมิน “ดีเด่น” เสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงนาม และปิดประกาศในที่เปิดเผยให้ทราบโดยทั่วกัน

๔๙. บริหารงานบุคคลจัดลำดับผลการประเมินเรียงลำดับจากผู้ที่มีผลการประเมินระดับดีเด่น ดีมาก ดี พอใช้ และ ระดับปรับปรุงไว้ให้ชัดเจน

๕๐. การเก็บแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้สำนัก/กอง เก็บสำเนาแบบประเมินของข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นในสังกัดไว้ที่ สำนัก/กอง อย่างน้อย ๒ รอบการประเมิน ให้สำนักงานปลัด/บริหารงานบุคคลเก็บคั่นฉบับแบบประเมินไว้ในแฟ้มประวัติหรือในที่เหมาะสม

๕๑. จัดเก็บผลการประเมินและหลักฐานแสดงความสำเร็จของงาน และพฤติกรรมการทำงาน (สมรรถนะ) ของข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นไว้เพื่อใช้ประกอบการบริหารงานบุคคลในเรื่องอื่นๆ เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน การเลื่อนระดับ แต่งตั้งหรือพัฒนา และประกอบการต่อสัญญาจ้างของพนักงานจ้างต่อไป

การเลื่อนขึ้นเงินเดือน

ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการกำหนดโควตาและวงเงินเลื่อนขึ้นเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนพิเศษสำหรับพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างประจำ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๘

การเลื่อนขึ้นเงินเดือนพนักงานส่วนตำบลให้เลื่อนปีละสองครั้ง ดังนี้

(๑) ครั้งที่หนึ่ง เป็นการเลื่อนขึ้นเงินเดือนสำหรับการปฏิบัติราชการในครึ่งปีแรก โดยให้เลื่อนในวันที่ ๓ เมษายนของปีที่ได้เลื่อน

(๒) ครั้งที่สอง เป็นการเลื่อนขึ้นเงินเดือนสำหรับการปฏิบัติราชการในครึ่งปีหลัง โดยให้เลื่อน ในวันที่ ๓ ตุลาคมของปีถัดไป

มีขั้นตอนดังนี้

๑. จัดทำบันทึกเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการการเลื่อนขึ้นเงินเดือน

๒. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทน ประกอบด้วย

- นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	เป็น ประธานกรรมการ
- หัวหน้าส่วนราชการ ไม่น้อยกว่า ๓ คน	เป็น กรรมการ
- ผู้รับผิดชอบงานการเงินเจ้าหน้าที่	เป็น เลขานุการ

๓. นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานมาเป็นหลักการในการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ รายงานให้คณะกรรมการการเลื่อนขึ้นเงินเดือนทราบผลคะแนนการประเมิน เพื่อประกอบการพิจารณาการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทน ทั้งนี้ ต้องไม่ถูกสั่งลงโทษทางวินัยที่หนักกว่าโทษภาคทัณฑ์หรือไม่ถูกศาลพิพากษาคดีอาญาเกี่ยวกับความผิดปฏิบัติราชการ ไม่ถูกสั่งพักราชการเกินกว่า ๒ เดือน ไม่ขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร บรรลุไม่น้อยกว่า ๔ เดือน มีเวลาปฏิบัติราชการ ๖ เดือน โดยมีวันลาไม่เกิน ๒๓ วัน (ยกเว้นลาอุปสมบท/ลาคลอดบุตร/ลาพักผ่อนลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัว ลาเข้ารับการตรวจเลือกทหาร/ลาไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ/ลาไปช่วยเหลือการยากลอบบุตร/ลาไปฟื้นฟูสมรรถนะด้านอาชีพ)

๔. จัดทำบันทึกเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณากำหนดวันประชุมคณะกรรมการพิจารณาการเลื่อนขึ้นเงินเดือน

๕. คณะกรรมการพิจารณาการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ประชุมพิจารณาตามกำหนดวันและเวลาที่กำหนด (พร้อมบันทึกรายงานการประชุม) โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเลื่อนขึ้นเงินเดือน

๖. การจัดสรรโควตาและวงเงินการเลื่อนขึ้นเงินเดือน โดยแบ่งกลุ่ม พนักงานส่วนตำบล แยกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป (ระดับปฏิบัติงาน ระดับชำนาญงาน และ ระดับอาวุโส)
กลุ่มผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ (ระดับปฏิบัติการ ระดับชำนาญการ และ ระดับชำนาญการพิเศษ)

กลุ่มผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่น (ระดับต้น และ ระดับกลาง) กลุ่มผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น (ระดับต้น และ ระดับกลาง)

๒. กลุ่มผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ (ระดับเชี่ยวชาญ) กลุ่มผู้ดำรงตำแหน่ง ประเภทอำนวยการท้องถิ่น (ระดับสูง) กลุ่มผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น (ระดับสูง)

๗. คำนวณอัตราเงินเดือน ณ ๑ มีนาคม หรือ ๑ กันยายน ตามบัญชีถือจ่ายเงินเดือน เพื่อคำนวณวงเงินที่ใช้เลื่อนเงินเดือน

ครั้งที่ ๑ โควตาร้อยละ ๑๕ ของจำนวนข้าราชการหรือลูกจ้างประจำที่ครองตำแหน่งอยู่ ณ ๑ มีนาคม หากคำนวณแล้วมีเศษถึงครึ่งให้ปัดขึ้นเป็นจำนวนเต็ม

วิธีการคิด

จำนวนข้าราชการทั้งหมด x ๑๕% =คน

นำยอดเงินเดือนรวมทั้งหมด x ๖ % =บาท

เงินที่ใช้เลื่อนขั้น ณ ๑ เมษายน ของปี (ครั้งที่ ๑) =บาท

ครั้งที่ ๒ ฐานเงินเดือนร้อยละ ๖ ของอัตราเงินเดือนของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำที่ครองตำแหน่งอยู่ ณ ๑ กันยายน

วิธีการคิด

ยอดเงินเดือนปัจจุบันรวมทั้งสิ้น =บาท

วงเงินร้อยละ ๖ =บาท

หัก เงินที่ใช้เลื่อนขั้น ณ ๑ เมษายน ของปี (ครั้งที่ ๑) =บาท

เหลือยอดเงินที่ใช้เลื่อน ณ ๑ ตุลาคม (ครั้งที่ ๒) =บาท

๘. จากการประชุม สรุปได้ว่าผู้ที่ได้เลื่อนขึ้นเงินเดือนเท่าไร แล้วเสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความเห็นของคณะกรรมการออกคำสั่งเลื่อน บิลละ ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ (๑ เมษายน) ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม)

๙. งานบริหารบุคคลจัดทำเอกสารประกอบ ดังนี้

- ออกคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้พนักงานส่วนตำบล
- จัดทำบัญชีแสดงจำนวนและฐานอัตราเงินเดือนพนักงานส่วนตำบล ครั้งที่ ๑ (๑ เมษายน)

และ ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม) พร้อมอัตราย้อนหลัง ๒ ปี

- จัดทำแบบ ๑ ของข้าราชการผู้สมควรได้รับการเลื่อนขั้น ๑ ขั้น
- จัดทำแบบ ๒ ของข้าราชการผู้สมควรได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ๐.๕ ขั้น
- จัดทำแบบบัญชีและสรุปผลการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของพนักงานส่วนตำบล
- จัดทำแบบประเมินเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น
- แจ้งให้พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานครู ในสังกัดทราบ
- ลงบันทึกข้อมูลในแฟ้มทะเบียนประวัติพนักงานส่วนท้องถิ่นและบันทึกข้อมูลในระบบข้อมูล

บุคลากรท้องถิ่นแห่งชาติ

- สำนาคำสั่งและแฟ้มประวัติ พร้อมจัดทำหนังสือส่งรายงานประธานคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดปัตตานีทราบ

การต่อสัญญาจ้าง

การต่อสัญญาจ้างพนักงานจ้างตามภารกิจและพนักงานจ้างทั่วไป มีขั้นตอนดังนี้

๑. รายงานผลการประเมินฯ ของพนักงานจ้างที่จะสิ้นสุดสัญญาจ้างต่อนายก อบต. เพื่อขอความเห็นชอบต่อ ก.อบต.จังหวัดปัตตานี ในการต่อสัญญาจ้าง
๒. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเพื่อต่อสัญญาจ้าง
๓. ประชุมคณะกรรมการประเมิน
๔. ทำเอกสารผลการประเมินและหนังสือรายงานขอความเห็นชอบต่อ ก.อบต.จังหวัดปัตตานี เพื่อขอความเห็นชอบ (รอ มติ ก.อบต. ออก)
๕. จัดทำสัญญาจ้างและคำสั่งแต่งตั้งพนักงานจ้าง (ต่อสัญญาจ้าง)
๖. จัดทำสำเนาสัญญาจ้างและคำสั่ง รายงานผลต่อ ก.อบต.จังหวัดปัตตานีทราบ

การสรรหาพนักงานจ้างตามภารกิจและพนักงานจ้างทั่วไป

การสรรหาและเลือกสรรพนักงานจ้างตามภารกิจและพนักงานจ้างทั่วไป มีขั้นตอนดังนี้

๑. รายงานตำแหน่งว่าและขออนุมัติสรรหา
๒. จัดทำประกาศรับสมัครและประชาสัมพันธ์ ประกาศก่อนวันรับสมัครไม่น้อยกว่า ๕ วันทำการ
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา
๔. กำหนดระยะเวลาในการรับสมัคร ไม่น้อยกว่า ๗ วันทำการ
๕. ตรวจสอบคุณสมบัติ
๖. ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบและกำหนดวันสอบ
๗. ประชุมคณะกรรมการออกข้อสอบ/ออกข้อสอบ
๘. สอบข้อเขียนและสัมภาษณ์
๙. ตรวจข้อสอบ
๑๐. ทำบันทึกรายงานประธานกรรมการสอบ
๑๑. ประกาศผลผู้ผ่านการสรรหาและเลือกสรรและขึ้นบัญชีเพื่อแต่งตั้งเป็นพนักงานจ้าง
๑๒. ทำรายงานขอความเห็นชอบต่อ ก.อบค. จังหวัดปทุมธานี เพื่อจัดจ้าง (รอ มติ ก.อบค. ออก เฉพาะพนักงานจ้างตามภารกิจ)
๑๓. ทำหนังสือแจ้งให้ผู้ได้รับการสรรหากรายงานตัว
๑๔. ทำบันทึกเสนอคำสั่งแต่งตั้งพนักงานจ้าง และคำสั่งให้ได้รับเงินค่าครองชีพชั่วคราว
๑๕. จัดทำประวัติและทำสัญญาจ้าง

การออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ขั้นตอนการออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนี้

๓. ยื่นแบบคำขอมิบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรอกข้อมูลให้ถูกต้องครบถ้วน
๒. ยื่นเอกสารหลักฐานที่ใช้ในการจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนี้
 - รูปถ่าย ขนาด ๒.๕ x ๓ ซม. จำนวน ๓ รูป
 - สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ (บัตรเดิม)
 - สำเนาทะเบียนบ้าน/สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
๓. บริหารงานบุคคลตรวจสอบเอกสาร ดังนี้
 - เลขประจำตัวประชาชนให้ถูกต้อง
 - ชื่อตัว - ชื่อสกุล ถูกต้อง
 - ระบุตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และหน่วยงานถูกต้อง
 - รูปถ่ายขนาดถูกต้องหรือไม่ ถ่ายไว้ไม่เกิน ๖ เดือน หรือไม่
 - แต่งกายถูกต้องหรือไม่
 - บัตรเก่า (กรณีเคยทำบัตร)
 - กรณีเปลี่ยนชื่อตัว - เปลี่ยนชื่อสกุล ใบสำคัญการสมรส ใบสำคัญการหย่า
 - การระบุตำแหน่งในบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกต้อง
๔. บริหารงานบุคคลดำเนินการ ดังนี้
 - จัดทำบันทึกเสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
 - จัดพิมพ์บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - ออกเลขที่บัตรตามด้วย ปี พ.ศ. ที่ออกบัตร ลงวันที่ออกบัตร/บัตรหมดอายุ กำหนดให้ใช้ได้ ๖ ปี นับแต่วันออกบัตร
 - ประทับตราครุฑด้วยหมึกสีแดง
 - ลงทะเบียนคุมการออกบัตร

126

การโอน/รับโอน(ย้าย)

การให้โอน/รับโอน (ย้าย) มีขั้นตอน ดังนี้

๑. ผู้ขอโอนแจ้งความประสงค์ขอโอนมา หรือ ผู้ขอโอนทำบันทึกพร้อมคำร้องขอโอน (ย้าย) เสนอ ผ่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. งานบุคคลทำหนังสือสอบถามตำแหน่งว่างหรือตำแหน่งที่มีความประสงค์ขอโอน

๓. กรณีขอโอนมา ทำหนังสือตอบรับว่ามีตำแหน่งว่างและยินดีรับหรือไม่

๔. หากได้รับหนังสือตอบรับยินดีรับโอน และค้นสังกัดยินดีให้โอนแล้ว

๕. งานบุคคลทำหนังสือขอโอน (ย้าย) พร้อมแนบเอกสารที่เกี่ยวข้อง ไปยังหน่วยงานที่รับโอน

๖. หน่วยงานรับโอนทำหนังสือเสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แจ้งวันที่รับโอน

๗. ได้หนังสือขอโอน (ย้าย) แล้ว ทำบันทึกเสนอนายกและทำหนังสือขอความเห็นชอบต่อ

คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดปัตตานี ในการให้โอนหรือรับโอน (รอ มติ)

๘. คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดมี มติเห็นชอบให้โอน

๙. งานบุคคลทำบันทึกเสนอนายกฯ ในการออกคำสั่งรับโอนหรือคำสั่งให้โอนและพ้นจากตำแหน่งเป็นวันเดียวกัน

๑๐. บันทึกการไต่ถามไต่สวนประวัติ และทำหนังสือรายงานคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดปัตตานี

๑๑. ทำหนังสือส่งตัว/พนักงานส่วนตำบลมารายงานตัวตามวันที่ มติ ก.อบต.เห็นชอบ

การเลื่อนค่าตอบแทนพนักงานจ้างตามภารกิจ

ตามประกาศ ก.จ. ก.พ. และ ก.อบต. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ข้อ ๒๙ หลักเกณฑ์การเลื่อนค่าตอบแทนประจำปี ให้พนักงานจ้างเว้นพนักงานจ้างทั่วไป ได้รับการพิจารณาเลื่อนค่าตอบแทนผลการประเมินการปฏิบัติงาน ดังนี้

- ต้องมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมาในตำแหน่งที่จะเลื่อนค่าตอบแทนไม่น้อยกว่า ๘ เดือน (๑ ตุลาคม - ๓๐ กันยายน) เพื่อยืนยันให้พนักงานจ้างที่ปฏิบัติงานของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในวันที่ ๑ ตุลาคม ของทุกปี

- พิจารณาเลื่อนค่าตอบแทนพนักงานจ้างที่มีผลการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่าระดับดีได้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๖ ของฐานค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ควบคุมวงเงินงบประมาณการเลื่อนค่าตอบแทนในวงเงินไม่เกินร้อยละ ๔ ของอัตรา ค่าตอบแทนพนักงานจ้าง ณ วันที่ ๑ กันยายน

- ในกรณีที่มีการคำนวณ เพื่อปรับอัตราค่าตอบแทน หรือเลื่อนค่าตอบแทนหากคำนวณแล้วมีเศษ ไม่ถึง ๑๐ บาท ให้ปรับเพิ่มขึ้นเป็น ๑๐ บาท

- ให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำคำสั่งเลื่อนค่าตอบแทนของพนักงานจ้างตามภารกิจตามการประเมินผลการ ปฏิบัติงานในข้อ ๒๙ ได้

- พนักงานผู้ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อต่อสัญญาจ้างได้ ให้พนักงานจ้างผู้นั้นได้รับการพิจารณาเลื่อนค่าตอบแทนในลักษณะงานนั้นตามผลการประเมินการปฏิบัติงานตามหลักการในข้อ ๒๙ ได้

วิธีการคิด

จำนวนพนักงานจ้างตามภารกิจ ณ ๓ กันยายน =คน

ค่าตอบแทนรวมทั้งหมด =คน

วงเงิน ๔ % ของค่าตอบแทน =คน

วงเงินที่ใช้เลื่อนต้องไม่เกินยอดเงินที่คิดจาก ๔ %

เกณฑ์ที่กำหนด ต้องไม่เกินเกณฑ์ ๖ %

บริหารงานบุคคลจัดทำเอกสารประกอบ ดังนี้

- จัดทำคำสั่งการเลื่อนค่าตอบแทนให้พนักงานจ้างตามภารกิจ (๑ ตุลาคม ของทุกปี)
- จัดทำคำสั่งให้พนักงานจ้างตามภารกิจได้รับเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว
- จัดทำแบบรายงานการพิจารณาเลื่อนค่าตอบแทนพนักงานจ้างตามภารกิจ
- ลงบันทึกในทะเบียนประวัติพนักงานจ้างและในระบบข้อมูลบุคลากรท้องถิ่นแห่งชาติ
- แจ้งให้พนักงานส่วนตำบล พนักงานครู และพนักงานจ้าง ในสังกัดทราบ

ระเบียบการลา

การลาแบ่งออกเป็น ๑๑ ประเภท คือ

๑. การลาป่วย ปิละไม่เกิน ๖๐ วันทำการ

- กรณีจำเป็นผู้มีอำนาจสามารถให้ลาได้อีกไม่เกิน ๖๐ วันทำการ
- เสนอใบลา ก่อน/ในวันลา
- ลาตั้งแต่ ๓ วันขึ้นไป ต้องมีใบรับรองแพทย์ (กรณีมีความประสงค์ลาป่วยเพื่อรักษาตัว)
- แม้ไม่ถึง ๓ วัน แต่ผู้มีอำนาจ จะสั่งให้มีใบรับรองแพทย์/ใบรับการตรวจจากแพทย์ก็ได้

๒. การลาคงเหลือบุตร

- สามารถลาได้ไม่เกิน ๙๐ วัน/ครั้ง
- ไม่ต้องมีใบรับรองแพทย์
- ต้องเสนอใบลา ก่อน/ในวันลา
- สามารถลาวันที่คลอด/ก่อนวันที่คลอดก็ได้
- ถ้าลาแล้วไม่ได้คลอดให้ถือว่าวันที่หยุดไปแล้วเป็นวันลากิจส่วนตัว
- การลาคงเหลือที่คาบเกี่ยวกับลาประเภทอื่นซึ่งยังไม่ครบ ให้ถือว่า ลาประเภทอื่นสิ้นสุดและให้

นับเป็น วันเริ่มลาคงเหลือบุตร

๓. การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร

- ลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย
- ลาได้ครั้งหนึ่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ
- เสนอใบลา ก่อน/ในวันลาภายใน ๙๐ วัน

๔. การลากิจส่วนตัว

- ลาได้ปีละไม่เกิน ๔๕ วันทำการ
- ปีแรกที่เข้ารับราชการ ลาได้ไม่เกิน ๑๕ วัน
- ลากิจเพื่อเลี้ยงบุตร (ต่อจากลาคงเหลือบุตร) ลาได้ไม่เกิน ๑๕๐ วันทำการ
- การเสนอใบลา ต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะสามารถหยุดได้
- หากมีราชการจำเป็น : สามารถเรียกตัวกลับได้

๕. การลาพักผ่อน

- สามารถลาได้ปีละ ๓๐ วันทำการ
- สามารถสะสมได้ไม่เกิน ๒๐ วันทำการ
- สามารถสะสมได้ไม่เกิน ๓๐ วันทำการ (รับราชการ ๓๐ ปีขึ้นไป)
- ถ้าบรรจุไม่ถึง ๖ เดือน : ไม่มีสิทธิ์
- หากเสนอใบลาต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงหยุดได้
- ถ้ามีราชการจำเป็น : สามารถเรียกตัวกลับได้

หลักเกณฑ์การลาพักผ่อน

มีสิทธิลาพักผ่อนในปีหนึ่งได้ ๓๐ วันทำการ

การลาพักผ่อนข้าราชการ ลูกจ้างประจำ มีสิทธิลาพักผ่อนในปีหนึ่งได้ ๓๐ วันทำการ ผู้ได้รับการบรรจุครั้งแรก หรือบรรจุกลับเข้ารับราชการในบังคับประมาณใดไม่ถึง ๖ เดือน ไม่มีสิทธิลาพักผ่อนในบังคับประมาณนั้น

ผู้ที่รับราชการติดต่อกันมาไม่ถึง ๓๐ ปี สะสมวันลาได้ แต่วันลาสะสมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันรวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๖๐ วันทำการ

ผู้ที่รับราชการติดต่อกันมา ๓๐ ปี ขึ้นไปสะสมวันลาได้ แต่วันลาสะสมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันรวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๓๐ วันทำการ

๖. การลาอุปสมบท/ประกอบพิธีตั้งญี ฌณเณไม่เกิน ๓๒๐ วัน

- ต้องไม่เคยลาประเภทนี้มาก่อน
- รับราชการไม่น้อยกว่า ๓ ปี
- การเสนอใบลา ก่อนอุปสมบท หรือเดินทางไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
- อุปสมบท หรือเดินทางภายใน ๓๐ วัน
- เสร็จแล้ว รายงานตัวภายใน ๕ วัน
- หากลาแล้วขอถอนวันลา ถือว่าวันที่หลุดไปเป็นวันลาถึงส่วนตัว

๗. การเข้ารับการตรวจเลือก/เตรียมพล เข้ารับการตรวจเลือก : เพื่อรับราชการเป็นทหารกองประจำการ

- ให้รายงานผู้บังคับบัญชาก่อนไม่น้อยกว่า ๔๘ ชม. เข้ารับการเตรียมพล : เข้ารับการระดมพล
ตรวจสอบพล ฝึกวิชาการทหาร ทดสอบความพร้อม

- รายงานผู้บังคับบัญชาภายใน ๔๘ ชม. นับแต่รับหมายเรียก ลาได้ตามระยะเวลาของการกิจ
ใน หมายเรียก เสร็จภารกิจให้กลับภายใน ๗ วัน (ต่อได้รวมแล้วไม่เกิน ๓๕ วัน)

๘. การลาศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย

- ได้รับเงินเดือนไม่เกิน ๔ ปี ต่อได้รวมไม่เกิน ๖ ปี
- พ้นทดลองงานแล้ว
- เสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- ไปศึกษา/ปฏิบัติการวิจัย ต้องรับราชการมาไม่น้อยกว่า ๓ ปี ลาศึกษาต่อในประเทศ (กรณีให้ได้รับเงินเดือน)

- หลักสูตรที่ไม่สูงกว่าปริญญาตรี สามารถลาได้มีกำหนดเท่ากับระยะเวลาของหลักสูตร
 - หลักสูตรปริญญาโท สามารถลาได้ ๒ ปี
 - หลักสูตรปริญญาเอก สามารถลาได้ ๔ ปี

หมายเหตุ : สามารถขยายเวลาศึกษาได้ครั้งละ ๑ ภาคการศึกษา รวมแล้วไม่เกิน ๒ ครั้ง
หรือไม่

เกิน ๓ ปีการศึกษา

- สาขาวิชา/ระดับการศึกษา : สอดคล้องเป็นประโยชน์กับงาน/มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

- ต้องพ้นจากการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว
- กรณีที่เคยได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติม จะต้องกลับมาปฏิบัติราชการแล้วเป็นเวลาไม่น้อย

กว่า ๓ ปี

- ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และรับราชการติดต่อกมาแล้ว เป็น เวลา ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- ต้องทำสัญญาบางส่วนราชการเข้าสังกัดว่าจะกลับมาปฏิบัติราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม หรือปฏิบัติการวิจัยแล้วแต่กรณี

- ทำสัญญาขอใช้ (ศึกษา/ฝึกอบรม ต่างประเทศ : เวลา ๓ เท่า) (ศึกษาในประเทศ : เวลาไม่น้อยกว่า ๓ เท่า)

หมายเหตุ : หากไม่กลับมารับราชการ : ขอใช้เงิน + เบี้ยปรับ

๙. การลาไปปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ การลาไปปฏิบัติงาน มี ๒ ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ ๑

- องค์การฯ ซึ่งไทยเป็นสมาชิก และถึงวาระต้องส่ง
- รัฐบาลไทยมีข้อมูลพันที่จะต้องส่งฯ ตามความตกลงระหว่างประเทศ
- ไปศึกษา/ปฏิบัติการวิจัย ต้องรับราชการมาไม่น้อยกว่า ๑ ปี
- ส่งเพื่อพิทักษ์รักษาสลประโยชน์ของประเทศตามความต้องการรัฐบาลไทย

ประเภทที่ ๒ - นอกเหนือจากประเภทที่ ๑

๑๐. การลาติดตามคู่สมรส เป็นคู่สมรสโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็น ข้าราชการ หรือพนักงาน

รัฐวิสาหกิจ

- ลาได้ไม่เกิน ๒ ปี
- ต่อได้อีก ๒ ปี รวมไม่เกิน ๔ ปี
- ถ้าเกินให้ลาออก ไม่ได้รับเงินเดือนระหว่างลา ผู้มีอำนาจจะอนุญาตให้ลาครั้งเดียว

หรือหลายครั้งก็ได้ และคู่สมรสต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการติดต่อกัน ครบกำหนด ๔ ปี ไม่มีสิทธิลา ยกเว้นคู่สมรสกลับมาแล้วและได้รับคำสั่งให้ไปอีก

๑๑. การลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่ ถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่จนทำให้ตกเป็นผู้พหุผลภาพหรือพิการ

- ลาไปฟื้นฟูด้านอาชีพได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน ข้าราชการที่ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บจนทำให้ตกเป็นผู้พหุผลภาพหรือพิการเพราะเหตุอื่น

- ลาไปฟื้นฟูด้านอาชีพได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน จัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจพิจารณา หรืออนุญาตพร้อมแสดง

หลักฐานเกี่ยวกับ หลักสูตรที่ประสงค์จะลา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) เพื่อพิจารณาอนุญาต

สรุปสิทธิการลาของพนักงานจ้าง พนักงานจ้างทั่วไป พนักงานจ้างตามภารกิจ

๑. ลาป่วย ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ ได้ค่าตอบแทน

- ระยะเวลาการจ้าง ๑ ปีไม่เกิน ๑๕ วัน

- ระยะเวลาการจ้าง ๙ เดือน ลาได้ไม่เกิน ๘ วัน
- ระยะเวลาการจ้าง ๖ เดือน ลาได้ไม่เกิน ๖ วัน
- ระยะเวลาการจ้าง ต่ำกว่า ๖ เดือน ลาได้ ไม่เกิน ๔ วัน - ลาป่วย ไม่เกิน ๖๐ วัน ได้ค่าตอบแทน
การลาป่วยเกิน ๓ วัน ต้องมีใบรับรองแพทย์ส่งพร้อมใบลาด้วย ยกเว้นผู้มีอำนาจให้ลาจะเห็นสมควรเป็นอย่าง
อื่น

๒. ลาพักผ่อน ปีละ ๑๐ วัน ได้ค่าตอบแทน

๓. ลาคลอดบุตร ไม่เกิน ๙๐ วันได้ค่าตอบแทนไม่เกิน ๔๕ วัน เว้นปี แรกทำงานไม่ครบ ๗
เดือน ต่อเนื่องได้อีก ๓๐ วันทำการรวมในลากิจ

๔. ลาป่วย ไม่มีสิทธิลาป่วย

- อำนาจการอนุญาตให้ลาเป็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- ลาป่วย ไม่เกิน ๑๒๐ วัน ได้ค่าตอบแทน เว้นปีแรกลาได้ แต่ไม่ได้ ค่าตอบแทน

****ระหว่างลาการลาและการจ่ายค่าตอบแทนนอกเหนือจากที่ กำหนดนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของนายกฯ****

****การส่งใบลาทุกครั้งต้องผ่านทางหัวหน้างานตามสายบังคับบัญชาตามขั้นตอนก่อนส่งฝ่ายงานบุคคลฯ****

๑. ลากิจ, ลาพักผ่อน ต้องส่งใบลาล่วงหน้า ๓ วัน
๒. ลาป่วยเกิน ๓ วัน ต้องมีใบรับรองแพทย์แนบกับใบลา (นับวันหยุดราชการรวมด้วย)
๓. ลากิจ ลาพักผ่อนติดวันหยุดนักขัตฤกษ์หลายวันต้องชี้แจงเหตุผล
๔. ลาป่วยเมื่อมาปฏิบัติงานตามปกติต้องส่งใบลาทันที
๕. ข้าราชการ , ลูกจ้างประจำ ลาป่วยติดต่อกันมีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลาปีหนึ่งได้
๖๐-๑๒๐ วันทำการ
๖. ข้าราชการ , ลูกจ้างประจำ ลากิจโดยได้รับเงินเดือนระหว่างลาปีหนึ่งไม่เกิน ๔๕ วัน
๗. ข้าราชการ , ลูกจ้างประจำ ลาป่วย ลากิจ เกิน ๒๓ ครั้ง ในรอบครึ่งปีงบประมาณจะ
ไม่ได้การพิจารณาขึ้นเงินเดือน ให้อยู่ในอำนาจของผู้บังคับบัญชาพิจารณา
๘. ลูกจ้างประจำมาปฏิบัติงานสายเกิน ๖ ครั้ง จะไม่ได้รับการพิจารณาขึ้นเงินเดือน ให้อยู่
อยู่ในอำนาจของผู้บังคับบัญชาพิจารณา
๙. ข้าราชการฯ ที่ได้ลาคลอดบุตร ๙๐ วัน (นับวันหยุดราชการรวมด้วย) โดยได้รับเงินเดือน มีสิทธิลากิจ
ส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่อง จากการลาคลอดบุตรได้ไม่เกิน ๑๕๐ วัน โดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่าง
ลา

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

ในการดำเนินการปฏิรูประบบราชการ นอกจากจะมีการกำหนดนโยบายในรูปแบบของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการแล้ว รัฐบาลยังได้มีออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยมีความประสงค์จะให้ใช้บังคับกับส่วนราชการในทุกกระทรวง ทบวง กรม ทั้งที่เป็นราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่อยู่ในกำกับของราชการฝ่ายบริหารที่มีการจัดตั้งขึ้นและมีการปฏิบัติราชการเช่นเดียวกับกระทรวง ทบวง กรม ดังมี รายละเอียดของหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และกรอบแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

หมวดที่ ๑ เป็นการกำหนดขอบเขตความหมาย

หมวดที่ ๒ กำหนดแนวทางการบริหารราชการ

หมวดที่ ๓ กล่าวถึง “การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ”

หมวดที่ ๔ การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า

หมวดที่ ๕ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หมวดที่ ๖ การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ

หมวดที่ ๗ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน

หมวดที่ ๘ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

หมวดที่ ๑ เป็นการกำหนดขอบเขตความหมายของคำว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี”

โดยชี้ให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ของการบริหารราชการ และแนวทางปฏิบัติราชการของทุกส่วนราชการในการกระทำการกิจว่าจะต้องมีเป้าหมายดังนี้

๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ซึ่งได้แก่ การกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานและการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน จัดให้มีการกระจายอำนาจการ

ตัดสินใจ เพื่อให้การปฏิบัติงานเสร็จสิ้นที่จุดบริการใกล้ตัวกับประชาชน รวมทั้งการปฏิบัติงานในรูปแบบ one – step service

๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งได้แก่ การทบทวนและปรับปรุงกระบวนการ และขั้นตอนทำงานใหม่อยู่เสมอ ทบทวนลำดับความสำคัญและความจำเป็นทางแผนงานและโครงการทุกระยะ การยุบเลิกส่วนราชการที่ไม่จำเป็น และปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์อยู่เสมอ

๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ ซึ่งได้แก่ การปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นกับความต้องการและความพึงพอใจของประชาชน ผู้รับบริการเป็นหลัก โดยมีการสำรวจความต้องการของประชาชน และความพึงพอใจของผู้รับบริการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมา ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ

๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบและวัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดระบบการควบคุมตนเอง

หมวดที่ ๒ กำหนดแนวทางการบริหารราชการ

ในความหมายของ “การบริหารราชการให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชนว่าต้องอยู่ในแนวทางที่ถือว่าประชาชนเป็นศูนย์กลางในการได้รับบริการจากรัฐ” ดังต่อไปนี้

๑) การกำหนดภารกิจแต่ละเรื่องรัฐและส่วนราชการมีหน้าที่ต้องกำหนดให้อยู่ในกรอบที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายให้เกิดประโยชน์สูงสุดของประเทศ ความสงบ และปลอดภัยของสังคมส่วนรวม และความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนโดยทั่วไป และสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐและนโยบายของคณะรัฐมนตรี

๒) ต้องจัดวางระบบให้การปฏิบัติราชการเป็นไป โดยมีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถตรวจสอบได้ และมุ่งให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในภาพรวม

๓) ก่อนเริ่มดำเนินการในภารกิจใด ต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ผลดีและผลเสียให้ครบถ้วนทุกด้าน มีการวางกลไกการทำงานชัดเจนทุกขั้นตอนและโปร่งใส ในกรณีที่มีผลกระทบต่อประชาชนต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือมีการชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชน ให้ได้ทราบถึงประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับจากภารกิจนั้น

๔) เมื่ออยู่ในระหว่างการดำเนินการตามภารกิจใด ต้องรับฟังความคิดเห็นและสำรวจความพึงพอใจของสังคมโดยรวม เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมอยู่เสมอ

๕) ในกรณีที่พบปัญหาอุปสรรคต้องจัดให้มีการแก้ไขปัญหานั้นโดยเร็ว และถ้าเป็นปัญหาจากส่วนราชการอื่นต้องแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแก้ไขปรับปรุงโดยเร็ว

ในการดำเนินการของส่วนราชการที่ตามหมวดนี้

- จะต้องคำนึงถึงการให้บริการประชาชนเป็นศูนย์กลางในการได้รับการบริการจากรัฐเป็นหลักสำคัญ การกำหนดภารกิจแต่ละเรื่องต้องมีดัชนีชี้วัดและแสดงผลลัพธ์ให้เห็นโดยชัดเจน ประชาชนได้รับประโยชน์จากภารกิจนั้นตรงต่อความต้องการของประชาชน หรือเกิดผลต่อการพัฒนาชีวิต ความเป็นอยู่ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืนโดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม และแต่ละรายควบคู่กัน

- การดำเนินการให้มีความโปร่งใส จะเกิดขึ้นได้เมื่อส่วนราชการได้สร้างหลักเกณฑ์การปฏิบัติในแต่ละเรื่องขึ้นไว้อย่างชัดเจน และตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน และเปิดเผยข้อมูลทุกขั้นตอนในการปฏิบัติภารกิจให้ประชาชนได้รับทราบ

- การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับภารกิจหรือโครงการที่ส่วนราชการจะดำเนินการ ซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่โดยปกติของประชาชนในชุมชนนั้น การทำความเข้าใจถึงผลกระทบและแนวทางแก้ปัญหาที่ส่วนราชการจะดำเนินการ และการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างภาครัฐและของประชาชน โดยให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและรัฐ ต้องรับฟังและแก้ไขปัญหาจนประชาชนเกิดความพอใจ และมีส่วนร่วมในการผลักดันภารกิจนั้นเกิดผลสำเร็จ

หมวดที่ ๓ กล่าวถึง “ การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ”

ซึ่งหมายถึง การบริหารงานมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับภารกิจและวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นไว้สำหรับงานนั้น ๆ โดยผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมีความคุ้มค่ากับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน บทบัญญัติในหมวด ๓ เป็นการกำหนดวิธีการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะว่าด้วยการกำหนดแผนการทำงานที่มีวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดผลลัพธ์ของงาน ดังนี้

๑) การปฏิบัติของส่วนราชการต้องสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของภารกิจที่กระทำได้อย่างชัดเจน โดยต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ในการจัดทำภารกิจต่าง ๆ ส่วนราชการต้องมีแผนปฏิบัติงานล่วงหน้าก่อนลงมือดำเนินการ

- แผนปฏิบัติงานต้องมีรายละเอียดที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนระยะเวลา และงบประมาณที่จะต้องใช้จ่าย เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ

- ต้องมีระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานนั้น

- ในกรณีที่มีผลกระทบต่อประชาชน ส่วนราชการต้องแก้ไขหรือบรรเทาผลกระทบ หรือเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม

๒) การบริหารราชการแบบบูรณาการ

การบริหารงานแบบบูรณาการ คือ การร่วมมือกันในระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการปฏิบัติงานร่วมกันหรือมีแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้ภารกิจที่สำคัญของรัฐในแต่ละด้านเกิดผลสำเร็จเป็นประโยชน์แก่ประชาชนส่วนรวม และมีความประหยัดโดยใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการให้เกิดความ รวดเร็วและมีประสิทธิภาพจากการร่วมมือปฏิบัติงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในพระราชกฤษฎีกานี้มีแนวทาง ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ส่วนราชการหลายแห่งมีภารกิจใดที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันให้ส่วนราชการทุกแห่งที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกันนั้นกำหนดแนวทางปฏิบัติราชการ เพื่อให้มีการบริหารจัดการทั้งในด้านการวางแผน การใช้ทรัพยากร และการดำเนินการร่วมกัน โดยกำหนดเป้าหมายให้เกิดผลสำเร็จ ในภารกิจนั้นเป็นเอกภาพเดียวกัน

(๒) โดยที่ขณะนี้ รัฐบาลได้มีนโยบายในการให้มีการบริหารราชการแบบบูรณาการในจังหวัดและในต่างประเทศ โดยในจังหวัดนั้นเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และในต่างประเทศเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ฉะนั้น ในพระราชกฤษฎีกานี้จึงบัญญัติรองรับการดำเนินการ ดังกล่าว โดยให้ส่วนราชการทุกแห่งมีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติราชการของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้าคณะผู้แทนในต่างประเทศ เพื่อให้การบริหารราชการเป็นผลสำเร็จ โดยสามารถใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายได้อย่างครบถ้วนตามความจำเป็น ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวต้องใช้การมอบอำนาจ และในขณะนี้ได้มีการกำหนดรายละเอียดไว้แล้วในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๖

๓) การพัฒนาส่วนราชการให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ในการบริหารราชการแนวใหม่ ส่วนราชการจะต้องพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและสถานการณ์ของต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อประเทศไทยโดยตรง ซึ่งในการบริหารราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้จะต้องมีการวางแผนการปฏิบัติราชการทุกระยะ ต้องมีการปรับแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ต้องมีการกำหนดผลสัมฤทธิ์ของงานที่เป็นความจริง ฉะนั้น แนวความคิดของผู้ปฏิบัติงานภาครัฐจะต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิมเสียใหม่ จากการที่

ยึดแนวความคิดว่าต้องปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผนที่วางไว้ ตั้งแต่อดีตจน ต่อเนื่องถึงปัจจุบัน เน้นการสร้างความคิดใหม่ ๆ ตามวิชาการสมัยใหม่และนำมาปรับใช้กับการปฏิบัติราชการตลอดเวลา ในพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้จึงกำหนดเป็นหลักการว่า ส่วนราชการต้องมีการพัฒนาความรู้เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

- ต้องสร้างระบบให้สามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างกว้างขวาง
- ต้องสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป
- ต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการ เพื่อให้ข้าราชการทุกคนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในวิชาการสมัยใหม่ตลอดเวลา มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และมีคุณธรรม
- ต้องมีการสร้างความมีส่วนร่วมในหมู่ข้าราชการให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อการนำมาพัฒนาใช้ในการปฏิบัติราชการร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพ

๔) การจัดทำคำรับรองในการปฏิบัติราชการ

ในการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้น จะมีแผนงานในการปฏิบัติราชการกำกับการดำเนินการอยู่เสมอ เพื่อแสดงนโยบายของรัฐบาลให้เห็นเป้าหมายการบริหารงานในระดับชาติเป็นภาพรวมของภารกิจของรัฐ ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปแผนการบริหารราชการแผ่นดิน และส่วนราชการทุกแห่งจะมีการกำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อนำนโยบายที่รัฐบาลกำหนดแปลงไปสู่ภาคปฏิบัติ ซึ่งจะกำหนดวิธีดำเนินการและผลสำเร็จของงานที่มีตัวชี้วัดได้ว่าจะเกิดผลสัมฤทธิ์ตรงตามเป้าหมาย ฉะนั้น เพื่อให้มีการดำเนินการตามแผนต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จอย่างแท้จริงโดยมีผู้รับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานนั้น จึงกำหนดมาตรการให้มีจัดทำคำรับรองในการปฏิบัติราชการ(Performance agreement) ขึ้นเพื่อเป็นมาตรการสำคัญในการกำกับการปฏิบัติ ราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ในการจัดทำคำรับรองในการปฏิบัติราชการนั้นจะจัดทำในรูปแบบการทำความตกลงร่วมกันระหว่างผู้กำหนดนโยบายกับผู้รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติแต่ละเรื่อง โดยเป็นการทำความตกลงระหว่างรัฐมนตรีกับปลัดกระทรวง ปลัดกระทรวงกับอธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบปฏิบัติการกิจตามแผนงาน ทั้งนี้ การดำเนินการตามหลักการนี้จะนำมาใช้เมื่อ ก.พ.ร. ได้วิเคราะห์และจัดทำรูปแบบ และหลักเกณฑ์ของการทำความตกลงในการปฏิบัติงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานของแต่ละระดับการจัดทำคำรับรองในการปฏิบัติราชการนอกจากเป็นมาตรการในการกำกับ

การปฏิบัติราชการเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติงานตามแผนให้เกิดผลสำเร็จแล้ว ยังใช้เป็นข้อมูลในการประเมินศักยภาพของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ และความเหมาะสมในการมอบหมายความรับผิดชอบต่อไป รวมถึงจะเป็นข้อมูลเพื่อสร้างแรงจูงใจและจ่ายค่าตอบแทนตามผลงาน (Performance-related pay) ได้ในระยะต่อไปด้วย

๕) การจัดทำแผนบริหารราชการแผ่นดิน

เพื่อให้การบริหารราชการมีเป้าหมายที่ชัดเจนและทุกส่วนราชการสามารถกำหนดยุทธศาสตร์การปฏิบัติราชการให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำหนดความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการซึ่งจะเป็นที่มาของการจัดทำข้อตกลงว่าด้วยผลงานให้เกิดขึ้น และทุกคนในองค์กรของภาครัฐรวมทั้งประชาชนจะสามารถทราบได้ว่าในแต่ละปีทิศทางของการบริหารประเทศจะดำเนินการในเรื่องใด การดำเนินการในส่วนนี้จึงกำหนดให้มีแผนต่างๆ ที่จะต้องจัดทำขึ้น ดังนี้

(๑) แผนการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นแผนการบริหารของรัฐบาลมีระยะเวลา ๕ ปี ซึ่งเป็นการนำนโยบายของรัฐบาลมาแปลงเป็นแผนโดยสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญและแผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อกำหนดหัวข้อที่สำคัญในแต่ละเรื่อง ที่จะใช้เป็นแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่มีเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน การกำหนดผู้ที่จะต้องรับผิดชอบรายได้รายจ่ายและทรัพยากรที่ต้องใช้ระยะเวลา และการติดตามประเมินผล

ในการดำเนินการนั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานงบประมาณ จะเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกันในการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน โดยจะเริ่มจัดทำเมื่อรัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาแล้ว จะต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน เพื่อประกาศใช้เป็นแผนชาติที่มีผลผูกพันทุกส่วนราชการต้องนำไปปฏิบัติ

(๒) แผนนิติบัญญัติ เป็นการจัดทำแผนด้านกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อเป็นกลไกรองรับการดำเนินการตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งจะมีการกำหนดสาระสำคัญของกฎหมาย ผู้รับผิดชอบ และระยะเวลาการดำเนินการที่สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน

ในการดำเนินการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จะรับผิดชอบร่วมกันเพื่อจัดทำแผนนิติบัญญัติขึ้น เมื่อมีแผนนิติบัญญัติแล้ว ทุกส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องจะต้องนำไปจัดทำกฎหมาย ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและ

ระยะเวลา เพื่อให้มีกฎหมายเป็นกลไกสนับสนุนการดำเนินการตามแผนการบริหารราชการแผ่นดินได้ต่อไป

(๓) แผนปฏิบัติราชการ เป็นแผนของทุกส่วนราชการที่จะแปลงแผนบริหารราชการแผ่นดินซึ่งเป็นการกำหนดในเชิงนโยบายให้เป็นแนวทางการปฏิบัติราชการตามความรับผิดชอบของส่วนราชการนั้น ซึ่งจะต้องมีการจัดทำเป็น ๒ ระยะ คือ

- แผนปฏิบัติราชการสี่ปี เพื่อเป็นการวางแผนระยะยาวในการปฏิบัติตามภารกิจในขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการ ให้สอดคล้องกับแผนบริหารราชการแผ่นดิน

- แผนปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อเป็นการกำหนดแผนการปฏิบัติ ราชการในแต่ละปีโดยแปลงมาจากแผนสี่ปีนั้นว่า ในปีหนึ่งมีภารกิจใดจำเป็นต้องกระทำ โดยมีเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างไร ซึ่งแผนปฏิบัติราชการประจำปีนี้จะเป็นสิ่งที่กำหนดงบประมาณของส่วนราชการในปีนั้นด้วย เพราะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบกัน แผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการใดแล้ว สำนักงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จ และการโอนงบประมาณจะทำได้เมื่อมีการปรับแผนตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ คือ ภารกิจใดไม่อาจดำเนินการต่อไปได้หรือหมดความจำเป็นหรือไม่เป็นประโยชน์ หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินความจำเป็นหรือมีความจำเป็นอย่างอื่น และในการปรับแผนนั้นจะต้องแก้ไขแผนบริหารราชการแผ่นดินให้สอดคล้องกันด้วย ส่วนแผนปฏิบัติราชการใดคณะรัฐมนตรีไม่อนุมัติจะจัดสรรงบประมาณให้มิได้ และเมื่อสิ้นปีส่วนราชการต้องรายงานแสดงผลสัมฤทธิ์เสนอต่อคณะรัฐมนตรีหลักการในข้อนี้มีขึ้นเพื่อรองรับการปรับปรุงระบบงบประมาณ แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีแผนระยะยาว แผนระยะปานกลางขึ้นไว้เพื่อการจัดสรรงบประมาณด้วย ฉะนั้น เมื่อมีการตรากฎหมายวิธีการงบประมาณกำหนดให้มีแนวทางดังกล่าว สำนักงบประมาณ และ ก.พ.ร. จะต้องร่วมกันกำหนดแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติราชการให้สามารถใช้ได้โดยสอดคล้องกับการจัดทำงบประมาณ

(๔) ความต่อเนื่องในการปฏิบัติราชการ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนายกรัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการมีหน้าที่สรุปผลและให้ข้อมูลต่อนายกรัฐมนตรีคนใหม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลการกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน

หมวดที่ ๔ การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า

เป็นการกำหนดวิธีการทำงานของส่วนราชการ ทั้งในกรณีที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานและสามารถวัดความคุ้มค่า ในการปฏิบัติแต่ละภารกิจ โดยกำหนดให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติตามหลักการ ดังนี้

๑) หลักความโปร่งใส

ส่วนราชการต้องประกาศกำหนดเป้าหมาย และแผนการทำงาน ระยะเวลาแล้วเสร็จ และงบประมาณที่ต้องใช้เพื่อให้ข้าราชการและประชาชนทราบ ซึ่งจะทำให้การทำงานมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบแผนการทำงานได้

๒) หลักความคุ้มค่า

(๑) ส่วนราชการต้องจัดทำบัญชีต้นทุนในงานบริการสาธารณะแต่ละประเภท และรายจ่ายต่อหน่วยของบริการสาธารณะ เพื่อการเปรียบเทียบความคุ้มค่าระหว่างปัจจัยนำเข้ากับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งหากรายจ่ายต่อหน่วยของงานบริการสาธารณะของส่วนราชการใด สูงกว่ารายจ่ายต่อหน่วยของงานบริการสาธารณะประเภทเดียวกันของส่วนราชการอื่น ส่วนราชการนั้นต้องจัดทำแผนการลดรายจ่ายต่อหน่วย เพื่อดำเนินการปรับปรุงการทำงานต่อไป ซึ่งรายละเอียดในการจัดทำบัญชีต้นทุนกรมบัญชีกลางจะเป็นผู้กำหนดขึ้น

(๒) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะเป็นผู้ตรวจสอบความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจแห่งรัฐ เพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรีประเมินว่าภารกิจใดสมควร ทำต่อไปหรือยุบเลิก โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่รัฐและประชาชนจะพึงได้รับจากภารกิจนั้น และในการประเมินความคุ้มค่าจะต้องคำนึงถึงประเภทและสภาพของแต่ละภารกิจ ความเป็นไปได้ ประโยชน์ที่รัฐและประชาชนจะได้รับ โดยเทียบกับรายจ่ายของรัฐ ทั้งนี้ มิใช่คำนวณเป็นตัวเงินเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงประโยชน์ได้เสียของสังคมด้วย

(๓) การจัดซื้อจัดจ้างจะต้องกระทำโดยเปิดเผยและเที่ยงธรรม โดยจะต้องขังน้ำหนักถึงประโยชน์และผลเสียต่อสังคม ภาระต่อประชาชน คุณภาพ วัตถุประสงค์ที่จะใช้ ราคา และประโยชน์ระยะยาวของส่วนราชการ ซึ่งมีใช้ถือราคาต่ำสุดเป็นเกณฑ์อย่างเดียว แต่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในระยะยาวที่จะทำให้ต้นทุนการบริการสาธารณะต่ำลงได้ โดยจะต้องมีการปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการพัสดุเพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว

๓) หลักความชัดเจนในการปฏิบัติราชการ (หลักความรับผิดชอบ)

(๑) ในการปฏิบัติราชการระหว่างส่วนราชการด้วยกัน ถ้าการปฏิบัติงานของ ส่วนราชการหนึ่งต้องได้รับความเห็นชอบ หรืออนุญาตจากอีกส่วนราชการหนึ่ง ส่วนราชการ ผู้เห็นชอบหรืออนุญาตต้องดำเนินการภายใน ๑๕ วัน เว้นแต่จะได้ประกาศกำหนดเวลา ไว้ล่วงหน้าแล้วว่าต้องเกินกว่า ๑๕ วัน เพราะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมาย ถ้ามีการเห็นชอบหรืออนุมัติเกินเวลา ข้าราชการที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ

(๒) การวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาใด ๆ ส่วนราชการต้องเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย โดยเร็ว และหลีกเลี่ยงการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดหลักที่ชัดเจนในการ รับผิดชอบของส่วนราชการ และมีให้ใช้เวลานานในการพิจารณาในรูปแบบของ คณะกรรมการ

(๓) ในกรณีที่เป็นการพิจารณาในรูปแบบคณะกรรมการให้มีผลผูกพันผู้แทน ส่วน ราชการแม้จะมีได้เข้าร่วมประชุม และจะต้องมีการบันทึกฝ่ายข้างน้อยไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดหลักที่ชัดเจนในความรับผิดชอบต่อผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนส่วนราชการใน คณะกรรมการ อันจะก่อให้เกิดผลสรุปของงานที่แน่นอนไม่เปลี่ยนแปลงโดยส่วนราชการ นั้นในภายหลัง

(๔) การสั่งราชการต้องเป็นลายลักษณ์อักษร ถ้ามีการสั่งการด้วยวาจาต้องบันทึก คำสั่งนั้นไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการสั่งเพื่อปฏิบัติราชการที่ต้องมีหลักฐาน ยืนยันคำสั่งที่แน่นอน มีความรับผิดชอบต่อผู้สั่งและผู้ปฏิบัติงาน

หมวดที่ ๕ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กำหนดหน้าที่ให้ส่วนราชการปฏิบัติเพื่อเป็น การลดระยะเวลาในการพิจารณา การสั่ง การอนุญาต การอนุมัติหรือการปฏิบัติราชการที่มีผลโดยตรงต่อประชาชนให้เกิด ความสะดวกและรวดเร็วขึ้น ดังนี้

๑) การกระจายอำนาจการตัดสินใจ

(๑) ส่วนราชการต้องจัดให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจลงไปสู่ผู้ดำรง ตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการในเรื่องนั้นโดยตรง โดยมุ่งผลให้เกิดความ สะดวกและรวดเร็วในการบริการประชาชน

(๒) ส่วนราชการต้องจัดให้มีหลักเกณฑ์การควบคุม ติดตาม และกำกับดูแลการใช้ อำนาจและความรับผิดชอบต่อผู้รับมอบอำนาจและผู้มอบอำนาจ เพื่อให้เกิดความ รับผิดชอบต่อและเป็นกรอบการปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่เพิ่มขั้นตอนเกินจำเป็น และให้ใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคมตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดการลดขั้นตอนในการติดต่อราชการ เพิ่มประสิทธิภาพและประหยัดค่าใช้จ่าย และเมื่อมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจเป็นประการใดแล้ว ให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบด้วย

(๓) ก.พ.ร. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการหรือแนวทางในการกระจายอำนาจ ความรับผิดชอบ และการลดขั้นตอน เพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติก็ได้

(๔) ส่วนราชการแต่ละแห่งต้องจัดทำแผนภูมิขั้นตอน และระยะเวลาการดำเนินการ รวมทั้งรายละเอียดอื่นโดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนตรวจสอบได้ ซึ่งจะเป็นการลดขั้นตอนการติดต่อสอบถามหรือการทำความเข้าใจเรื่องสำหรับประชาชนที่จะมาขอรับบริการจากรัฐได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๒) การจัดตั้งศูนย์บริการร่วม

(๑) ให้เป็นหน้าที่ของแต่ละกระทรวงต้องจัดส่วนราชการภายในที่รับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานกับประชาชนให้รวมเป็นศูนย์บริการร่วมแห่งเดียวที่ประชาชนจะสามารถติดต่อสอบถาม ขอข้อมูล ขออนุญาตหรือขออนุมัติได้พร้อมกันทุกเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงนั้น

(๒) กระทรวงต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่และแบบพิมพ์ที่จำเป็นในศูนย์บริการร่วม เพื่อให้เจ้าหน้าที่นั้นบริการประชาชนได้อย่างครบถ้วน โดยเจ้าหน้าที่นั้นจะต้องสามารถแจ้งรายละเอียดรับเอกสารหลักฐานที่จำเป็น แจ้งให้ทราบระยะเวลาการดำเนินการ และเป็นผู้ติดต่อประสานกับส่วนราชการอื่น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายหรือกฎในเรื่องนั้น ๆ

(๓) ในการดำเนินการของศูนย์บริการร่วม ถ้าหากมีปัญหาหรืออุปสรรคที่ไม่อาจดำเนินการได้ เพราะไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายหรือกฎระเบียบกำหนดไว้ ให้ส่วนราชการแจ้งให้ ก.พ.ร. ทราบเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีการปรับปรุงกฎหมายหรือกฎระเบียบนั้นต่อไป

(๔) แนวทางการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมของกระทรวงนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอจัดให้มีขึ้นในจังหวัดหรืออำเภอ แล้วแต่กรณี ตามที่ตนต้องรับผิดชอบด้วย

หมวดที่ ๖ การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการมี หน้าที่ตรวจสอบภายในของส่วนราชการตนเอง เพื่อการปรับปรุงภารกิจให้เป็นไปโดยเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสังคม หรือสอดคล้องกับการปฏิบัติงานตามนโยบายหรือแผนการปฏิบัติราชการดังต่อไปนี้

๑) การทบทวนภารกิจ

(๑) ส่วนราชการจะต้องทบทวนภารกิจตามระยะเวลาที่ ก.พ.ร. กำหนด เพื่อตรวจสอบว่าภารกิจใดมีความจำเป็นต้องดำเนินการต่อไปหรือไม่ โดยคำนึงถึงแผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบายของรัฐ เงินงบประมาณของประเทศ ความคุ้มค่าของภารกิจ ซึ่งหากเห็นควรเปลี่ยนแปลงต้องเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อปรับปรุงอำนาจหน้าที่ โครงสร้างและอัตรากำลังให้สอดคล้องกับภารกิจที่จะยกเลิกปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงขึ้น

(๒) ในกรณีที่ ก.พ.ร. ได้ทำการวิเคราะห์ความจำเป็นของภารกิจของส่วนราชการใดแล้ว อาจเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาปรับปรุงภารกิจ อำนาจหน้าที่ โครงสร้างหรืออัตรากำลังของส่วนราชการใดก็ได้

๒) การทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

(๑) ส่วนราชการมีหน้าที่สำรวจและทบทวนเพื่อยกเลิก ปรับปรุง หรือจัดให้มีขึ้นใหม่สำหรับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อให้ทันสมัยอยู่เสมอ และเพื่อให้ลดภาระของประชาชน โดยต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วย

(๒) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีหน้าที่ตรวจสอบกฎหมาย กฎ ระเบียบ ฯลฯ ของทุกส่วนราชการ ที่ไม่เหมาะสมแก่กาลสมัยหรือไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศหรือเป็นภาระแก่ประชาชน เพื่อเสนอให้มีการแก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิก ซึ่งโดยปกติส่วนราชการจะต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงต่อไป แต่ถ้าไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอจะต้องเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีวินิจฉัยต่อไป

หมวดที่ ๗ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน

เป็นการกำหนดแนวทางที่ส่วนราชการต้องจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้ได้รับบริการโดยเร็ว ในขณะเดียวกันก็จะสามารถตรวจสอบความต้องการของประชาชน รับรู้สภาพปัญหาและแก้ไขปัญหาคืบต่อไป โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑) การกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ส่วนราชการที่มีภารกิจในการให้บริการประชาชน หรือติดต่อประสานงาน ระหว่างส่วนราชการด้วยกัน ต้องกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน และประกาศให้ประชาชนได้รับทราบ และเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาต้องตรวจสอบให้ข้าราชการของตนมีการปฏิบัติงานแล้วเสร็จตามระยะเวลาด้วย

ในกรณีที่ ก.พ.ร. เห็นว่า ส่วนราชการใดไม่กำหนดระยะเวลาหรือกำหนดเวลาที่ล่าช้าเกินสมควร ก.พ.ร. จะกำหนดเวลาแล้วเสร็จ เพื่อให้ส่วนราชการนั้นต้องปฏิบัติก็ได้

๒) การจัดระบบสารสนเทศ

(๑) ส่วนราชการต้องจัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เพื่อติดต่อสอบถามหรือใช้บริการของส่วนราชการนั้นได้

(๒) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต้องจัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศกลาง เพื่อให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนราชการ และจะต้องช่วยเหลือส่วนราชการอื่นในการจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศ

๓) การรับฟังข้อร้องเรียน

(๑) ส่วนราชการต้องจัดให้มีระบบการตอบคำถามเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของ ส่วนราชการให้ประชาชนได้ทราบ โดยต้องมีระยะเวลาในการตอบให้ชัดเจน

(๒) ในกรณีที่ส่วนราชการได้รับคำร้องเรียน ข้อเสนอแนะ หรือความคิดเห็น จากประชาชนในการชี้แจง ปัญหาอุปสรรค ความยุ่งยาก หรือปัญหาในวิธีปฏิบัติราชการ ส่วนราชการจะต้องนำมาพิจารณาดำเนินการให้ลุล่วงไปและแจ้งผลให้ผู้แจ้งทราบด้วย

(๓) ส่วนราชการที่มีหน้าที่ออกกฎเพื่อบังคับส่วนราชการอื่นให้ปฏิบัติตาม มีหน้าที่ต้องตรวจสอบว่ากฎนั้นเป็นอุปสรรคหรือเกิดความยุ่งยาก ข้ำซ้อน หรือล่าช้าหรือไม่ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม และถ้าได้รับการร้องเรียนจากส่วนราชการหรือข้าราชการ ให้ส่วนราชการที่ออกกฎพิจารณา โดยทันทีและแจ้งผลให้ทราบ

๔) การเปิดเผยข้อมูล

(๑) ส่วนราชการมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการให้ทราบโดยทั่วไป เว้นแต่กรณีจำเป็นต้องกระทำเป็นความลับเพื่อความมั่นคงหรือรักษาความสงบเรียบร้อย หรือคุ้มครองสิทธิของประชาชน

(๒) ส่วนราชการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่าย รายการจัดซื้อ จัดจ้าง และสัญญาใด ๆ ที่มีการดำเนินการ โดยห้ามทำสัญญาใดที่มีข้อความห้ามมิให้เปิดเผยข้อความหรือข้อตกลงในสัญญา เว้นแต่ข้อมูลที่มีความคุ้มครองโดยกฎหมาย

หมวดที่ ๔ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

มีขึ้นเพื่อการวัดผลการปฏิบัติราชการว่า มีผลสัมฤทธิ์ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดขึ้นไว้หรือไม่ คุณภาพ และความพึงพอใจอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือไม่ รวมทั้งการตรวจสอบการปฏิบัติราชการภายในองค์กร โดยมีการดำเนินการดังนี้

๑) การประเมินผลโดยคณะผู้ประเมินอิสระ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของภารกิจความพึงพอใจของผู้รับบริการ และความคุ้มค่าในภารกิจ

๒) การประเมินผลประสิทธิภาพในการบังคับบัญชา

๓) การประเมินผลการทำงานของผู้บริหาร ซึ่งต้องกระทำทั้งการปฏิบัติงานเฉพาะตัว และประโยชน์ของหน่วยงานที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานในลักษณะที่เป็นทีมทำงานมากขึ้น

๔) ในกรณีที่การปฏิบัติราชการของส่วนราชการใดผ่านการประเมินที่แสดงว่าอยู่ในมาตรฐานและการทำงานเป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีผลดี ให้มีการจัดสรรเงิน เพื่อเป็นบำเหน็จความชอบของส่วนราชการหรือเป็นเงินรางวัลการเพิ่มประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการจูงใจให้ส่วนราชการพัฒนาการปฏิบัติราชการให้บังเกิดประสิทธิภาพตามความมุ่งหมาย

หลักการของการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ จะประกอบด้วย

๑) การประเมินผลส่วนราชการว่าได้ดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์เพียงใดซึ่งจะวัดจากผลผลิต (output) และผลลัพธ์ (outcome) ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คุณภาพของการให้บริการซึ่งอาจวัดได้จากความสะดวกในการขอรับบริการ (convenience) ความไม่ยุ่งยากต่อการทำความเข้าใจ (simplicity) การให้บริการที่ถูกต้องและรวดเร็ว (accuracy and timeliness) รวมทั้งการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการและความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรกับประโยชน์ที่ได้รับ

๒) การประเมินผู้ปฏิบัติงานโดยแยกเป็นการประเมินผู้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิด สะท้อนกลับของการปฏิบัติงานในฐานะผู้บริหาร เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงให้เกิดเป็นทีมทำงานที่มีประสิทธิภาพ และการประเมินเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นการประเมินศักยภาพของเจ้าหน้าที่แต่ละราย เพื่อวัดความสามารถเฉพาะตัวและความสามารถในการมีส่วนร่วมในผลสำเร็จของภารกิจในความรับผิดชอบของหน่วยราชการนั้นหลักเกณฑ์และวิธีประเมิน ก.พ.ร. จะเป็นผู้กำหนดรายละเอียดต่อไป โดยผลที่ได้รับจากการประเมินผล หากอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจจะเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จในการบริหารงานแบบมุ่งสัมฤทธิ์และส่วนราชการจะได้รับรางวัลตอบแทน เพื่อการพัฒนาคุณภาพของส่วนราชการนั้นต่อไป

ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล
เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี
ความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล ตามความต้องการและความเหมาะสมของ
ท้องถิ่น ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒
บัญญัติให้คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล กำหนดมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัย
และการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยให้เหมาะสมกับลักษณะการบริหารและ
อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และจะต้องอยู่ภายใต้มาตรฐานกลาง
เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วน
ท้องถิ่นกำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๖) ประกอบมาตรา ๒๖ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และมติ
คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๘
มิถุนายน ๒๕๔๔ ให้ประกาศมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการ
ดำเนินการทางวินัย ไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

วินัยและการรักษาวินัย

ข้อ ๑ พนักงานส่วนตำบลต้องรักษาวินัยตามที่กำหนดเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติ
ไว้ในหมวดนี้ โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ข้อ ๒ พนักงานส่วนตำบลต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์
ใจ

ข้อ ๓ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
และเที่ยงธรรมห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะ
โดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๔ พนักงานส่วนตำบลต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ

ข้อ ๕ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ และต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

การประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิด วินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๖ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๗ พนักงานส่วนตำบลต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติและต้องป้องกันภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

ข้อ ๘ พนักงานส่วนตำบลต้องรักษาความลับของทางราชการ

การเปิดเผยความลับของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๙ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการจะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๐ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

ข้อ ๑๑ พนักงานส่วนตำบลต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๒ พนักงานส่วนตำบลต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

ข้อ ๑๓ พนักงานส่วนตำบลต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการจะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๔ พนักงานส่วนตำบลต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้งกัน และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างพนักงานส่วนตำบลด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

ข้อ ๑๕ พนักงานส่วนตำบลต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย ห้ามมิให้ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๖ พนักงานส่วนตำบลต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

ข้อ ๑๗ พนักงานส่วนตำบลต้องไม่เป็นการรวมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในทางหุ้นส่วนหรือบริษัท

ข้อ ๑๘ พนักงานส่วนตำบลต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และในการปฏิบัติการณ์ที่เกี่ยวกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๙ พนักงานส่วนตำบลต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๒๐ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยป้องกันมิให้ผู้อยู่ ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ให้กระทำโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจ หรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติจิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ให้กระทำโดยการเอาใจใส่สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าพนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าพนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลรีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูล ที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานทั่วไปนี้

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อนี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่า ผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

ข้อ ๒๑ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่กำหนดในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย จำต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่กำหนดในหมวด ๒

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

หมวด ๒

การดำเนินการทางวินัย

ข้อ ๒๒ การดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานส่วนตำบลซึ่งมีกรณีอันมิมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยให้สอบสวนเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรมโดยไม่ชักช้า และต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาส ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

ในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและการให้ปากคำของผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาสิทธินำทนายความ หรือที่ปรึกษาเข้าฟังการชี้แจงหรือให้ปากคำของตนได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการ

สอบสวนตามที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นสมควร ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน

เมื่อดำเนินการตามวรรคสามแล้ว ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๒๗ หรือข้อ ๒๘ แล้วแต่กรณี ถ้ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้

ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามวรรคสาม ในเรื่องที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามข้อ ๓ (๔) หรือข้อ

๔ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ และคณะกรรมการสอบสวนตามข้อดังกล่าวได้สอบสวนไว้แล้ว คณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสาม จะนำสำนวนการสอบสวนตามข้อดังกล่าวมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวน และทำความเข้าใจกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยถือว่าได้มีการสอบสวนตามวรรคสามแล้วก็ได้

การสอบสวนพิจารณากรณีที่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในหมวด ๔

ในกรณีที่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในหมวด ๓ จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้

ข้อ ๒๓ ให้กรรมการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ขอให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วน บริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

ข้อ ๒๔ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำ หรือละเว้นกระทำการใดที่พึงเห็นได้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการ หรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว เว้นแต่ออกจากราชการเพราะตาย ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตาม

ข้อ ๒๐ และดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดในมาตรฐานทั่วไปนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ เว้นแต่กรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะต้องลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ก็ให้งดโทษเสีย

ข้อ ๒๕ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการ

สอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมีได้กระทำความผิด หรือกระทำความผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้พนักงานส่วนตำบลผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อน ตามวรรคหนึ่งแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจดำเนินการสืบสวน หรือพิจารณาตามข้อ ๒๐ หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๒๒ วรรคสาม ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดในมาตรฐานทั่วไปนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีใช่เป็นการลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นพนักงานส่วนตำบลตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ การออกคำสั่งตามข้อนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลก่อนเงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือนและเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการ และผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น สำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าไม่มีกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าว ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ

ข้อ ๒๖ พนักงานส่วนตำบลซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น หรือข้าราชการตามกฎหมายอื่นผู้ใดมีกรณีกระทำความผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุเป็นพนักงานส่วนตำบล ให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามมาตรฐานทั่วไปนี้โดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องสั่งลงโทษทางวินัย ให้ปรับบทความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น หรือข้าราชการตามกฎหมายอื่นนั้นโดยอนุโลม

หมวด ๓ การกระทำที่ปรากฏชัดแจ้ง

ข้อ ๒๗ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในกรณีดังต่อไปนี้ ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๒๗ โดยไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนก็ได้

(๑) กระทำความผิดอาญาจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้นั้นกระทำความผิด และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้นได้ความประจักษ์ชัดแล้ว

(๒) กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและได้รับสารภาพในเรื่องที่ถูกกล่าวหาเป็นหนังสือต่อประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หรือให้ถ้อยคำสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามหมวด ๔ และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ข้อ ๒๘ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีดังต่อไปนี้ ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการทางวินัย ตามข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง โดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

(๑) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกโดยศาลมีได้ออการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษไว้ หรือให้ลงโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๓) กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามหมวด ๔ และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ข้อ ๒๙ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องต่อหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการในกรณีดังต่อไปนี้ถือเป็นกรณีที่ปรากฏชัดแจ้งซึ่งจะดำเนินการให้ออกจากราชการตามข้อ ๔ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ โดยไม่สอบสวนก็ได้

(๑) กระทำหรือละเว้นกระทำการใดจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้นั้นกระทำผิดแต่ให้รอการกำหนดโทษหรือกำหนดโทษแต่ให้รอการลงโทษไว้ และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้นได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว

(๒) มีกรณีหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ และได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือต่อคณะกรรมการสอบสวนตามหมวด ๔ และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

หมวด ๔

การสอบสวนพิจารณา

ข้อ ๓๐ เพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรม การสอบสวนพิจารณาพนักงานส่วนตำบลซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๒๒ หรือพนักงานส่วนตำบลซึ่งมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามข้อ ๔ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๓๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แต่งตั้งจากพนักงานส่วนตำบล ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนพิจารณาหรือเพื่อความยุติธรรม การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอาจแต่งตั้งจากพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนโดยได้รับความยินยอมจากต้นสังกัดก็ได้ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แต่งตั้งจำนวนอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วยประธานกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา และกรรมการอย่างน้อยอีกสองคนโดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

ในกรณีจำเป็นจะให้มิผู้ช่วยเลขานุการซึ่งเป็นพนักงานส่วนตำบล หรือ

พนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น หรือ ข้าราชการฝ่ายพลเรือนด้วยก็ได้

และให้นำข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ ข้อ ๔๗ และข้อ ๔๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลมคณะกรรมการสอบสวนต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยหรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยอย่างน้อยหนึ่งคน

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว แม้ภายหลังประธานกรรมการจะดำรงตำแหน่งระดับต่ำกว่า หรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ก็ไม่กระทบถึงการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ

ข้อ ๓๒ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อและตำแหน่งของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวน และผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) ทั้งนี้ ให้มีสาระสำคัญตามแบบ สว.๑ ท้ายมาตรฐานทั่วไปนี้

การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง ไม่กระทบถึงการที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๓๓ เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่ง หรือไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวน และส่งหลักฐานการรับทราบ หรือถือว่ารับทราบตาม (๑) พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาให้ประธานกรรมการ และให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๓๔ เมื่อได้รับเรื่องตามข้อ ๓๓ (๒) แล้ว ให้ประธานกรรมการดำเนินการประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาวางแนวทางการสอบสวนต่อไป

ข้อ ๓๕ การประชุมคณะกรรมการสอบสวน ต้องมีกรรมการสอบสวนมา

ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่การประชุมตามข้อ ๔๓ และข้อ ๕๗ ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด

การประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องมีประธานกรรมการอยู่ร่วมประชุมด้วย แต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานกรรมการไม่สามารถเข้าประชุมได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการสอบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๓๖ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำการตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา
 - (๒) มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
 - (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ถูกกล่าวหา
 - (๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดาของผู้กล่าวหา
 - (๕) มีเหตุอื่นซึ่งอาจทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรม
- การคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานกรรมการบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบลภายในเจ็ดวัน นับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือวันทราบเหตุแห่งการคัดค้าน โดยแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสอบสวนไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร ในการนี้ ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านดังกล่าวให้ประธานกรรมการทราบและรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ในการพิจารณาเรื่องการคัดค้าน ผู้ซึ่งถูกคัดค้านอาจทำคำชี้แจงได้ หากประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าหนังสือคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ ให้ส่งให้ผู้ซึ่งถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน หากเห็นว่าหนังสือคัดค้านไม่มีเหตุผลพอที่จะรับฟังได้ให้สั่งยกคำคัดค้านนั้น โดยให้สั่งการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน ทั้งนี้ ให้แสดงผลในการพิจารณาสั่งการดังกล่าวด้วย พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบ แล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการสอบสวนรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนโดยเร็ว การสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่สั่งการอย่างหนึ่ง
อย่างใดภายในสิบห้าวันตามวรรคสาม ให้ถือว่าผู้ซึ่งถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการ
สอบสวนและให้เลขานุการรายงานไปยังประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วน
ตำบลเพื่อดำเนินการตามข้อ ๓๘ ต่อไป

การพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการ
ไปแล้ว

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนเห็นว่าตนมีเหตุอันอาจถูก
คัดค้านตามข้อ ๓๖ วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อประธานกรรมการบริหารองค์การ
บริหารส่วนตำบลและให้นำข้อ ๓๖ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดย
อนุโลม

ข้อ ๓๘ ภายใต้บังคับข้อ ๓๑ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ถ้า
ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่ามีความสมควร หรือจำเป็นที่
จะต้องเปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการได้
โดยให้แสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย และให้นำข้อ ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งไม่กระทบถึง
การสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๓๙ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวนตามที่กำหนดในหมวดนี้ เพื่อ
แสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหาและดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอดกระบวนการ
สอบสวน ในการนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้
ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา และ
จัดทำบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนไว้ทุกครั้งด้วย

ในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน ห้ามมิให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการ
สอบสวน

ข้อ ๔๐ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนภายในกำหนดระยะเวลา
ดังนี้

(๑) ดำเนินการประชุมตามข้อ ๓๔ และแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาตามข้อ ๔๒
ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่ง
แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๒) รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่มีภายใน
สามสิบวันนับแต่วันที่ได้นำดำเนินการตาม (๑) แล้วเสร็จ

(๓) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ

- ๔๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๒) แล้วเสร็จ
 (๔) รวบรวมพยานหลักฐานของผู้ถูกกล่าวหาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่
 วันที่ได้ดำเนินการตาม (๓)
 (๕) ประชุมพิจารณาลงมติและทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้ง

คณะกรรมการสอบสวนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๔) แล้วเสร็จ

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนด
 ระยะเวลาตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ได้ ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานเหตุที่ทำให้
 ให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อ
 ขอย้ายระยะเวลาการสอบสวน ในกรณีเช่นนี้ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การ
 บริหารส่วนตำบล สั่งขยายระยะเวลาดำเนินการได้ไม่เกินสองครั้ง ๆ ละไม่เกินสามสิบวัน

การสอบสวนเรื่องใดที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในหนึ่ง
 ร้อยแปดสิบวัน ให้ประธานกรรมการรายงานเหตุให้ประธานกรรมการบริหารองค์การ
 บริหารส่วนตำบลเสนอคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลทราบเพื่อติดตามเร่งรัดการ
 สอบสวนต่อไป

ข้อ ๔๑ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน
 ให้กรรมการสอบสวนบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใดเอกสารที่ใช้เป็น
 พยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้
 สำเนาที่กรรมการสอบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ถ้าหาต้นฉบับเอกสารไม่ได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น
 จะให้นำสำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้

ข้อ ๔๒ เมื่อได้พิจารณาเรื่องที่กล่าวหาและวางแผนทางการสอบสวนตามข้อ ๓๔
 แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่
 ปรากฏตามเรื่องที่กล่าวหาให้ทราบว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร ใน
 การนี้ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งด้วยว่าผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิที่จะได้ รับแจ้งสรุป
 พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตลอดจนแจ้งพยานหลักฐานหรือนำ
 พยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ตามที่กำหนดในข้อ ๔๓การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้
 ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๒ ทำมาตรฐานทั่วไปนี้ โดยทำเป็นสองฉบับ เพื่
 มอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูก
 กล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการ

สอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ อย่างไรในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำการตามที่ถูกกล่าวหาดังกล่าวเป็นความผิดวินัยกรณีใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามข้อ ๔ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการอย่างไร หากผู้ถูกกล่าวหายังคงยืนยันตามที่รับสารภาพ ให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพ รวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาโดยละเอียด จะทำการสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๕๓ และข้อ ๕๔

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาแล้วดำเนินการตามข้อ ๔๓ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามาแล้วแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหา หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหา

ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือสอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ การแจ้งข้อกล่าวหาในกรณีเช่นนี้ ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๒ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับโดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปี ที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่

วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าวแม้จะไม่ได้รับแบบ สว.๒ คืน ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาแล้ว และให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามวรรคห้า

ข้อ ๔๓ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๔๒ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไรและเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามข้อใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามข้อ ๔ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออก

จากราชการ หรือไม่ อย่างไร แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อ
แจ้งข้อกล่าวหาโดยระบุข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่าเป็นความผิดวินัยกรณี
ใดตามข้อใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือบกพร่องใน
หน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามข้อ ๕ ของ
มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ อย่างไร และสรุปพยานหลักฐานที่
สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบโดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มี
ลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็
ได้

การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง
ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๓ ทำมาตรฐานทั่วไปนี้ โดยทำเป็นสองฉบับ
เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับและให้ผู้ถูก
กล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่น
คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็น
หนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาเขียนคำชี้แจงภายในเวลาอัน
สมควร แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบข้อกล่าวหาและสรุป
พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำ
เพิ่มเติมรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะยื่นคำชี้แจง
เป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำและนำสืบ
แก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว การนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเอง
หรือจะอ้างพยานหลักฐานแล้วขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็
ได้ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้ดำเนินการ
ตามข้อ ๕๗ และข้อ ๕๘ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามาแล้วแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบหรือไม่มารับทราบ
ข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่ง
บันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๓ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา
ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือสถานที่ติดต่อที่ผู้
ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง นัดมาให้ถ้อยคำและ
นำสืบแก้ข้อกล่าวหา การแจ้งในกรณีนี้ ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๓ เป็น
สามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้
ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และ วัน เดือน ปี ที่

รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าวแม้จะไม่ได้รับแบบ สว.๓ คืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้ว และไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา ในกรณีเช่นนี้ คณะ

กรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม จะสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้แล้วดำเนินการตามข้อ ๕๗ และข้อ ๕๘ ต่อไป แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาขอให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือขอนำสืบแก้ข้อกล่าวหาก่อนที่คณะกรรมการสอบสวนจะเสนอสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๕๘ โดยมีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ

ข้อ ๕๔ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานตามข้อ ๕๓ เสร็จแล้ว ก่อนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามข้อ ๕๘ ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าจำเป็นจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมก็ให้ดำเนินการได้ ถ้าพยานหลักฐานที่ได้เพิ่มเติมมานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้เฉพาะพยานหลักฐานเพิ่มเติมที่สนับสนุนข้อกล่าวหานั้น ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๕๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๕ ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งได้ยื่นคำชี้แจงหรือให้ถ้อยคำแก้ข้อกล่าวหาไว้แล้วมีสิทธิยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติม หรือขอให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสอบสวนก่อนการสอบสวนแล้วเสร็จ

เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หรือประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคนใหม่ตามข้อ ๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นคำชี้แจงต่อบุคคลดังกล่าวก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้รับคำชี้แจงนั้นรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๕๖ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด จึงจะสอบสวนได้

ข้อ ๕๗ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนผู้ใดกระทำการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญาหรือกระทำการใดเพื่อจูงใจให้บุคคลนั้นให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ

ข้อ ๔๘ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้คณะกรรมการสอบสวน เรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำเข้ามาในที่สอบสวนคราวละหนึ่งคน ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบสวน เว้นแต่ทนายความหรือ ที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์ แห่งการสอบสวน

การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้บันทึกถ้อยคำมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๔ หรือแบบ สว.๕ ทำมาตรฐานทั่วไปนี้ แล้วแต่กรณี เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือจะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ เมื่อผู้ให้ถ้อยคำรับว่าถูกต้องแล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

และให้คณะกรรมการสอบสวนทุกคนซึ่งร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้า ให้กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำห้ามมิให้ขู่มขู่หรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความที่ได้บันทึกไว้แล้ว ให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตอกเติม และให้กรรมการสอบสวนผู้ร่วมสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่าหรือตอกเติม

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุนี้ไว้เนบันทึกถ้อยคำนั้น

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้นำมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๙ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยานให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด

ในกรณีที่พยานมาแต่ไม่ให้อธิบายหรือไม่มา หรือคณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานไม่ได้ภายในเวลาอันสมควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนี้ไว้เนบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนตามข้อ ๓๙ และรายงานการสอบสวนตามข้อ ๕๘

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนพยานหลักฐานใด จะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญจะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนี้ไว้เนบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนตามข้อ ๓๙ และรายงานการสอบสวนตามข้อ ๕๘

ข้อ ๕๑ ในกรณีที่จะต้องสอบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่หรือส่วนราชการนอกการบังคับบัญชาของประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนประธานกรรมการสอบสวนจะรายงานต่อ

ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องถิ่นนั้น สอบสวน หรือรวบรวมพยานหลักฐานแทนก็ได้ โดยกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่จะต้องสอบสวนไปให้ ในกรณีเช่นนี้ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขอให้ ผู้บริหารท้องถิ่น หรือหัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานนั้นเลือกพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่อยู่ในบังคับบัญชาตามที่เห็นสมควรอย่างน้อยอีกสองคนมาร่วมเป็นคณะทำการสอบสวน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะทำการสอบสวนมีฐานะเป็น คณะกรรมการสอบสวนตามมาตรฐานทั่วไปนี้ และให้นำข้อ ๓๕ วรรคหนึ่ง ข้อ ๓๙ วรรคสอง ข้อ ๔๖ ข้อ ๔๗ ข้อ ๔๘ และข้อ ๔๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๒ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเร็ว ถ้าประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามรายงาน ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้ทำการสอบสวน หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๕๓ ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงพนักงานส่วนตำบลผู้อื่น ให้คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาในเบื้องต้นว่าพนักงานส่วนตำบลผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามรายงาน ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยจะแต่งตั้ง

คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้สอบสวน หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามที่กำหนดในหมวดนี้ กรณีเช่นนี้ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้สอบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนโดยแยกเป็นสำนวนการสอบสวนใหม่ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในสำนวนการสอบสวนเดิมรวมในสำนวนการสอบสวนใหม่ หรือบันทึกให้ปรากฏว่านำพยานหลักฐานใดจากสำนวนการสอบสวนเดิมมาประกอบการพิจารณาในสำนวนการสอบสวนใหม่ด้วย

ข้อ ๕๔ ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนพนักงานส่วนตำบลผู้ใดในเรื่องที่ผู้นั้นหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามข้อ ๔ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าการสอบสวนเรื่องนั้นมิใช่เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการทำการสอบสวนผู้นั้นตามข้อ ๒๒ ให้ดำเนินการตามที่กำหนดในมาตรฐานทั่วไปนี้ กรณีเช่นนี้คณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๒๒ จะนำสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๔ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ มาประกอบการพิจารณาก็ได้

ข้อ ๕๕ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือต้องรับผิดในคดีที่เกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว ให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยไม่ต้องสอบสวนพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๔๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย

ข้อ ๕๖ ในระหว่างการสอบสวน แม้จะมีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวน ทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วทำรายงานการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนต่อประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๖๑ ข้อ ๖๒ ข้อ ๖๓ และข้อ ๖๔ และให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งเรื่องการสอบสวนทั้งหมดพร้อมทั้งความเห็นให้

ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหา และให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคนใหม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้น โดยถือเอาสำนวนการสอบสวนนั้นเป็นสำนวนการสอบสวนโดยไม่สอบสวนผู้ถูกกล่าวหาและพยานก็ได้ และให้นำความในข้อ ๕๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๗ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้ประชุมพิจารณาลงมติ ดังนี้

(๑) ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิดเป็นความผิดวินัยกรณีใดตามข้อใดและควรได้รับโทษสถานใด

(๒) ผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามข้อ ๔ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ หรือไม่ อย่างไร

(๒) กรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะพึงลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการตามข้อ ๕ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ หรือไม่ อย่างไร

ข้อ ๕๘ เมื่อได้ประชุมพิจารณาลงมติตามข้อ ๕๗ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนทำรายงานการสอบสวนซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๖ ท้ายมาตรฐานทั่วไปนี้ เสนอต่อประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้แต่งตั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวน กรรมการสอบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้ กับรายงานการสอบสวน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสอบสวนด้วยรายงานการสอบสวนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑)สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีอย่างใดบ้าง ในกรณีที่ไม่ได้สอบสวนพยานตาม

ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ ให้รายงานเหตุที่ไม่ได้สอบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้อภัยคำรับสารภาพ ให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย

(๒)วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา กับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหา

(๓)ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร ถ้าผิด เป็นความผิดวินัยกรณีใดตามข้อใด และควรได้รับโทษสถานใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่

ราชการ หรือประพฤตินั้นไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามข้อ ๕ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ หรือไม่ อย่างไร หรือมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการตามข้อ ๕ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ หรือไม่ อย่างไร

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำรายงานการสอบสวนแล้ว ให้เสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งสารบาญต่อประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และให้ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ

ข้อ ๕๙ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนการสอบสวนมาแล้วให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๖๑ ข้อ ๖๒ ข้อ ๖๓ และข้อ ๖๔ แล้วดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด หรือไม่มีเหตุที่จะให้ออกจากราชการตามข้อ ๔ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ สมควรยุติเรื่อง หรือกระทำความผิดที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการโดยเร็ว

(๒) ในกรณีที่จะต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาตามข้อ ๖๘ ของมาตรฐานทั่วไปนี้ หรือตามข้อ ๔ หรือข้อ ๕ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการโดยไม่ชักช้า และให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาโดยเร็ว

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือคณะกรรมการพนักงาน ส่วนตำบล เห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมประการใดให้กำหนดประเด็น พร้อมทั้งส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมไม่อาจทำการสอบสวนได้ หรือประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นเป็นการสมควร ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะแต่งตั้ง

คณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ขึ้นทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้นำข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้ส่งพยานหลักฐานที่ได้จาก

การสอบสวนเพิ่มเติมไปให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งสอบสวน เพิ่มเติมโดยไม่ต้องทำความเห็น

ข้อ ๖๑ ในกรณีที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในข้อ ๓๑ ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ในกรณีเช่นนี้ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

ข้อ ๖๒ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง ให้การสอบสวนตอนนั้นเสียไปเฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมของคณะกรรมการสอบสวนมีกรรมการสอบสวนมาประชุม ไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๕ วรรคหนึ่ง

(๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๙ วรรคสอง ข้อ ๔๖ ข้อ ๔๗ ข้อ ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือข้อ ๕๑

ในกรณีเช่นนี้ ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๖๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา หรือไม่ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่มีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง หรือนัดมาให้ถ้อยคำ หรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๔๓ ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามที่กำหนดในข้อ ๔๓ ด้วย

ข้อ ๖๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามหมวดนี้ นอกจากที่กำหนดใน ข้อ ๖๑ ข้อ ๖๒ และข้อ ๖๓ ถ้าการสอบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้น ให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่ถ้าการสอบสวนตอนนั้นมีใช้สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๕ การนับระยะเวลาตามมาตรฐานทั่วไปนี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา แต่ถ้าเป็นกรณีขยายเวลาให้นับวันต่อจากวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเดิมเป็นวันเริ่มระยะเวลาที่ขยายออกไป ส่วนเวลาสุดสิ้นถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ข้อ ๖๖ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก่อนวันที่มาตรฐานทั่วไปนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๔๐) โดยอนุโลมจนกว่าจะแล้วเสร็จ ส่วนการพิจารณาสั่งการให้ดำเนินการตามมาตรฐานทั่วไปนี้

หมวด ๕

การลงโทษทางวินัย

ข้อ ๖๗ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน

ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรลดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจลงโทษตัดเงินเดือน และลดขั้นเงินเดือนพนักงานส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งได้ดังนี้

(๑) ตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน ๕ % และเป็นเวลาไม่เกินสามเดือน

(๒) ลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งขั้น

ข้อ ๖๘ ภายใต้บังคับวรรคสองแห่งข้อนี้ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลงโทษต่ำกว่าปลดออก

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนที่แต่งตั้งตามข้อ ๒๒ วรรคสาม หรือประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วแต่กรณี เห็นว่าพนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเพื่อ

ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการ ซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณาทำความเห็นเสนอ และเมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติเป็นประการใด ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออกตามข้อนี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

คณะกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการ ตามวรรคสอง ต้องไม่เป็นการในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล หรือ คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ตามข้อ ๒ ของมาตรฐานทั่วไป เกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ และให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลแต่งตั้งจากบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดที่เห็นสมควร

(๒) นายอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัด

(๓) ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล จำนวนฝ่ายละเท่า ๆ กัน

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารงานบุคคลหรือเป็นผู้มีประสบการณ์การทำงานทางวินัยคณะกรรมการตามวรรคสี่ ให้มีกรรมการตาม (๑) และ (๒) ฝ่ายหนึ่ง กรรมการตาม (๓) ฝ่ายหนึ่ง และกรรมการตาม (๔) ฝ่ายหนึ่ง จำนวนฝ่ายละเท่า ๆ กัน

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามวรรคสี่ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการพนักงาน ส่วนตำบลกำหนด

ข้อ ๖๙ การลงโทษพนักงานส่วนตำบล ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมีให้เป็นไปโดยพยานาต โดยอคติ หรือโดยโทสะจริตหรือลงโทษผู้ที่ไม่มี ความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงให้ชัดเจนว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยโดยมีข้อเท็จจริง ที่ได้จากการสอบสวน พยานหลักฐาน และเหตุผลที่สนับสนุน ข้อกล่าวหาอย่างไร เป็นการกระทำผิดวินัยกรณีใด ตามข้อใด

การลงโทษตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นคำสั่ง และระบุสิทธิในการอุทธรณ์ และ ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ไว้ในคำสั่งด้วย วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้ ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ตามข้อ ๖๗

หรือข้อ ๗๐ วรรคสอง วรรคสาม ห้ามมิให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่การสั่งลงโทษผู้ถูกพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในหมวด ๓ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ และให้ทำคำสั่งตามแบบ ลท.๑ แบบ ลท.๒ หรือ แบบ ลท.๓ ท้ายมาตรฐานทั่วไปนี้

(๒) การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ตามข้อ ๖๘ หรือการสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่อนุโลมใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่มาตรฐานทั่วไปนี้ใช้บังคับ จะสั่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในหมวด ๔ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ และให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามแบบ ลท.๔ ท้ายมาตรฐานทั่วไปนี้

(๓) การสั่งเพิ่มโทษ หรือลดโทษ เป็นไล่ออก หรือปลดออกจากราชการ ตามข้อ ๖๘ หรือเป็นโทษไล่ออก หรือปลดออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่อนุโลมใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่มาตรฐานทั่วไปนี้ใช้บังคับ จะสั่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันใด ให้นำ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๔) การสั่งเพิ่มโทษ หรือลดโทษ เป็นลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งลงโทษเดิมใช้บังคับ ทั้งนี้ การสั่งย้อนหลังดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อสิทธิและประโยชน์ ที่ผู้ถูกสั่งลงโทษได้รับแล้ว

(๕) การสั่งลดโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการตามข้อ ๖๘ หรือโทษปลดออก หรือไล่ออก จากระาชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่อนุโลมใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่มาตรฐานทั่วไปนี้ ใช้บังคับ เป็นลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ จะสั่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันใด ให้นำ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๖) คำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ตามข้อ ๗๐ วรรคสอง วรรคสาม ให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามแบบ ลท.๕ ท้ายมาตรฐานทั่วไปนี้

(๗) การสั่งยกโทษ งดโทษ ลดโทษ หรือเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ตามข้อ ๒ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามแบบ ลท.๖ ท้ายมาตรฐาน ท้ายนี้

(๘) การสั่งยกโทษ งดโทษ ลดโทษหรือเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ตามข้อ ๓ ของ

มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ และการสั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ ให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามแบบ สท.๗ ทำย มาตรฐานทั่วไปนี้

(๔) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ ให้ทำเป็น

คำสั่งมีสาระสำคัญแสดงเลขที่ และวัน เดือน ปี ที่ออกคำสั่งเดิม ข้อความเดิมตอนที่แก้ไขเปลี่ยนแปลง และข้อความที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงแล้ว

หมวด ๖

การรายงานการดำเนินการทางวินัย

ข้อ ๗๐ เมื่อประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานส่วนตำบล โดยสั่งลงโทษ หรือลงทัณฑ์หรือตโทษตามข้อ ๖๗ หรือสั่ง ยุติเรื่องแก่พนักงานส่วนตำบลผู้ใด ให้รายงานไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เพื่อส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจาก ราชการ ตามข้อ ๖๘ วรคสี่ พิจารณาทำความเห็นเสนอ และเมื่อคณะกรรมการ พนักงานส่วนตำบลพิจารณาเห็นว่าการลงโทษหรือลงทัณฑ์หรือตโทษหรือสั่งยุติเรื่อง เป็นการไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมและมีมติเป็นประการใด ให้ประธานกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

ในกรณีประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้สั่งลงโทษ ลงทัณฑ์ เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ หรือสั่งยุติเรื่อง ตามข้อ ๖๘ วรคหนึ่ง และวรค สอง ของมาตรฐานทั่วไปนี้ หรือสั่งให้พนักงานส่วนตำบลผู้ใดออกจากราชการตามข้อ ๓ (๔) หรือข้อ ๔ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ให้รายงานการ ดำเนินการทางวินัยหรือการสอบสวน หรือการให้ออกจากราชการต่อคณะกรรมการ พนักงานส่วนตำบลเพื่อทราบ

เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลได้พิจารณาและมีมติตามวรรคหนึ่ง หรือ ประธานกรรมการบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบลได้รายงานการดำเนินการทางวินัยตามวรรคสองแล้ว ให้ รายงานไปยังคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการ ศึกษาวิจัย การให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจง และเพื่อให้มีการดำเนินการให้ถูกต้อง เหมาะสม โดยให้ส่งสำเนาคำสั่ง ๓ ฉบับ และบันทึกสรุปประวัติและข้อเท็จจริงซึ่งมี สาระสำคัญตามแบบ สป.๑ ทำยมาตรฐานทั่วไปนี้

เมื่อประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีคำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ

งตโทษ หรือยกโทษ ถ้าเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น หรือลดโทษเป็นสถานโทษที่เบา ลง หรือคงโทษ หรือยกโทษ คำสั่งลงโทษเดิมให้เป็นอันยกเลิก ถ้าลดโทษเป็นอัตราโทษที่ เบาลง อัตราโทษส่วนที่เกินก็ให้เป็นอันยกเลิก ในกรณีที่คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน หรือลด ขั้นเงินเดือนเป็นอันยกเลิก หรืออัตราโทษส่วนที่เกินเป็นอันยกเลิก ให้คืนเงินเดือนที่ได้ ตัด หรือลดลงไปแล้วตามคำสั่งที่เป็นอันยกเลิก หรืออัตราโทษส่วนเกินที่เป็นอันยกเลิก นั้นให้แก่ผู้ถูกลงโทษ

ข้อ ๗๑ เมื่อประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการทาง วินัย หรือพิจารณาลงความเห็นให้พนักงานส่วนตำบลออกจากราชการในเรื่องใด ถ้าคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวน เพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลพนักงาน ส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ให้ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบ ไปให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวน ที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวน เพิ่มเติมได้ด้วย

ในการสอบสวนเพิ่มเติม ถ้าคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาเห็นเป็น การสมควรส่งประเด็นหรือข้อสำคัญใดที่ต้องการทราบไปสอบสวนพยานหลักฐานซึ่งอยู่ ต่างท้องถิ่น หรืออยู่นอกอำนาจของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ก็ให้ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล กำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญนั้นไปให้ประธาน กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อขอให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้า หน่วยงานในท้องถิ่นนั้นทำการสอบสวนแทนได้ และให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้า หน่วยงานในท้องถิ่นนั้นมีอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๒๓ โดยอนุโลม

ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่งประเด็นหรือข้อ สำคัญตามมติคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนหรือ หัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ในเรื่องเกี่ยวกับกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดอย่างร้ายแรงตามข้อ ๒๒ วรรคสาม ให้นำการ สอบสวนพิจารณาตามข้อ ๒๒วรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗๒ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันที่มาตรฐานทั่วไป นี้ใช้บังคับ ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งลงโทษผู้นั้นตาม กฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อ ลงโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรฐานทั่วไปนี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนที่มาตรฐานทั่วไปนี้ใช้บังคับและยังสอบสวนไม่เสร็จก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่มาตรฐานทั่วไปนี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนหรือพิจารณาแล้วแต่กรณีเป็นอันใช้ได้

(๓) กรณีที่ได้มีการรายงาน หรือส่งเรื่อง หรือสำนวนเสนอให้นายอำเภอ หรือ อ.ก.ท.จังหวัด หรือ ก.ท. หรือผู้ว่าราชการจังหวัด พิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นและการพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณา เมื่อมีมติเป็นประการใดให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ร้อยตำรวจเอก ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์

(ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประธานกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลโคกแย้
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้าง
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
รอบการประเมิน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖) และ
รอบการประเมิน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ (๑ เมษายน ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖)

ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสระบุรี ได้กำหนด
มาตรฐานทั่วไป
เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้างในสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศหลักเกณฑ์
และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานให้ พนักงานจ้างในสังกัดเพื่อทราบ ก่อนเริ่ม
รอบการประเมินหรือในช่วงเริ่มรอบการประเมินนั้น

ในการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกแย้ จึงประกาศหลักเกณฑ์และ
วิธีการประเมินผล
การปฏิบัติงาน ของพนักงานจ้าง ในสังกัด สำหรับรอบการประเมิน ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ.๒๕๖๖

รอบการประเมิน ครั้งที่ ๑ ครึ่งปีแรก (๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖) และ
รอบการประเมิน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ (๑ เมษายน ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖) ดังนี้

๑. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลโคกแย้
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้าง”

๒. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับในรอบการประเมิน ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ – ๓๑
มีนาคม ๒๕๖๖ และ ๑ เมษายน ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖

๓. ประกาศนี้บังคับใช้เกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของพนักงาน
จ้าง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกแย้ โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการ
ปฏิบัติงาน ดังนี้

๓.๑ การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้าง

๓.๑.๑ การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้างตามภารกิจ และพนักงานจ้างทั่วไปให้ประเมินจากผลงานและคุณลักษณะในการปฏิบัติงานของ พนักงานจ้างผู้นั้น โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน โดยมี สัดส่วนของงาน ดังนี้

๓.๑.๑.๑ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน ร้อยละ ๘๐
พิจารณาจาก

- (๑) ปริมาณผลงาน
- (๒) คุณภาพของงาน
- (๓) ประโยชน์ของงาน

๓.๑.๑.๒ การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ร้อยละ ๒๐
ให้นำสมรรถนะของพนักงานส่วนตำบลมาใช้ในการประเมิน
พนักงานจ้างโดยอนุโลม ดังนี้

(๑) พนักงานจ้างทั่วไป ให้ประเมินสมรรถนะหลัก ๕
สมรรถนะ โดยกำหนดระดับสมรรถนะที่คาดหวัง/ต้องการ ในระดับ ๑

(๒) พนักงานจ้างตามภารกิจ ไม่รวมถึงพนักงานตาม
ภารกิจสำหรับผู้มีทักษะ ให้ประเมินสมรรถนะหลัก ๕ สมรรถนะ และประเมินสมรรถนะ
ประจำสายงานอย่างน้อย ๓ สมรรถนะเช่นเดียวกับพนักงานส่วนตำบลในลักษณะงาน
เดียวกัน โดยกำหนดระดับสมรรถนะที่คาดหวัง/ต้องการ ในระดับปฏิบัติงานหรือระดับ
ปฏิบัติการแล้วแต่กรณี

(๓) พนักงานจ้างตามภารกิจสำหรับผู้มีทักษะ ให้
ประเมินสมรรถนะหลัก ๕ สมรรถนะ โดยกำหนดระดับสมรรถนะที่คาดหวัง/ต้องการ ใน
ระดับ ๒

(๔) พนักงานจ้างผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ให้ประเมิน
สมรรถนะหลัก ๕ ด้าน และสมรรถนะประจำสายงาน ๓ สมรรถนะ ได้แก่ ความเข้าใจ
พื้นที่และการเมืองท้องถิ่น ความคิดสร้างสรรค์ สร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ท้องถิ่น โดย
กำหนดระดับสมรรถนะที่คาดหวัง/ต้องการ ในระดับ ๓

๓.๒ ระดับผลการประเมินในการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้าง ให้จัดกลุ่มคะแนนผลการประเมินเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ ดีเด่น ดีมาก ดีพอใช้ และปรับปรุง

โดยมีช่วงคะแนนประเมินของแต่ละระดับดังนี้

- (๑) ระดับดีเด่น ต้องมีช่วงคะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ ๙๐ ถึง ๑๐๐
- (๒) ระดับดีมาก ต้องมีช่วงคะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ ๘๕ แต่ไม่ถึงร้อยละ ๙๕
- (๓) ระดับดี ต้องมีช่วงคะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ ๗๕ แต่ไม่ถึงร้อยละ ๘๕
- (๔) ระดับพอใช้ ต้องมีช่วงคะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ ๖๕ แต่ไม่ถึงร้อยละ ๗๕
- (๕) ระดับต้องปรับปรุง ต้องมีช่วงคะแนนประเมินต่ำกว่าร้อยละ ๖๕

๓.๓ ประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้าง ให้นำแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้างตามที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลกำหนด

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นางสาวเปรมยุตา บุญจันทร์แดง)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกแย้

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลโคกแย้
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานและพนักงานส่วนท้องถิ่น
ลูกจ้างประจำ ในสังกัด
องค์การบริหารส่วนตำบลโคกแย้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่ ก.จ./ ก.ท. / ก.อบต. ได้กำหนดมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของ (พนักงานส่วนท้องถิ่น) พ.ศ. ๒๕๕๘ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน (พนักงานส่วนท้องถิ่น) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๕ และข้อ ๑๐ ของประกาศ ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน (พนักงานส่วนท้องถิ่น) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อประกอบการพิจารณาในเรื่องการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การเลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าตอบแทน เงินรางวัลประจำปี การเลื่อนและหรือแต่งตั้ง การย้าย การโอนและรับโอน การให้ออกจากราชการ การจูงใจให้รางวัล และการบริหารงานบุคคลเรื่องอื่นๆ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ (พนักงานส่วนท้องถิ่น) ปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงกำหนดให้ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกแย้ ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีให้ (พนักงานส่วนท้องถิ่น) ในสังกัดทราบโดยทั่วกันภายในเดือนกันยายนของทุกปี

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกแย้ จึงประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างประจำ ในสังกัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำหรับรอบการประเมินที่ ๑ (วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ และรอบการประเมินที่ ๒ (วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖) ดังนี้

๑. องค์ประกอบการประเมินและสัดส่วนคะแนนของแต่ละองค์ประกอบ
องค์การบริหารส่วนตำบลโคกแย้ได้มีการกำหนดการประเมินผล
การปฏิบัติงานโดยองค์ประกอบในการประเมินไว้ ๒ องค์ประกอบ ได้แก่

(๑) ผลสัมฤทธิ์ของงาน มีสัดส่วนคะแนนร้อยละ ๗๐ โดยประเมินผล
จากปริมาณผลงาน คุณภาพของงาน ความรวดเร็วหรือตรงตามเวลาที่กำหนด และ
การประหยัดหรือความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรให้กำหนดผลสัมฤทธิ์ของงานพร้อม
กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (ไม่น้อยกว่า ๒ ผลงาน)ดังนี้

(๑) ปลัด อบต. ตัวชี้วัดความสำเร็จ จำนวน ๓ ผลงาน

(๒) รอง ปลัด อบต. ผู้อำนวยการสำนัก/กอง ตัวชี้วัดความสำเร็จ
จำนวน ๓ ผลงาน

(๓) หัวหน้าฝ่าย ตัวชี้วัดความสำเร็จ จำนวน ๓ ผลงาน

(๔) ข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น (สามารถแยกวิชาการ/
ทั่วไป) ตัวชี้วัดความสำเร็จ จำนวน ๒ ผลงาน ขึ้นไป

ข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งหรือ ระดับสูงขึ้น โดยมีการเสนอวิสัยทัศน์หรือข้อเสนอในการพัฒนางาน
เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้นำวิสัยทัศน์หรือข้อเสนอในการพัฒนางานนั้นมากำหนดเป็น
องค์ประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานด้วย

(๒) พฤติกรรมการปฏิบัติราชการหรือสมรรถนะ โดยมีสัดส่วน
คะแนนร้อยละ ๓๐ ประกอบด้วย การประเมินสมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำผู้บริหาร
และสมรรถนะประจำสายงาน ให้ประเมินจากสมรรถนะตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
ดังนี้

(๒.๑) ตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น และตำแหน่งประเภท
อำนวยการท้องถิ่น ให้ประเมินสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำผู้บริหาร

(๒.๒) ตำแหน่งประเภทวิชาการ และตำแหน่งประเภททั่วไป ให้
ประเมินสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ไม่น้อยกว่า ๓ สมรรถนะ

สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการหรือพนักงาน
ส่วนท้องถิ่นที่อยู่ระหว่างทดลองการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือมีระยะเวลาทดลองปฏิบัติ
หน้าที่ราชการอยู่ในระหว่างรอบการประเมิน ให้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานและ
พฤติกรรมการปฏิบัติราชการ โดยมีสัดส่วนคะแนนของแต่ละองค์ประกอบร้อยละ ๕๐

๒. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกแย้ ได้มีการกำหนดวิธีการพิจารณาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน ซึ่งมีสัดส่วนคะแนนกำหนดไว้ร้อยละ ๗๐ ดังนี้

(๑) สำหรับปลัด อบต. พิจารณาผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้ร่วมตกลงไว้กับผู้ประเมิน (นายก อบต. หรือผู้กำกับดูแลในกรณีไม่มีนายกฯ) ที่มีการกำหนดเป้าหมาย และตัวชี้วัดความสำเร็จ หรือกำหนดหลักฐาน หรือตัวชี้วัดความสำเร็จ อย่างเป็นรูปธรรมและเหมาะสมกับลักษณะงานตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

(๒) สำหรับรองปลัด ผู้อำนวยการสำนัก/กอง และนักวิชาการตรวจสอบ ภายใน พิจารณาผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้ร่วมตกลงไว้กับผู้ประเมิน (ปลัด อบต.) ที่มีการกำหนดเป้าหมาย และตัวชี้วัดความสำเร็จ หรือกำหนดหลักฐาน หรือตัวชี้วัดความสำเร็จ อย่างเป็นรูปธรรมและเหมาะสมกับลักษณะงานตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

(๓) สำหรับข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น พิจารณาผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้ร่วมตกลงไว้กับผู้ประเมิน (ผู้อำนวยการสำนัก/กอง) ที่มีการกำหนดเป้าหมาย และตัวชี้วัดความสำเร็จ หรือกำหนดหลักฐาน หรือตัวชี้วัดความสำเร็จ อย่างเป็นรูปธรรมและเหมาะสมกับลักษณะงานตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

(๔) สำหรับข้าราชการที่มาช่วยราชการหรือปฏิบัติราชการที่ อบต. ให้ นายก อบต. เป็นผู้ให้ข้อมูลและความเห็นการประเมินผลการทำงานเพื่อส่งให้ต้นสังกัดประเมิน

๓. การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติราชการหรือสมรรถนะ

การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติราชการหรือสมรรถนะซึ่งมีสัดส่วนคะแนนกำหนดไว้ร้อยละ ๓๐ ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำผู้บริหาร และสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

๓.๑ สมรรถนะหลัก ๕ สมรรถนะ ประกอบด้วย การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม การเข้าใจในองค์กรและระบบงาน การบริการเป็นเลิศ และการทำงานเป็นทีม

๓.๒ สมรรถนะประจำผู้บริหาร ๔ สมรรถนะ ประกอบด้วย การเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ความสามารถในการเป็นผู้นำ ความสามารถในการพัฒนาคน และการคิดเชิงกลยุทธ์

๓.๓ สมรรถนะประจำสายงาน สายงานละไม่น้อยกว่า ๓ สมรรถนะ โดยให้ข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นตำแหน่งประเภทวิชาการและประเภททั่วไป ต้องประเมินให้เป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ทั้งนี้ ระดับสมรรถนะที่คาดหวังกับระดับสมรรถนะที่ค้นพบในแต่ละระดับตำแหน่ง กำหนดให้พิจารณาโดยเปรียบเทียบจากคำอธิบายสมรรถนะเทียบกับพจนานุกรม และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง

๔. แบบประเมินผลการปฏิบัติราชการ

การประเมินผลการปฏิบัติราชการกำหนดให้ใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติราชการ ที่ ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. กำหนด

๕. แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

๕.๑ เมื่อเริ่มรอบการประเมิน

(๑) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน : ประเมินจากผลการปฏิบัติราชการโดยให้ผู้ประเมินกับผู้รับการประเมินกำหนดข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการมอบหมายงาน และการประเมินผลการปฏิบัติราชการ พร้อมกำหนดตัวชี้วัดหรือหลักฐานบ่งชี้ความสำเร็จของงาน โดยพิจารณาความสอดคล้องกับตัวชี้วัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานหรือส่วนราชการ อย่างเป็นรูปธรรมและเหมาะสมกับลักษณะงาน

(๒) การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติราชการหรือสมรรถนะ : ประเมินโดยใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติราชการของผู้รับการประเมินโดยผู้ประเมิน โดยให้กรอกระดับสมรรถนะที่คาดหวังตามระดับตำแหน่งที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ให้ผู้รับการประเมินเสนอแบบประเมินที่ได้จัดทำตามที่ได้กำหนดข้อตกลงร่วมกันพร้อมลงนามรับทราบข้อตกลงแล้วให้ผู้ประเมินเพื่อลงนามรับทราบข้อตกลงและให้ผู้ประเมินหรือส่วนราชการรวบรวมไว้สำหรับการประเมินในช่วงครบรอบการประเมิน

๕.๒ ระหว่างรอบการประเมิน

ผู้ประเมินให้คำปรึกษาแนะนำหรือชี้แจงแก่ผู้รับการประเมินเพื่อปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของงาน และพฤติกรรมหรือสมรรถนะในการปฏิบัติราชการ

๕.๓ เมื่อครบรอบการประเมิน

(๑)การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้รับการประเมินตามตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้จัดทำไว้เมื่อเริ่มรอบการประเมินตามข้อตกลงและกรอกข้อมูลผลการประเมินลงในแบบประเมิน และสรุปผลคะแนนลงในแบบ

(๒) การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติราชการหรือสมรรถนะ ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ประเมินสมรรถนะของผู้รับการประเมินกรอกข้อมูลผลการประเมินสมรรถนะลงในแบบประเมินและสรุปผลคะแนนลงในแบบประเมิน

ให้ส่วนราชการ/หน่วยงานจัดทำข้อมูลให้ผู้ประเมินลงนามรับรองและแบบประเมินที่สรุปผลคะแนนที่ผู้รับการประเมินได้ลงนามรับทราบผลการประเมินครบถ้วนแล้วให้กองการเจ้าหน้าที่/หรืองานการเจ้าหน้าที่ ภายในกรอบระยะเวลาของแต่ละรอบการประเมินเพื่อนำผลการประเมินเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นพิจารณา

๖. การประเมินผลการปฏิบัติงานของลูกจ้างประจำ

๖.๑ การประเมินผลสัมฤทธิ์ให้คำนึงถึงระบบการบริหารผลงาน (Performance Management) โดยมีองค์ประกอบการประเมินและสัดส่วนคะแนน แบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

(ก) ผลสัมฤทธิ์ของงาน (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐) โดยประเมินผลจากปริมาณผลงานคุณภาพของงานความรวดเร็วหรือความตรงต่อเวลาและความประหยัดหรือความคุ้มค่า

(ข) พฤติกรรมการปฏิบัติราชการ (ร้อยละ ๓๐) ประกอบด้วย การประเมินสมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำผู้บริหาร และสมรรถนะประจำสายงาน

(ค) การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงาน (สมรรถนะ) ให้กำหนดสมรรถนะให้สอดคล้องกับตำแหน่งและกลุ่มตำแหน่งของลูกจ้างประจำดังนี้

(๑) ลูกจ้างประจำกลุ่มบริการพื้นฐาน ให้ประเมินสมรรถนะหลัก ๕ สมรรถนะ โดยกำหนดสมรรถนะที่คาดหวัง/ต้องการ ในระดับ ๑

(๒) ลูกจ้างประจำกลุ่มช่างและกลุ่มสนับสนุน ให้ประเมิน สมรรถนะหลัก ๕ สมรรถนะ โดยกำหนดสมรรถนะที่คาดหวัง/ต้องการ ในระดับ ๒

(๓) ลูกจ้างประจำกลุ่มสนับสนุนที่มีชื่อและลักษณะงานเหมือนข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ให้ประเมินสมรรถนะหลัก ๕ สมรรถนะ และสมรรถนะประจำสายงานอย่างน้อย ๓ สมรรถนะเช่นเดียวกันกับข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นในลักษณะงานเดียวกัน โดยกำหนดสมรรถนะ ที่คาดหวัง/ต้องการ ในระดับปฏิบัติงานหรือปฏิบัติการแล้วแต่กรณี

๖.๒ ระดับผลการประเมินและแนวทางการการประเมิน ให้
นำแนวทางการประเมินผล การปฏิบัติงานของข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นมาใช้
โดยอนุโลม

๗. กรอบระยะเวลาการดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

กำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รอบการประเมินที่ ๑ (วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖) รอบการประเมินที่ ๒ (วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖
ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖) ไว้ดังนี้

ลำดับ	กิจกรรม	กรอบระยะเวลา รอบการ ประเมิน ๑/รอบการ ประเมิน ๒
๑	กำหนดกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน	เดือนกันยายนของทุกปี
๒	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศกำหนด หลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี	เดือนกันยายนของทุกปี
๓	การจัดทำตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของงานรายบุคคล - หน่วยงานถ่ายทอดตัวชี้วัดและคำเป้าหมายจาก ระดับหน่วยงานลงสู่ระดับบุคคล - ผู้บังคับบัญชา (ผู้ประเมิน) ตกลงร่วมกันกับ ผู้ใต้บังคับบัญชา (ผู้รับการประเมิน) กำหนด ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของงานแล้วเสร็จ	ตุลาคม / เมษายน
๔	ผู้ประเมินแต่ละระดับ ติดตามและให้คำปรึกษา แนะนำ	ตุลาคม – มีนาคม /เมษายน - กันยายน
๕	ผู้ประเมินดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานและ สมรรถนะ	เมื่อครบรอบการประเมิน
๖	ผู้ประเมิน/ส่วนราชการแจ้งผลการประเมินและ ส่งผลการประเมินให้กองการเจ้าหน้าที่/งานการ เจ้าหน้าที่	เมษายน / ตุลาคม
๗	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศรายชื่อผู้มีผล การปฏิบัติราชการในระดับดีเด่น	เมษายน / ตุลาคม

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นางสาวเปรมยุตา บุญจันทร์แดง)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกแย้

แผนแม่บทบูรณาการป้องกัน
ปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ
ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)

แผนแม่บท

บูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

คำนำ

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ให้ความเห็นชอบการกำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อมาคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบตามที่สำนักงานงบประมาณได้เสนอเรื่อง การกำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

การจัดทำแผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) สำนักงาน ป.ป.ช. ได้นำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ที่วิสัยทัศน์มุ่งสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนของประเทศ ประกอบกับนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นกรอบในการจัดทำแผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ จำนวน ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ และวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยเชิญศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ๓๕ แห่ง เข้าร่วมประชุม ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. ได้นำแผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุม ครั้งที่ ๘๓๓ - ๘๓๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เพื่อทราบ และได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะที่ ๖ ๖ ๒ ประเด็น ย้ำแนวความสะตวกทางธุรกิจและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในการประชุม ครั้งที่ ๑ - ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

สำนักงาน ป.ป.ช. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) จะเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักงาน ป.ป.ช.
พฤศจิกายน ๒๕๕๙

สารบัญ

ส่วนที่ ๑	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑ - ๒
บทที่ ๒ สถานการณ์การทุจริต	๓ - ๘
บทที่ ๓ ทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๙ - ๑๐
บทที่ ๔ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	๑๑ - ๓๘
บทที่ ๕ ภาพฉายอนาคต	๓๘ - ๒๑
ส่วนที่ ๒	
บทที่ ๖ แผนแม่บทบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)	๒๒ - ๒๔

ส่วนที่ ๑

บทที่ ๓ บทนำ

การบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศไทยในภาพรวมมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องภายใต้เงื่อนไขทั้งพลวัตความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์การทุจริตและบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในมิติต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

มิติภายนอกประเทศของการบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเข้าเป็นรัฐภาคีเป็นลำดับที่ ๓๔๙ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption : UNCAC) ที่ว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในการติดตามทรัพย์สินที่ได้จากการทุจริตกลับคืน รวมทั้งการให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันทางกฎหมายเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดอย่างสมบูรณ์

มิติภายในประเทศของการบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ริเริ่มจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อเป็นกรอบในการผลักดันแก้ไขปัญหาการทุจริตในสังคมไทย โดยกำหนดยุทธศาสตร์จากข้อตกลงร่วมกัน (Commitment) กับภาคีทุกภาคส่วน เป็นข้อตกลงเพื่อใช้เป็นแนวทางร่วมกันและสามารถสนับสนุนการดำเนินงานซึ่งกันและกันในการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศในลักษณะบูรณาการ หลังจากการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแล้วเสร็จ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ให้หน่วยงานภาครัฐนำแนวทางและมาตรการต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไปสู่การปฏิบัติ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นกรรมการและเลขานุการ

ภายใต้กลไกคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๕) ได้รับการถ่ายทอดสู่ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘) เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘) นอกจากนั้นยังมีกลไกที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งในรูปคณะกรรมการเพื่อนำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไปสู่การปฏิบัติในภาคส่วนต่างๆ อาทิ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เป็นต้น เนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญของการบูรณาการความร่วมมือและสนับสนุนจากภาคีทุกภาคส่วน

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๐) ต่อเนื่องเพื่อเป็นกรอบให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องแปลงยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจัง โดยในส่วนของภาครัฐนั้น คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เห็นชอบให้แปลงแนวทางและมาตรการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) ไปสู่การปฏิบัติ กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ๕ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี รวมถึงการสนับสนุนของกระทรวงมหาดไทย โดยสั่งการให้มีการตั้งคณะกรรมการร่วมเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับจังหวัด ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานขึ้นใน

ทุกจังหวัดซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญที่มีบทบาทในการนำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) ไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัดในลักษณะบูรณาการ

ในช่วงระยะเวลาของการใช้ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) ทุกภาคส่วนของสังคมไทยได้ตระหนักถึงภัยคุกคามของปัญหาการทุจริตที่มีเงาเรื้อรังอย่างยาวนาน มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญส่งผลให้รัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างเร่งด่วน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นมา สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการจัดทำแผนงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เรื่อง การป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิชอบ แผนงบประมาณดังกล่าวจึงเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญของ การบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิชอบของประเทศไทย จวบจนเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเห็นชอบให้ยกเลิกยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ปรับระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ เป็นปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และเชื่อมโยงไปสู่ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ที่สำคัญจะตอบสนองกับสภาพปัญหาและสถานการณ์การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันและความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรมการต่อต้านการทุจริตที่ทันสมัย แผนงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เรื่อง การป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิชอบจึงได้รับการทบทวนพบเป้าหมายแผนงานบูรณาการ แนวทางและตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๐-๒๕๗๔) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

ความพยายามบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิชอบให้ต่อเนื่องและเป็นทิศทางเดียวกันทั้งประเทศเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการเป็นประเทศที่มีมาตรฐานความโปร่งใสเทียบเท่าระดับสากล จำเป็นต้องดำเนินการจัดทำแผนแม่บทบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๔) ให้กระทรวงและทุกหน่วยงานร่วมกันกำหนดอนาคตและแก้ปัญหาการทุจริตของประเทศไทยในลักษณะประสานเชื่อมโยงแบบเครือข่ายที่นำไปสู่การบรรลุจุดหมายในแต่ละช่วงเวลาอย่างบูรณาการ

ขั้นตอนหลักในการจัดทำแผนแม่บท

การจัดทำแผนแม่บทบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๔) ใช้หลักการมีส่วนร่วม มีขั้นตอนหลักครอบคลุมถึง

๑. การศึกษาร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๔) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการไว้แล้ว เพื่อกำหนดเนื้อหาสถานการณ์การทุจริต ทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การฉายภาพอนาคต รวมถึงการศึกษาวิเคราะห์การขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของไทยผ่านแผนงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เรื่อง การป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิชอบ

๒. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความเห็น ชี้แจงและนำผลการประชุมยกร่างแผนแม่บทบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๔)

บทที่ ๒ สถานการณ์การทุจริต

การทุจริตที่เกิดขึ้นภายในประเทศและขยายสู่ต่างประเทศ (International) ทั้งรูปแบบการข้ามแดน (Cross-border) หรือข้ามชาติ (Transnational) ซึ่งเป็นผลมาจากการเคลื่อนตัวของประชาชนระหว่างประเทศ สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีทันสมัยและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในทางที่ผิด ทำให้การติดตามรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดียุ่งยาก และผลสืบเนื่องของการทุจริตเชื่อมโยงไปสู่ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติอีกมากมาย เช่น การฟอกเงิน การค้าอาวุธ การค้ายาเสพติด ยาเสพติด การก่อการร้ายซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศ

ปัญหาการทุจริตและผลสืบเนื่องดังกล่าว ทำให้นานาประเทศตระหนักถึงภัยร้ายแรงที่เกิดขึ้นในวงกว้างตั้งรารงานของธนาคารโลก จำนวนเงินที่ถูกขโมยจากประเทศกำลังพัฒนาและประเทศทางผ่านที่ถูกซ่อนไว้ในต่างประเทศในแต่ละปี ประมาณ ๒๐ - ๒๔ พันล้านเหรียญ หรือร้อยละ ๒๐ - ๔๐ ของเงินช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ^๑ ดังนั้น ในการประชุมสหประชาชาติ ครั้งที่ ๓๑ จึงกำหนดอาชญากรรมที่ประชาคมโลกต้องให้ความร่วมมือกันปราบปราม ประกอบด้วย อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้าย การค้ายาเสพติด ยาเสพติด อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ การฟอกเงิน และการทุจริตคอร์รัปชัน^๒ และองค์การสหประชาชาติ (United Nations : U.N.) และประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ได้ร่วมกันจัดทำอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption : UNCAC)

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ เป็นอนุสัญญาก่อนแรกให้ความสำคัญต่อความร่วมมือระหว่างประเทศในการติดตามทรัพย์สินที่ได้จากการทุจริตกลับคืน รวมทั้ง การให้ความร่วมมือทางกฎหมายเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด โดยเนื้อหาหลักในอนุสัญญาดังกล่าว แบ่งเป็น ๔ หมวดหลัก ได้แก่ การป้องกันการทุจริต การกำหนดความผิดทางอาญาและการบังคับใช้กฎหมาย ความร่วมมือระหว่างประเทศ และการติดตามทรัพย์สินคืน และประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเข้าเป็นรัฐภาคีอย่างสมบูรณ์ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นลำดับที่ ๑๔๙ ถือเป็นสัญญาณเริ่มต้นการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย

ต่อมาประเทศไทยในฐานะรัฐภาคี ได้ดำเนินการแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับพันธกรณีที่กำหนดในอนุสัญญา UNCAC เพื่อให้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญา UNCAC ในฐานะรัฐภาคีได้อย่างครบถ้วน และรองรับกลไกการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญา UNCAC ซึ่งเริ่มขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓

จากการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญา UNCAC ในรอบการประเมินที่ ๑ ประจำปี ค.ศ. ๒๐๑๐ - ๒๐๑๕ โดยประเทศเนปาล และประเทศบาห์เรน ร่วมกับฝ่ายเลขานุการของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crimes : UNODC) มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่อต้านการทุจริตเพิ่มเติม ได้แก่

๑. เพิ่มพื้นฐานความผิดอาญา เช่น ความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม (ข้อบทที่ ๒๕) ความผิดฐานเตรียมการเพื่อกระทำการทุจริต (ข้อบทที่ ๒๗) ความผิดฐานเจ้าหน้าที่รัฐยกยอทรัพย์สิน (แม้เจ้าหน้าที่นั้นจะไม่มีหน้าที่โดยตรงในการเก็บรักษาทรัพย์สินดังกล่าว) (ข้อบทที่ ๑๗) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำทุจริตในภาคเอกชน (ข้อบทที่ ๒๐ และ ๒๑) กำหนดความรับผิดของนิติบุคคลในการกระทำทุจริต (ข้อบทที่ ๒๖)

^๑ World Bank, Stolen Asset Recovery (StAR) Initiative: Challenges, Opportunities, and Action Plan (Washington, DC, ๒๐๐๙), ๔

^๒ บทความครั้งนี้จะกล่าวถึงการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระหว่างปี ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)

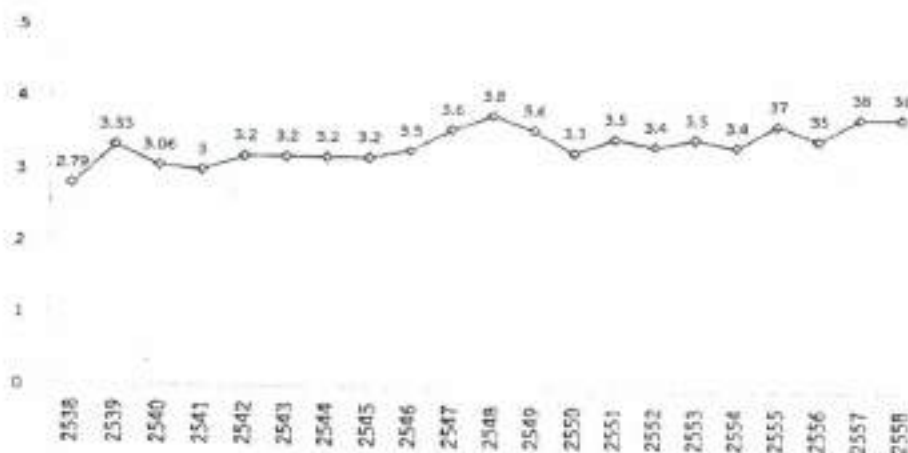
๒. เพิ่มเดิมกลไกหรือมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามการทุจริต เช่น ปรับปรุงการคุ้มครองพยานและผู้ให้เบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล (ข้อบทที่ ๓๒) กำหนดให้การรับทรัพย์สินรวมถึงดอกเบี้ยและประโยชน์อื่นใดที่ได้มาจากการทุจริตที่ได้มาจากการกระทำความผิด และให้สามารถรับทรัพย์สินได้แม้ทรัพย์สินนั้นจะถูกเปลี่ยนรูป แปรสภาพ หรือปะปนอยู่กับทรัพย์สินอื่น (ข้อบทที่ ๓๓)

๓. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็นต่าง ๆ เช่น กำหนดให้มีการหารือร่วมกันระหว่างรัฐภาคีทุกครั้งก่อนการปฏิเสธการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (ข้อบทที่ ๔๖) สร้างเสริมกลไกการส่งคืนทรัพย์สินจากการกระทำความผิดคืนประเทศเจ้าของที่แท้จริงที่มีประสิทธิภาพ (ข้อบทที่ ๔๖) กำหนดให้สามารถทำข้อตกลงจัดตั้งหน่วยสืบสวนสอบสวนร่วมกันระหว่างรัฐภาคีได้ (ข้อบทที่ ๔๘)

นอกจากนี้ การประเมินในระดับสากลโดยองค์การพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศ (International Nongovernmental Organization : INGOs) ที่ทำการประเมินการทุจริตคอร์รัปชันและความโปร่งใส คือ องค์การความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ได้จัดทำดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เพื่อประเมินสถานการณ์การคอร์รัปชันในภูมิภาคต่าง ๆ ในระดับโลก ผลการประเมินค่าคะแนน CPI ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ของประเทศต่าง ๆ พบว่า ประเทศที่ได้รับการประเมินจำนวน ๒ ใน ๓ มีคะแนนน้อยกว่า ๕๐ คะแนน และประเทศส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๔ กำลังเผชิญหน้ากับปัญหาของการทุจริตที่ร้ายแรงรวมไปถึงกลุ่มประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ ๒๐ (Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors : G ๒๐) กว่าครึ่งหนึ่งของประเทศสมาชิกก็ประสบปัญหาของการทุจริตคอร์รัปชันเช่นเดียวกัน

นับตั้งแต่ประเทศไทยดำเนินการให้สัตยาบันในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ได้คะแนนที่มีแนวโน้มดีขึ้นบ้าง ดังแสดงบนกราฟ

ภาพที่ ๒.๑ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ - ๒๕๕๘^{*}

หมายเหตุ : ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีการเปลี่ยนค่าดัชนีวัดจากคะแนนเต็ม ๑๐ เป็นคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

* ที่มา : <http://cpi.transparency.org/cpi2015/results> สืบค้นเมื่อ เมษายน ๒๕๕๖

เมื่อเทียบกับประเทศในภูมิภาคเดียวกันพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ภายหลังการให้ สักขานับในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ สถานการณ์การบริหารจัดการ การทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับที่ ๓ ที่ระดับค่าคะแนนเฉลี่ยที่ ๓๗.๐๐

ตารางที่ ๑ ค่าคะแนน CPI ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘^{*}

อันดับ (ปี ๒๕๕๔)	อันดับ โลก	ประเทศ	ค่าคะแนน CPI					อันดับ
			๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	ค่าเฉลี่ย	
๑	๘	สิงคโปร์	๘๗	๘๖	๘๖	๘๕	๘๕.๕๐	๑
๒	๕๙	มาเลเซีย	๕๙	๕๐	๕๖	๕๐	๕๐.๒๕	๒
๓	๗๖	ไทย	๓๗	๓๕	๓๘	๓๗	๓๗.๐๐	๓
๔	๘๘	อินโดนีเซีย	๓๖	๓๖	๓๕	๓๖	๓๖.๕๐	๕
๕	๙๕	ฟิลิปปินส์	๓๕	๓๖	๓๘	๓๕	๓๕.๗๕	๔
๖	๑๑๒	เวียดนาม	๓๑	๓๑	๓๒	๓๓	๓๑.๐๐	๖
๗	๑๓๗	ลาว	๒๑	๒๖	๒๕	๒๖	๒๔.๕๐	๗
๘	๑๔๗	พม่า	๑๕	๒๖	๒๑	๒๒	๑๙.๗๕	๘
๙	๑๕๐	กัมพูชา	๒๒	๒๐	๒๑	๒๑	๒๑.๐๐	๘

หมายเหตุ : ในปี ๒๕๕๘ ไม่มีข้อมูลของประเทศไทยใน จึงไม่ปรากฏคิดเป็นฐานคะแนนเฉลี่ย

จากข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้น สะท้อนปัญหาของการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยเป็นปัญหาที่ห่อหุ้ม ราก มั่งลึก และต้องใช้ระยะเวลาในการแก้ไขด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แม้ว่าแนวโน้ม ภาพลักษณ์คอร์รัปชันจะดีขึ้น แต่การป้องกันและปราบปรามต้องเท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วใน ยุคปัจจุบัน รวมทั้งต้องสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในการสร้างสังคมที่มีความโปร่งใส คำนึงถึงความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งกระแสการต่อต้านทางสังคม (Social Sanction) ในการทุจริตคอร์รัปชัน

ข้อสังเกตดังกล่าวยังชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการทุจริตของประเทศไทยมีแนวโน้มทวีความสลับซับซ้อน มากยิ่งขึ้น จากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรง เช่น การรับสินบน การทุจริตต่อตำแหน่งราชการ การทุจริตในการ จัดซื้อจัดจ้าง มีการเปลี่ยนเป็นรูปแบบทุจริตเชิงนโยบายมากขึ้น มีกระบวนการแก้กฎหมายเพื่อเอื้ออำนวย ประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง การใช้อำนาจและอิทธิพลในการแทรกแซงกลไกทางกฎหมาย หรือกลไกใน กระบวนการยุติธรรม การทำลายการตรวจสอบอำนาจรัฐ รวมทั้งยังมีการทุจริตในระดับประเทศผ่านข้อตกลง ความร่วมมือ การให้สินบนเจ้าหน้าที่ไทยในการทำธุรกิจระหว่างประเทศของบริษัทข้ามชาติ เป็นต้น

สถิติในการดำเนินคดี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ยังมีเรื่องค้างสะสมถึง ๑๐,๙๔๕ คดี จำแนกเป็นเรื่องค้างสะสมที่ยกมาจากเริ่ม ก่อตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๙,๕๑๓ คดี และเรื่องรับใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๓,๐๕๐ คดี และดำเนินการแล้วเสร็จเพียง ๓,๖๙๘ คดี หรือคิดเป็นเพียงร้อยละ ๗๒.๘๘ ของคดีทั้งหมดเท่านั้น^{*} โดยสามารถจำแนกได้ดังนี้

^{*} ที่มา: เว็บไซต์ข้อมูลคดีของมูลนิธิเพื่อการเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย แหล่งข้อมูล: <http://transparency.org/> สืบค้นเมื่อ เมษายน ๒๕๖๐

^{*} ศูนย์ประมวลข้อมูล สำนักงาน ป.ป.ช. วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๐

ตารางที่ ๒ สถิติในการดำเนินคดี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘

ปี งบประมาณ	จำนวนรับเรื่องกล่าวหา			ผลการดำเนินงาน								คงเหลือ
	ยกมา	รับใหม่	รวม	ก.	ข.	ค.	ง.	จ.	ฉ.	ช.	รวม	
๒๕๕๔	๗,๘๗๖	๓,๐๘๒	๑๐,๙๕๘	๔,๒๓๖	๒๒๖	๒๖	-	-	๗๓	๓๓๓	๔,๘๖๔	๖,๐๙๔
๒๕๕๕	๔,๑๖๖	๒,๘๖๐	๗,๐๒๖	๑,๐๘๕	๒๑๑	๓๐	๑๑๕	๒	๒,๐๖๓	๔๗	๓,๖๖๓	๓,๓๖๓
๒๕๕๖	๓,๗๕๖	๒,๖๖๕	๖,๔๒๑	๑,๓๖๓	๑๓๔	๔๕	๒๒๖	๓	๒๗๔	๔๗	๒,๐๐๐	๔,๔๒๑
๒๕๕๗	๔,๕๗๔	๓,๓๓๗	๗,๙๑๑	๑,๕๓๕	๑๑๐	๓๓	๑๕๓	๔	๒๖๔	๑๐๑	๒,๑๘๐	๕,๗๓๑
๒๕๕๘	๗,๕๑๓	๓,๐๕๐	๑๐,๕๖๓	๓,๐๕๔	๘๖	๑๒	๑๘๓	๓	๑๓๓	๑๔๕	๓,๖๔๘	๖,๙๑๕
รวม	๓๗,๘๗๖	๑๔,๙๙๔	๕๒,๘๗๐	๑๑,๑๒๓	๕๖๓	๒๒๔	๖๙๗	๑๙	๒,๘๐๗	๖๐๑	๑๖,๕๒๕	๓๖,๓๔๕

ประเภท ก. ตกไป/แสวงหาแล้วไม่รับไว้ดำเนินการ ได้ส่วน/ได้ส่วนแล้วข้อกล่าวหาไม่มีมูล

ประเภท ข. ไม่รับ/ไม่ยกขึ้นพิจารณา

ประเภท ค. ส่งคืนพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๘๔

ประเภท ง. ส่งให้ผู้บังคับบัญชา/พนักงานสอบสวนดำเนินการตามมาตรา ๘๔/๒

ประเภท จ. ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๖

ประเภท ฉ. ส่งคณะกรรมการ ป.ป.ท./หน่วยงานขึ้นดำเนินการ

ประเภท ช. ชี้มูลความผิด

นิยาม รูปแบบ และสาเหตุของการทุจริต

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้กำหนดนิยามและรูปแบบของการทุจริตเป็น ๗ ประเภท ได้แก่

๑. การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงเพื่อฉกฉวยเงินหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบ เพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศได้รับผลประโยชน์จากการให้ทรัพยากรของชาติ

๒. การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไป โดยการใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ

๓. การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอ การให้ หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และสิ่งตอบแทนต่างๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี

๔. การฉกฉวย (Embezzlement) คือ การที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐนำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการ มาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง

๕. การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก ด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection) เพื่อเข้ามาทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม

๖. การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์หรือให้หน้าที่การงานแก่เพื่อน ครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิด โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม

๗. ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือสถานะมากกว่า ๑ สถานะ

การทุจริตในประเทศไทยอาจจะจำแนกออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ การทุจริตในระดับชาติ และการทุจริตในระดับท้องถิ่น

๑. การทุจริตในระดับชาติ การทุจริตเชิงนโยบาย (Policy Corruption) เป็นรูปแบบการทุจริตที่นักการเมืองใช้อำนาจทางด้านการบริหารราชการแผ่นดิน รวมถึงอำนาจนิติบัญญัติที่ได้มาจากความไว้วางใจของประชาชน เป็นเครื่องมือในการออกกฎหมาย การแก้ไขกฎหมาย การแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับและนโยบาย โดยอาศัยช่องโหว่ของกฎหมาย กฎระเบียบ และตีความกฎหมาย กฎ ระเบียบ ให้เอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้อง เพื่อให้การกระทำการทุจริตกลายเป็นสิ่งที่ชอบธรรม เนื่องจากมีกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายรองรับ การทุจริตเชิงนโยบายยังปรากฏในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การซื้อขายตำแหน่งในระดับสูงทางราชการ ได้แก่ ตำแหน่งอธิบดี ตำแหน่งผู้บริหารในรัฐวิสาหกิจ ในตำแหน่งที่มีอำนาจอนุมัติเห็นชอบโครงการต่าง ๆ ได้ นำไปสู่การตรวจสอบที่หละหลวมในโครงการก่อสร้าง การจัดซื้อจัดจ้างในรัฐ และการใช้วิธีพิเศษในการดำเนินการ หลีกเลียงกฎหมาย มาตรการป้องกันการทุจริตต่าง ๆ ในแต่ละกระบวนการ ขั้นตอนมีการแบ่งผลประโยชน์กันในหมู่พวกพ้อง เช่น การทำแบบก่อสร้างที่ไม่มีความชัดเจน การใช้เงินกู้จากต่างประเทศเพื่อหลีกเลียงการใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ รวมทั้งเสนอโครงการเร่งด่วนเพื่อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีรูปแบบของการว่าจ้างแบบเหมารวม (Turnkey) ซึ่งผู้รับเหมาสามารถดำเนินการออกแบบและก่อสร้างโครงการให้แล้วเสร็จได้ด้วยตัวเอง ซึ่งเอื้อต่อการทุจริต เนื่องจากผู้รับเหมาโครงการสามารถปรับเปลี่ยนแผนงานต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา สามารถปรับเพิ่มค่าใช้จ่ายและขออนุมัติงบประมาณเพิ่มได้ง่าย อีกทั้งยังเปิดช่องให้บริษัทเอกชนเรียกรีดค่าชดเชยจากรัฐได้ ซึ่งมักเกิดจากการทำสัญญาที่หละหลวม มีช่องว่างให้หน่วยงานรัฐเสียเปรียบ

๒. การทุจริตในระดับท้องถิ่น การกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นที่มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติเกิดการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน ลักษณะการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้^๕

๑) การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) สภาพหรือปัญหาการทุจริตที่เกิดจากตัวบุคคล

๓) สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎ ระเบียบ และกฎหมาย

๔) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม

๕) สภาพหรือลักษณะปัญหาการทุจริตที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

๖) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ

๗) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

^๕ ที่มา : บทความงานวิจัย เรื่อง "การทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: มาตรการและกลไกการป้องกัน" โดย รศ.ดร. ไกรยส พวงงาม

การทุจริตในหลายรูปแบบดังกล่าว จากงานวิจัยของ มาศลักษณ์ ออรุ่งโรจน์^{๑๗} พบว่าสาเหตุหลักที่ก่อให้เกิดการทุจริตในสังคมไทยมี ๒ ประการ ได้แก่

๑. การใช้วัฒนธรรมแบบไทยๆ ในทางที่ผิด
๒. ปัญหาเรื่องตัวบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ

กล่าวคือ ระบบอาวุโสและระบบอุปถัมภ์นำไปสู่การเอื้อประโยชน์ในทางมิชอบให้แก่ญาติมิตร และพวกพ้อง รวมทั้งการตรวจสอบความโปร่งใสขาดประสิทธิภาพ ทำให้สังคมเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติ อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมดังกล่าวเป็นเพียงตัวเสริมให้เกิดโอกาสในการทุจริตเท่านั้น ปัญหาสำคัญที่สุดอยู่ที่การขาดจิตสำนึกความซื่อตรงของบุคคลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ความโลภในอำนาจและทรัพย์สินอยู่เหนือความรับผิดชอบและศักดิ์ศรีในการปฏิบัติหน้าที่จนนำไปสู่การทุจริตด้วยวิธีการใหม่ ๆ ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

สาเหตุและปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การทุจริตมีอีกหลายประการ นับตั้งแต่เรื่องของโอกาสในการทำทุจริตที่เกิดจากช่องว่างของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ การผูกขาดผลประโยชน์ทางธุรกิจกับการดำเนินงานของภาครัฐ ค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสมของข้าราชการ การขาดจริยธรรมคุณธรรม เอาประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดประโยชน์ส่วนรวม ค่านิยมยกย่องคนที่มีเงิน ทัศนคติว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติ ความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมีส่วนทำให้คนมุ่งสร้างความสำเร็จ วัตถุนิยม เป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำการทุจริต รวมทั้ง “โครงสร้างทางสังคมที่บิดเบี้ยว” มีความเหลื่อมล้ำ มีช่องว่างระหว่างคนจน - คนรวย คนมีอำนาจ - คนไร้ซึ่งอำนาจ ทำให้แสวงหาหนทางที่จะลดช่องว่าง โดยการทุจริตมากยิ่งขึ้น

^{๑๗} มาศลักษณ์ ออรุ่งโรจน์ (๒๕๕๘). การศึกษาลักษณะ รูปแบบ และความเกี่ยวข้องต่อการทุจริตในองค์กรสาธารณะและระบบราชการ. กรุงเทพมหานคร ปป.ช.

บทที่ ๓

ทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ร่วมกันสร้างเครื่องมือ กลไก และกำหนดเป้าหมายสำหรับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในรูปแบบของ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าว ได้สร้างให้ทุกภาคส่วนในสังคมเกิดความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามบทบาทและภาระหน้าที่ของตนเอง แต่เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยยังคงประสบปัญหาความรุนแรงในการทุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จได้เท่าที่ควร สืบเนื่องมาจากปัญหาการเมืองภายในประเทศ รวมถึงการวิวัฒนาการของปัญหาการทุจริตซึ่งมีรูปแบบที่สลับซับซ้อน ยากต่อการตรวจสอบของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การปฏิบัติยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับฐานความคิดและสร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วนของสังคม ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม และต่อเนื่องเป็นระยะยาว พร้อมทั้งกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และพรรคการเมือง มีการปฏิบัติตามเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตให้ชัดเจน ซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาการทุจริตทั้งในส่วนของการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงเป็นการแสดงเจตจำนงการต่อต้านการทุจริตอย่างจริงจัง ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะต้องมีการเสริมสร้างความโปร่งใสในกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยการดำเนินงานของหน่วยงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จะต้องปฏิบัติงานในเชิงรุก และมีความตื่นตัวรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาการทุจริต เพื่อเป็นการสร้างให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของกระบวนการปราบปรามการทุจริต ซึ่งเมื่อการดำเนินงานดังกล่าวสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงก็เชื่อว่าจะสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยให้ได้ค่าคะแนนตามเป้าหมาย ที่วางไว้อย่างแน่นอน

ความเชื่อมโยงระหว่างแผนแม่บทของแผนงานบูรณาการการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) กับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี จากการกำหนดให้กฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติมีผลบังคับใช้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานนำยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ แผนพัฒนาด้านต่างๆ มาเป็นแผนแม่บทหลักในการกำหนดแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณต่อไป

ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวจะเป็นยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์หลักแห่งชาติเป็นแม่บทหลัก เพื่อเป็นกรอบการกำหนดนโยบาย ทิศทางการพัฒนา การลงทุนของภาคเอกชนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดสรรงบประมาณ ฯลฯ ดังนั้น ทิศทางด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การสร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินของหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานจะถูกกำหนดจากยุทธศาสตร์ชาติ (วิสัยทัศน์ประเทศระยะ ๒๐ ปี) และยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ ๕ ปี โดยคาดว่าจะสำคัญในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่จะบรรจุอยู่ในยุทธศาสตร์ชาติ (วิสัยทัศน์ประเทศระยะ ๒๐ ปี) จะนำมาจาก “เอกสารสภาพัฒนาการแห่งชาติ วาระการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ” ส่วนยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ ๕ ปี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คาดว่าส่วนหนึ่งจะถูกนำมาจาก “มาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตและเสริมสร้าง

ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ” ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการนำเสนอคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) และจะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติสั่งการและนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องนำยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ แผนพัฒนาด้านต่างๆ มาเป็นแผนแม่บทหลักในการกำหนดแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ และการประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ที่หากประเมินผลแล้วพบว่าหน่วยงานใดไม่ปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติอาจเสนอรายงานข้อเท็จจริงพร้อมความเห็นเสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี องค์การหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายหรือจัดสรรทรัพยากรสำหรับหน่วยงานนั้นก็ได้ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐมีการปฏิบัติในทางปฏิบัติและสามารถวัดผลได้จริง

กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ในระยะ ๒๐ ปี จึงเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศไว้ในระยะยาว โดยมีกรอบวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ใน การที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสนอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

บทที่ ๔ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้วยเทคนิค SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งประกอบไปด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก โดยวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (Strength, Weakness, Opportunity, and Threat Analysis : SWOT Analysis) เพื่อการองและพิจารณาตัวแปรที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมนั้นมีความสำคัญอย่างมาก เพราะนอกจากจะเป็นการประเมินสภาพแวดล้อมเพื่อค้นหาจุดแข็งที่ควรเสริมสร้างความเข้มแข็ง และจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก ในบริบททางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ที่มีความเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมากและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการดำเนินการ อีกทั้งเพื่อหายุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการรับมือกับสภาพแวดล้อมเชิงลบและแสวงหาโอกาสจากสภาพแวดล้อมเชิงบวกเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเกิดผลที่ดีกว่า

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็งและจุดอ่อน) ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะยาว ๒๐ ปี (๒๕๖๐-๒๕๗๙) ได้นำหลักการ McKinsey's ๗S Model มาใช้เป็นกรอบในการกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำแนกตัวแปรที่มีผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรออกเป็น ๗ กลุ่มตัวแปรประกอบด้วย

๑. S - Strategy ตัวแปรด้านยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ในการปฏิบัติ
๒. S - Structure ตัวแปรด้านโครงสร้างในการปฏิบัติ
๓. S - Style ตัวแปรด้านรูปแบบการบริหารในการปฏิบัติ
๔. S - System ตัวแปรด้านระบบการปฏิบัติงาน
๕. S - Staff ตัวแปรด้านบุคลากรในการปฏิบัติ
๖. S - Skill ตัวแปรด้านทักษะและองค์ความรู้ในการปฏิบัติ
๗. S - Shared value ตัวแปรเรื่องค่านิยมร่วมในการปฏิบัติ

ส่วนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาสและอุปสรรค) ได้วิเคราะห์โดยนำหลักการ PEST^๑ Model ซึ่งประกอบด้วย ๗ มิติ ดังนี้

๑. P - Political มิติทางการเมือง เช่น ระบบการเมือง รูปแบบการปกครอง
๒. E - Economic มิติทางเศรษฐกิจ เช่น การค้า การลงทุน การดำเนินธุรกิจสภาพเศรษฐกิจ
๓. S - Social มิติทางสังคม เช่น วิถีชีวิต ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา
๔. T - Technology มิติทางเทคโนโลยี เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นวัตกรรมต่าง ๆ
๕. L - Legal มิติทางกฎหมาย เช่น รัฐธรรมนูญ พ.ร.บ. กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๖. I - International มิติทางด้านต่างประเทศ เช่น ข้อกำหนดของสากล ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
๗. G - Government มิติทางด้านนโยบายรัฐบาล/ระบบราชการ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิด

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็น "จุดแข็ง" ของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีดังนี้

ด้านยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ (Strategy) การปฏิบัติภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในอนาคต ๒๐ ปี น่าจะยังคงมียุทธศาสตร์ชาติ เป็นกรอบชี้นำในการจัดทำแผนในระดับรองลงไป ส่งผลให้การปฏิบัติในทุกภาคส่วนมีเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน

ด้านโครงสร้าง (Structure) หน่วยงานปฏิบัติการกิจหลายหน่วยงานมีการขยายโครงสร้างไปยังส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ทำให้การปฏิบัติภารกิจงานถูกกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ไม่กระจุกตัวอยู่แค่ส่วนกลาง ส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับพื้นที่มากยิ่งขึ้น

ด้านรูปแบบ (Style) หน่วยงานปฏิบัติการกิจมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานและภาคส่วนอื่น ๆ ในรูปแบบของการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ส่งผลให้การปฏิบัติยุทธศาสตร์ชาติ นำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

ด้านระบบ (System) หน่วยงานปฏิบัติการกิจมีระบบการป้องกัน ปราบปราม และป้องกันการทุจริตที่มีความน่าเชื่อถือ อีกทั้งมีโครงสร้างที่รองรับภารกิจงานกระจายในระดับพื้นที่ ส่งผลต่อการปฏิบัติภารกิจงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมากยิ่งขึ้น

ด้านบุคลากร (Staff) หน่วยงานปฏิบัติการกิจหลายหน่วยงานมีอัตรากำลังจำนวนมากซึ่งคัดเลือกจากความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับงาน ส่งผลให้การปฏิบัติภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีความพร้อมในด้านจำนวนของบุคลากรมากยิ่งขึ้น

ด้านทักษะ (Skill) บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติการกิจมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และมีทักษะที่เป็นสหวิชาชีพ ทำให้สามารถนำความรู้หรือเจตจำนงมาใช้เพื่อปฏิบัติภารกิจด้านการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต ให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ได้ดียิ่งขึ้น

ด้านค่านิยม (Shared Value) หน่วยงานปฏิบัติการกิจมีค่านิยมความซื่อสัตย์เป็นพื้นฐานที่สำคัญร่วมกัน ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติฯ ที่มีร่วมกัน

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็น "จุดอ่อน" ของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีดังนี้

ด้านยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ (Strategy) ขาดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ที่สำคัญหลายด้าน เช่น ยุทธศาสตร์การปฏิบัติภารกิจด้านการป้องกัน เมื่อยุทธศาสตร์ไม่ชัดทำให้การทำงานกับภาคส่วนอื่น ๆ เป็นไปด้วยความล่าช้า ขาดยุทธศาสตร์ด้านการสร้างกระแสสังคม "วังเกียจ" คนโกง ขาดยุทธศาสตร์ด้านการสื่อสารต่อสังคมให้เกิดการตื่นตัวในสังคม ทำให้การปฏิบัติงานยังไม่ประสบความสำเร็จและไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อสังคมในวงกว้างเท่าที่ควร

ด้านโครงสร้าง (Structure) การขยายโครงสร้างของหน่วยงานปฏิบัติการกิจไปยังภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อให้ปฏิบัติภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ยังขาดแคลนทรัพยากรที่สำคัญ โดยเฉพาะทรัพยากรบุคคล ส่งผลให้การดำเนินงานในระดับพื้นที่นั้นยังไม่สามารถบรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย ของการขยายโครงสร้างเท่าที่ควร

ด้านรูปแบบ (Style) ภายในหน่วยงานปฏิบัติการกิจยังขาดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการปรับเปลี่ยนบ่อยครั้ง อีกทั้งหน่วยงานปฏิบัติการกิจยังขาดความชัดเจนในการดำเนินการร่วมกันและการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ นั้น มีลักษณะเป็นการทำเพื่อเป็นพิธี ยังไม่มีจุดมุ่งหมายร่วมกันเพื่อสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติอย่างแท้จริง อีกทั้งรูปแบบการทำงานยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนต่อการทุจริตที่มีพลวัต

ด้านระบบ (System) หน่วยงานปฏิบัติการก็มีระบบการทำงานที่มีขั้นตอนที่สับสนและมีความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน เช่น ระบบอนุกรรมการ ระบบคณะทำงาน เป็นต้น ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน อีกทั้งการบริหารงานยังมีการปรับเปลี่ยนบ่อยครั้ง ขาดทิศทางที่ชัดเจน จนเป็นอุปสรรคในการทำงาน และยังขาดช่องทางการร้องเรียนการทุจริตที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมทั้งยังขาดระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และบทลงโทษ หากเกิดความล่าช้าในกระบวนการใดส่วน ส่งผลให้ภารกิจด้านการปราบปรามการทุจริตที่ผ่านมากไม่ประสบความสำเร็จตามความคาดหวังของสังคมซึ่งส่งผลทางลบต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน

ด้านบุคลากร (Staff) อัตรากำลังขององค์กรอิสระและหน่วยงานปฏิบัติการมีจำนวนหน่วยงานยังไม่มีการกระจายไปยังส่วนภูมิภาคเท่าที่ควร ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานปฏิบัติ

ด้านทักษะ (Skill) บุคลากรยังขาดองค์ความรู้ในเชิงลึกสำหรับการทำความเข้าใจกับรูปแบบการทุจริตที่เปลี่ยนแปลงไป และในปัจจุบันก็ยังขาดการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้เพื่อสนับสนุนทักษะ ในการทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ส่งผลให้การบูรณาการและพัฒนาองค์ความรู้ที่มาจากสหวิชาชีพไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ด้านค่านิยม (Shared Value) หน่วยงานปฏิบัติการก็เน้นการดำเนินงานใน “เชิงรับ” มากกว่า “เชิงรุก” ทำให้ผลการดำเนินงานไม่สามารถสร้างความเกรงกลัวให้ผู้กระทำทุจริต อีกทั้งไม่สามารถความทันสถานการณ์การทุจริตที่มีความเป็นพลวัตสูงได้อย่างทันทั่วถึง

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็น “โอกาส” ของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีดังนี้

P – Political มิติทางการเมือง รัฐบาลมีเจตนาแน่วแน่ในการใช้มาตรา ๔๔ และคำสั่ง คสช. ฉบับที่ ๖๘/๒๕๕๗ เพื่อแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน

E – Economic มิติทางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนในภาคธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศต่างให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล และให้ความสำคัญกับข้อมูลการจัดอันดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) และการดำเนินการตามมาตรฐานสากลในรูปแบบต่าง ๆ อีกทั้งแนวโน้มของการลงทุนข้ามชาติจะเป็นทศวรรษแห่งเอเชีย จะเน้นเรื่องความโปร่งใส และการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน (Red Tape) เป็นต้น

S – Social มิติทางสังคม มีการส่งเสริม สนับสนุน ภาคีเครือข่ายในภาคส่วนต่าง ๆ ให้ร่วมกันต่อต้านการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม เช่น สังคม เด็ก และเยาวชน และกระแสของสังคมแสดงถึงความต้องการที่จะเห็นภาพของการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันที่เป็นรูปธรรมและชัดเจน โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการสำคัญที่เป็นพื้นฐานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

T – Technology มิติทางเทคโนโลยี มีการพัฒนาเทคโนโลยีที่ช่วยพัฒนาระบบการบริการสาธารณะ ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ส่งผลให้เกิดความโปร่งใส และตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้ และในปัจจุบันเทคโนโลยียังเป็นสิ่งสำคัญที่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้กระจายตัวออกไปยังสังคมในวงกว้าง

L – Legal มิติทางกฎหมาย รัฐธรรมนูญสามารถคานอำนาจทางการเมือง บริหาร นิติบัญญัติ ตุลาการ ถือเป็นโอกาสที่สำคัญในการกำหนดแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยเฉพาะการคานอำนาจการเมืองให้ไม่สามารถแทรกแซงฝ่ายข้าราชการประจำได้ อีกทั้งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มีการกำหนดให้ประชาชนมีหน้าที่ในการให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต และในปัจจุบันยังมีกระบวนการ ในการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายให้สามารถตอบสนองต่อการปฏิบัติงาน และบังคับใช้ได้จริง และใช้กลไกทางกฎหมายเป็นแนวทางในการปฏิรูปกลไกหลักตัวกันป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต เช่น การเสนอจัดตั้งศาลขำนุติโทษ และการเตรียมเสนอร่างการดำเนินการเกี่ยวกับ คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นต้น

I - International มิติทางด้านต่างประเทศ มีการดำเนินงานตามพันธสัญญาระหว่างประเทศทั้งในระดับโลก และระดับภูมิภาค ส่งเสริมพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการปรับปรุงกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสอดคล้องในการปฏิบัติและบังคับใช้กฎหมาย การมีบทเรียนจากการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศต่าง ๆ มาปรับใช้ในการดำเนินงานภายในประเทศ เช่น กลไกการตรวจสอบ การคานอำนาจ กลไกการพัฒนาและมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมแบบ Collaborative ในประเทศที่ประสบความสำเร็จและสามารถแก้ไขปัญหาได้ เช่น สิงคโปร์ ฮอลแลนด์

G - Government มิติทางด้านนโยบายรัฐบาล/ระบบราชการ นโยบายของรัฐบาลมีความต้องการส่งเสริมภาพลักษณ์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและนอกประเทศ และให้ความสำคัญต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยอาศัยการปฏิรูปและบูรณาการการทำงานในทุกภาคส่วนปฏิบัติมาตรการและกลไกการป้องกันการทุจริตที่มีการพัฒนารูปแบบให้มีความสอดคล้องกับบริบทสภาพปัญหาของการทุจริตที่เกิดขึ้น

สำหรับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็น "อุปสรรค" ของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีดังนี้

P - Political มิติทางการเมือง มาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการเข้าสู่อำนาจรัฐ หรือการเลือกตั้งยังขาดการบังคับใช้อย่างจริงจัง ส่งผลให้ได้นักการเมืองที่มุ่งเข้ามาหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง และพวกพ้อง

E - Economic มิติทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยเป็นประเทศเปิดเสรีทางการค้า ทำให้เผชิญกับปัญหาที่ตามมากับธุรกิจประเภทกิจการข้ามชาติ ซึ่งบางครั้งเข้ามาด้วยอิทธิพล ก่อให้เกิดปัญหาการทุจริตในส่วนต่าง ๆ เกิดปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ เกิดการฟอกเงิน ตามมาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ นโยบายการค้าเงินบาททางการค้าที่ผูกขาดตลาดและกีดกันทางการค้า ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ส่งผลให้ ภาคธุรกิจเอกชนมีท่ามียมในการให้สินบนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อมุ่งหวังให้อำนวยความสะดวกกับตนเอง และเกิดปัญหาอาชญากรรมปล้นชิงในภาคธุรกิจ เกิดการทุจริตใหญ่ ๆ และการให้เล็ก ๆ เช่น ส่วยรายวัน กลายเป็นเรื่องแลกเปลี่ยนระหว่างผู้ให้กับผู้รับ

S - Social มิติทางสังคม บริบทสังคมที่ยังไม่เอื้อต่อการปฏิรูป พัฒนาและเปลี่ยนแปลง กระบวนทัศน์ในการทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เนื่องจากสังคมไทยมีวัฒนธรรมยอมรับระบบอุปถัมภ์ รอมชอม และประชาชนยังขาดค่านิยมร่วมในการร่วมต้านทุจริต และยังเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของชาติบ้านเมือง

T - Technology มิติทางเทคโนโลยี การดำเนินธุรกรรมทางธุรกิจในปัจจุบันได้พัฒนาโดยนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นเครื่องมือ เป็นรูปแบบไฮเบอร์ เกิดการบิดเบือนและใช้ช่องทางในการทุจริต เช่น ระบบ e-bidding และ e-market เป็นต้น

L - Legal มิติทางกฎหมาย กระบวนการทางกฎหมายที่มีขั้นตอนซ้ำซ้อนและมากเกินไปจนจำเป็น ก่อให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินคดี และขาดการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เกิดขาดการทำงานยังคงยึดติดกับกับขั้นตอนทางกฎหมายที่ยากต่อการปฏิบัติ ส่วนการตรวจสอบทรัพย์สินจึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการปราบปรามการทุจริต และการขึ้นสู่ศาลอาญามีผลต่างอย่างสูงให้ความสำคัญกับมาตรา ๒๒, ๓๔, ๔๓ และ ๓๓๙ ที่มุ่งเน้นการตรวจสอบเชิงปริมาณมากกว่าการตรวจสอบเชิงคุณภาพจนเป็นปัญหาในการดำเนินงานที่ล่าช้า และสร้างปัญหาสะสม

I - International มิติทางด้านต่างประเทศ ต่างประเทศไม่เชื่อถือต่อความโปร่งใส และการบริหารงานภาครัฐไทย ซึ่งภาครัฐไทยขาดการดำเนินการตามพันธกรณีที่ตกลงตามอนุสัญญา UNCAC

G - Government มีทิศทางดำเนินนโยบายรัฐบาล/ระบบราชการ เกิดการทุจริตในภาครัฐ อย่างต่อเนื่อง จนประชาชนมีทัศนคติในแง่ลบกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความร่วมมือ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกับประชาชน อีกทั้งประชาชนยังมองว่าหน่วยงานของรัฐไม่มีความจริงจังต่อการแก้ไข ปัญหาทุจริต เป็นเพียงแต่ทำตามข้อตกลง ตัวชี้วัด ทำแบบสุบนหน้าปะจมูก ขาดความต่อเนื่อง และยังพบว่า ขางหน่วยงานสร้างเอกสารหลักฐานขึ้นมาเพื่อให้ผ่านตัวชี้วัดเท่านั้น

การจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรสภาพแวดล้อม

เมื่อทำการวิเคราะห์รวบรวมตัวแปรสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิดที่กำหนด จนทราบถึงตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้ง ๔ ด้าน คือ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคก็นำตัวแปรดังกล่าวมาศึกษาหาพบเห็นเชิงลึกแยกย่อยในรายละเอียดของแต่ละมิติให้ครบถ้วนเป็น ตัวแปรย่อยภายใต้กรอบแนวคิด แล้วนำตัวแปรที่ได้เหล่านั้นไปจัดลำดับความสำคัญ เพื่อให้ทราบถึงตัวแปรที่มี ลำดับความสำคัญสูง ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าตัวแปรนั้นสามารถก่อให้เกิดผลกระทบที่หลากหลาย เพื่อนำข้อมูลตัวแปรที่ จัดลำดับความสำคัญแล้วไปใช้ในการประกอบการวิเคราะห์แนวโน้ม ตลอดจนค้นหาประเด็นชี้้นำเชิง ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ

โดยการจัดอันดับความสำคัญของตัวแปรสภาพแวดล้อมนั้น ได้นำตัวแปรสภาพแวดล้อมทั้ง ๔ ด้านมา จัดลำดับตามเกณฑ์และเลือกใช้ตัวแปรที่มีความสำคัญสูงสุด (A) และตัวแปรที่มีความสำคัญสูง (B) เนื่องจาก เป็นตัวแปรที่มีผลกระทบ (Impact) ในวงกว้าง โดยใช้กรอบแนวคิด Balanced Scorecard ซึ่งมีเกณฑ์ของการ วิเคราะห์ที่ให้ความสำคัญของปัจจัย ๔ ประการ ประกอบกับการวิเคราะห์ด้วยเกณฑ์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอีก ๑ เกณฑ์ ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๑ เกณฑ์การวิเคราะห์ตัวแปรสภาพแวดล้อม ๕ ด้าน

	เกณฑ์การวิเคราะห์
เกณฑ์ที่ ๑	เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความคุ้มค่าในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
เกณฑ์ที่ ๒	เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรป้องกันและปราบปรามการทุจริต
เกณฑ์ที่ ๓	เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตอบสนองสังคมและประชาชน
เกณฑ์ที่ ๔	เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาขีดความสามารถ/สมรรถนะและการพัฒนานวัตกรรม ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
เกณฑ์ที่ ๕	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของตัวแปรที่มีผลกระทบในวงกว้าง (คัดเลือกเฉพาะ ตัวแปรเกรด A และ B) แสดงตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็ง (Strengths) ที่มีอิทธิพลสูง

ลำดับ	ประเด็น	เกรด
S1	ความเป็นอิสระในการดำเนินการตามกฎหมาย	A
S2	มีการกระจายโครงสร้างผู้ภูมิภาค	A
S3	เจ้าหน้าที่มาจากสหวิทยาการ ทำให้มีความหลากหลายทางวิชาการ	A
S4	หน่วยงานมีการบูรณาการงบประมาณ ร่วมกับหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ	A
S5	การแบ่งโครงสร้างการทำงานภายในหน่วยงานขึ้นเครือข่ายชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ	A
S6	มาตรการเสริม มาตรา ๑๐๐ และ ๑๐๗/๗ และเครื่องมือเสริม ITA เสริมยุทธศาสตร์	B
S7	ผู้บริหารองค์กรมีศักยภาพเป็นที่ประจักษ์ได้รับการยอมรับ	B
S8	มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเครื่องมือกำหนดบทบาททิศทางการขับเคลื่อนทำให้เกิดการบูรณาการงบประมาณและการบริหาร	B
S9	ศูนย์ประมวลข้อมูลฯ เป็นกลไกการประสานและติดตามการขับเคลื่อนฯ	B
S10	เจ้าหน้าที่มีทักษะความรู้เฉพาะทางและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	B
S11	การสร้างจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตได้รับความร่วมมือที่ดีจากเด็กและเยาวชน	B
S12	มีการจัดทำ MOU กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ครอบคลุมภารกิจ ซึ่งสามารถพัฒนาต่อออกความร่วมมือได้	B
S13	หน่วยงานมีอัตราจ้างเพียงพอและเหมาะสมกับการกิจ	B
S14	เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์เป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติงาน	B
S15	มีคณะกรรมการ/อนุกรรมการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย	B

ตารางที่ ๕ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อน (Weaknesses) ที่มีอิทธิพลสูง

ลำดับ	ประเด็น	เกรด
W1	การทำงานยังเป็นรูปแบบในเชิงรับมากกว่าเชิงรุก	A
W2	การทำงานมีขั้นตอนที่เป็นทางการมากในระบบอนุกรรมการ	A
W3	การทำ MOU ไม่ได้นำไปปฏิบัติ	A
W4	ขาดความชัดเจนในการบูรณาการร่วมกัน	A
W5	กระบวนการตรวจหาพยานหลักฐานและไต่สวนมูลฟ้องมีความล่าช้า	A
W6	รูปแบบการบริหารยังเป็นแบบข้าราชการประจำ	B
W7	การขับเคลื่อนฯ ยังขาดการบริหารเชิงยุทธศาสตร์	B
W8	ขาดการประสานงานด้านการประชาสัมพันธ์ และการสร้างกระแสสังคม	B
W9	ภารกิจสร้างจิตสำนึกยังไม่มีประสิทธิภาพ	B
W10	ส่วนใหญ่ไม่เป็นการชี้แจงความผิดเจ้าหน้าที่ระดับล่าง	B
W11	จากระบบติดตามตรวจสอบประเมินผล	B
W12	แผนยุทธศาสตร์ชาติฯ ใช้ภาษายากต่อการทำความเข้าใจ มีวิธีปฏิบัติที่ไม่ชัดเจน	B
W13	ขาดการสร้างค่านิยมร่วมต่อต้านการทุจริตที่เป็นเอกภาพ	B
W14	ระบบสนับสนุนฐานข้อมูลขาดการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน	B
W15	ข้อท้วงติงความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และพยานหลักฐานยังขาดแคลนและไม่เพียงพอ	B

ตารางที่ ๖ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เป็นโอกาส (Opportunities) ที่มีอิทธิพลสูง

ลำดับ	ประเด็น	เกรด
O1	บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ส่งเสริมการค้าด้านการท่องเที่ยว	A
O2	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มุ่งให้คนไทยเป็นชนชั้นกลาง	A
O3	มีกระบวนการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายในการป้องกันและแก้ไขการทุจริต	A
O4	มีสื่อออนไลน์ที่ทันสมัยใช้เป็นช่องทางสะท้อนข้อเท็จจริง	A
O5	นโยบายรัฐมุ่งปราบปรามการทุจริตให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล	A
O6	ภาคธุรกิจเอกชนตื่นตัว และเริ่มรวมตัวกันในการสร้างความโปร่งใส	B
O7	การค้าการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ให้การส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของหน่วยงานภาครัฐ	B
O8	สังคมมีความต้องการเห็นการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเป็นรูปธรรมและเร็วขึ้นในการดำเนินคดีที่รวดเร็วขึ้น	B
O9	ค่า CPI ทำให้แต่ละภาคส่วนมีจุดประสงค์ทางร่วมกัน	B
O10	กฎหมายเกิดใหม่มีความเฉพาะด้าน สละระยะเวลาการพิจารณา	B
O11	หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแพร่หลายสู่ประชาชนมีความโดดเด่นสูง ส่งผลให้แนวโน้มการทุจริตลดลง	B
O12	หลักคำสอนของศาสนาให้เห็นโทษของการทุจริต ช่วยสร้างการรับรู้และแนวปฏิบัติในฐานะศาสนิกชนที่ดี	B
O13	ภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กรวมกลุ่มกันปกป้องไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ	B
O14	การนำเสนอประเด็นการทุจริตของสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของประชาชนในวงกว้าง	B
O15	การสร้างภาคีเครือข่ายมีความเข้มแข็งในการร่วมต่อต้านการทุจริต	B

ตารางที่ ๗ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรค (Threats) ที่มีอิทธิพลสูง

ลำดับ	ประเด็น	เกรด
T1	ค่านิยมอุปถัมภ์และระบบพวกพ้อง	A
T2	การบังคับใช้กฎหมายในการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐอื่นยังไม่มีประสิทธิภาพ	A
T3	ประชาชนเศรษฐกิจฐานช้อน มีการทำธุรกิจระหว่างประเทศมากขึ้น เชื้อต่อการทุจริตการใช้งบดำเนินการ	A
T4	เกิดรูปแบบการทุจริตที่ซับซ้อนมากขึ้น จากการดำเนินธุรกิจของเอกชนและการทุจริตเชิงนโยบาย	A
T5	กระบวนการทางกฎหมายมีความซับซ้อนมาก	A
T6	นโยบายต่อต้านการทุจริตกระจายไปสู่กระทรวงต่าง ๆ ซึ่งยังขาดความเป็นองค์รวม	B
T7	ประชาชนขาดค่านิยมในการมีส่วนร่วมสร้างธรรมาภิบาล	B
T8	ต่างประเทศและประชาชนยังขาดความเชื่อมั่นในการสร้างความโปร่งใสภาครัฐ	B
T9	นโยบายป้องกันการแทรกแซงภายในของรัฐทำให้การดำเนินการตาม UNCAC ลำบาก	B
T10	โครงสร้างเศรษฐกิจมีความเหลื่อมล้ำสูง	B
T11	ทัศนคติในแง่ลบของสังคมที่มีต่อเจ้าหน้าที่รัฐ ทำให้ดำเนินการส่งเสริมความร่วมมือได้ยาก	B
T12	ประชาชนมีมุมมองปัญหาการทุจริตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เกิดเป็นภาระย้ายอมเลงเพิกเฉย	B
T13	ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีถูกใช้เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการทุจริตรูปแบบใหม่ ๆ	B
T14	ภาคเอกชนยังมีความไม่เต็มใจในการรายงานความเสียหาย	B
T15	ผู้แจ้งเบาะแสไม่มั่นใจในความปลอดภัย อันเนื่องมาจากอิทธิพลของผู้กระทำความผิด	B

สรุปผลการจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรสภาพแวดล้อม

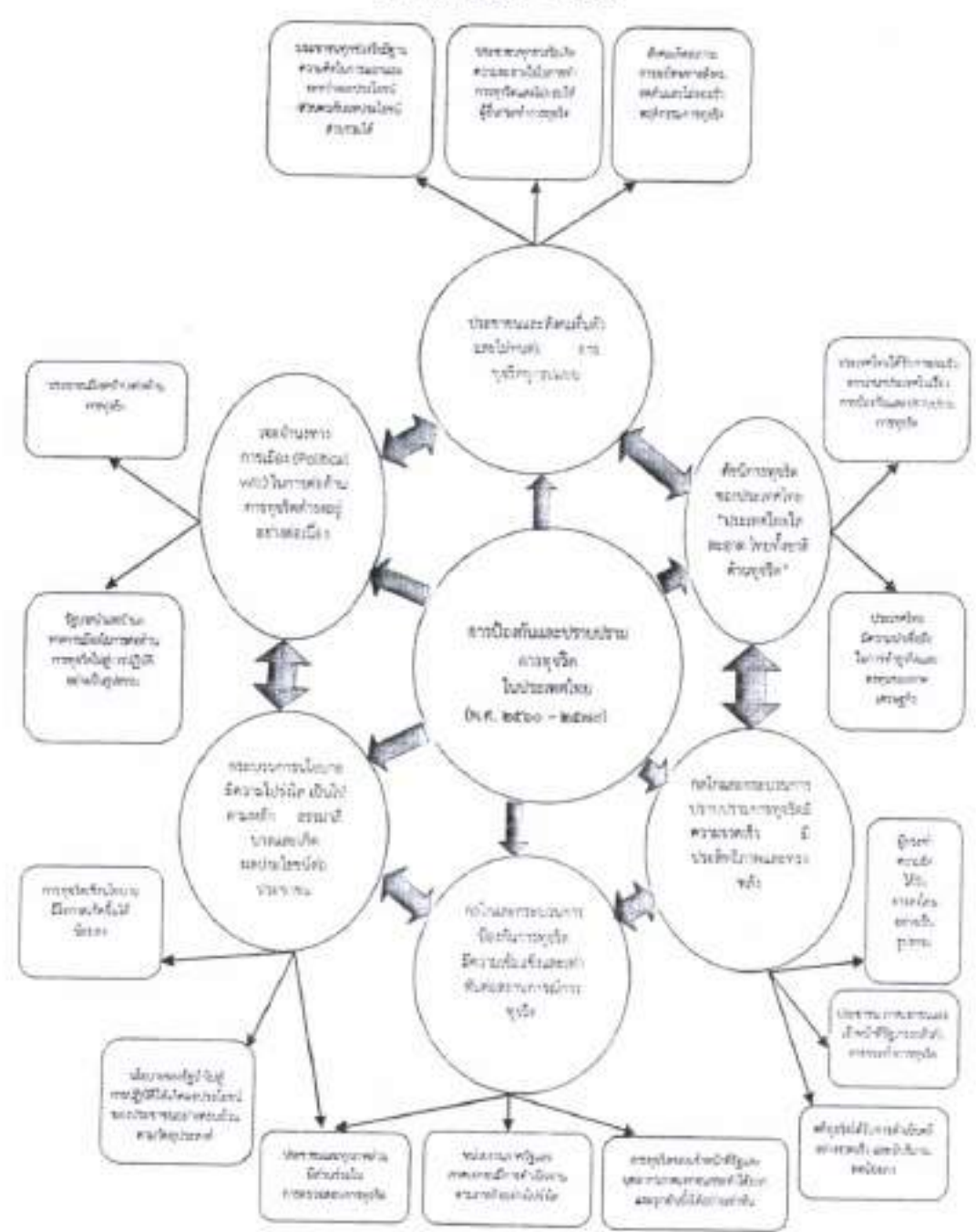
จากกระบวนการตรวจสอบและทบทวนสภาพแวดล้อมของภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตด้วยเทคนิค SWOT Analysis นั้น ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลของสภาพแวดล้อมในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นข้อมูลที่มีส่วนสำคัญที่นำทิศทางของแผนแม่บทบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ว่าควรกำหนดยุทธศาสตร์เป็นทิศทางใด มีจุดแข็งหรือโอกาสอันใดบ้างที่

ควรจะนำมาเป็นปัจจัยเสริมพลังในยุทธศาสตร์ มีจุดอ่อนหรืออุปสรรคใดบ้างที่ยุทธศาสตร์ควรเข้าไปจัดการแก้ไขเพื่อป้องกันการดำเนินยุทธศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากผลการจัดลำดับประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคดังที่กล่าวแล้วข้างต้น พบว่าประเด็นที่เป็นจุดร่วมของตัวแปร SWOT ที่สำคัญคือ การบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของประเทศ ในการร่วมกันแก้ไขปัญหาการทุจริต เนื่องจากในตัวแปร SWOT พบว่าภารกิจการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไม่ได้มีแค่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและภาครัฐบาล ทำหน้าที่นี้เพียงส่วนเดียวเท่านั้น ยังมีอีกหลากหลายภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชน ประชาชน ที่มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งผลสะท้อนความร่วมมือดังกล่าวได้ออกมาเป็นผลการวิเคราะห์ SWOT ที่ชี้ว่าภาคส่วนต่าง ๆ ได้ให้ความร่วมมือกันดำเนินการกิจนี้แค่ไหนอย่างไร ดังนั้น แผนแม่บทบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ต้องตระหนักถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการดำเนินการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการสร้างวัฒนธรรมของสังคมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่จะเกิดขึ้น

บทที่ ๕ การฉายภาพอนาคต

วงล้ออนาคตของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทย เป็นการวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นในประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๕ โดยผลการวิเคราะห์พบว่าแนวโน้มสถานการณ์หลักทั้งหมด ๒ ด้าน และในแต่ละด้านมีแนวโน้มหรือสืบเนื่องในลักษณะต่างๆ ดังนี้

**แผนภาพที่ ๔ วงล้ออนาคตของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทย
ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๕**

การฉายภาพอนาคต

การฉายภาพอนาคตของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทย เป็นการประเมินความเป็นไปได้ของสถานการณ์ในอนาคตของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้ทันภาพในมิติต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนด แผนแม่บทของแผนงานบูรณาการการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปีในอนาคต ซึ่งมีรายละเอียดผลการฉายภาพอนาคต เป็นดังนี้

๓. ภาพอนาคตของประชาชนและสังคม : ในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้า ประเทศไทยน่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ประชาชนจะมีความรู้และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก รวมทั้งมีจิตพอเพียงอันเกิดจากการปลูกฝังหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นประชาชนและสังคมจะตื่นตัวต่อการทุจริตมากขึ้น ให้ความสนใจข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตต่อประเทศมากขึ้น มีการแสดงออกซึ่งการต่อต้านการทุจริตทั้งในชีวิตประจำวันและการแสดงออกผ่านสื่อสาธารณะและสื่อสังคมออนไลน์ ต่าง ๆ ประชาชนในแต่ละช่วงวัยจะได้รับการกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมว่าการทุจริตถือเป็นพฤติกรรมที่นอกจากจะผิดกฎหมายและทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศแล้ว ยังเป็นพฤติกรรมที่ไม่ได้รับการยอมรับทางสังคม ประชาชนจะมีวิถีชีวิตที่ทำให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้ วัฒนธรรมทางสังคมจะหล่อหลอมให้ประชาชนจะไม่กระทำการทุจริตเนื่องจากมีความละอายต่อตนเองและสังคม และไม่ยอมให้ผู้อื่นกระทำการทุจริตอันส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อสังคมส่วนรวมด้วย และจะเกิดการรวมกลุ่มกันทางสังคมเพื่อก่อให้เกิดสภาวะการลงโทษทางสังคมต่อการกระทำ

๒. ภาพอนาคตของเจตจำนงทางการเมือง (Political Will) ในการต่อต้านการทุจริต : ในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้า ประชาชนคนไทยทุกคนจะแสดงเจตจำนงต่อต้านการทุจริตอย่างเข้มข้น ผ่านกระบวนการเลือกตั้งและกระบวนการเข้าสู่อำนาจของตัวแทนของประชาชน นั่นคือรัฐบาลและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่างๆ ทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น รวมไปถึงรัฐธรรมนูญซึ่งถือเป็นเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนอย่างหนึ่ง รัฐบาลในฐานะผู้รับมอบเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนทั้งประเทศ จึงจะต้องบริหารประเทศให้เป็นไปตามเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนในการต่อต้านการทุจริต และปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมและขยายผลกลับไปสู่ประชาชน ประชาชนจะให้ความสนใจในการตรวจสอบรัฐบาลและนักการเมืองในการดำเนินการตามเจตจำนงทางการเมืองมากขึ้น เป็นแรงกดดันให้รัฐบาลต้องบริหารประเทศอย่างสุจริตและโปร่งใส

๓. ภาพอนาคตของกระบวนการนโยบายของรัฐ : กระบวนการนโยบายของรัฐบาล เป็นช่องทางในการแสวงหาผลประโยชน์อันมิควรได้ เป็นการทุจริตที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาล ในอนาคตแม้ว่าการทุจริตเชิงนโยบายจะมีแนวโน้มที่จะมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่จะเกิดขึ้นได้ยากมากขึ้นเช่นกัน เนื่องจากสภาวะทางสังคมและประชาชนในอนาคต จะให้ความสนใจและจับตามองการทุจริตในระดับนโยบายมากยิ่งขึ้น มีกลไกการตรวจสอบการดำเนินนโยบายของรัฐที่เข้มข้นมากขึ้น

๔. ภาพอนาคตของการป้องกันการทุจริต : ในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้า การทุจริตน่าจะทวีความรุนแรง ซับซ้อน และยากแก่การตรวจสอบมากยิ่งขึ้น อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของสังคมโลกและพลวัตของการทุจริตที่ผู้กระทำการทุจริตหาช่องทางการทุจริต ที่ยากแก่การตรวจสอบมากยิ่งขึ้น แต่สภาวะทางสังคมที่ตื่นตัวต่อต้านและตรวจสอบการทุจริตมากยิ่งขึ้น จะอาจจะทำให้แนวโน้มการทุจริตลดลง ส่งผลให้กระบวนการป้องกันการทุจริตยิ่งทวีความสำคัญ โดยต้องพัฒนาระบบการและรูปแบบของการป้องกันการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต เพื่อให้สามารถระงับยับยั้งการทุจริตได้อย่างเท่าทันไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศ ดังนั้น แผนแม่บทบูรณาการการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ควรมุ่งเน้นการพัฒนาโลกและกระบวนการป้องกัน

การทุจริตให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ เป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเชิงรุกเพื่อให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริตและกำหนดมาตรการให้หน่วยงานภาครัฐและทุกภาคส่วนดำเนินการอย่างโปร่งใส

๕. ภาพอนาคตของการปราบปรามการทุจริต : ในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้า กลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น กฎหมายจะมีความทันสมัย การบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินคดีน่าจะมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ทำให้คดีความน่าจะมีปริมาณลดลง ดังนั้น แผนแม่บทของแผนงานบูรณาการการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ในระยะ ๕ ปีแรก และ ๑๐ ปีต่อไป จึงควรมุ่งเน้นการส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายและตรากฎหมายใหม่เพื่อสนับสนุนให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมุ่งทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับการดำเนินคดีและลงโทษอย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรม เพื่อให้สังคมเกิดความเกรงกลัวต่อการทุจริตด้วย

๖. ภาพอนาคตของดัชนีการทุจริตของประเทศไทย : ในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้าประเทศไทยจะมีค่าคะแนนดัชนีการทุจริตแบบใดแบบหนึ่งที่ใช้ในขณะนั้น สะท้อนให้เห็นว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

จากการวิเคราะห์ห้วงล้ออนาคตและการฉายภาพอนาคตข้างต้น แม้ว่าจะแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การทุจริตนั้นย่อมมีวิวัฒนาการที่มีความซับซ้อนและตรวจสอบได้ยากมากขึ้น ในขณะที่เทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลกและสังคมไทยก่อให้เกิดช่องโหว่ในการทุจริตที่มากขึ้น พร้อมๆกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการป้องกันและปราบปรามจะมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน ดังนั้น แผนแม่บทของแผนงานบูรณาการการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) จึงควรมุ่งเน้นการปฏิรูปและพัฒนาให้ครอบคลุมทุกด้านของพลวัตของการทุจริตในประเทศไทย ทั้งด้านประชาชนและสังคม ด้านเจตจำนง ท้าทายเมืองในการต่อต้านการทุจริต ด้านนโยบายของรัฐบาล ด้านการป้องกันการทุจริต ด้านการปราบปราม การทุจริต และด้านยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย เพื่อให้การทุจริตไม่สามารถเกิดขึ้นได้และมีปริมาณลดน้อยลงไป ทำให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการต่อต้านการทุจริต และได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ

ส่วนที่ ๒

บทที่ ๒

แผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

แผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เชื่อมโยงไปสู่ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals : SDGs) โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนแม่บท มีปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการพื้นฐานของแผนแม่บท ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand)”

พันธกิจ

“สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกย่องธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการและปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานสากล”

คำอธิบายพันธกิจ

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า จะเป็นการปฏิรูปกระบวนการดำเนินงานจากเดิม ไปสู่กระบวนการทำงานแบบบูรณาการทั้งระบบ โดยเริ่มจากการวางรากฐานทางความคิดของประชาชนที่นอกจากตนเองจะไม่กระทำการทุจริตแล้ว จะต้องไม่อดทนต่อการทุจริตที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอีกต่อไป ประชาชนไทยต้องก้าวข้ามค่านิยมอุปถัมภ์และความเพิกเฉยต่อการทุจริตประพฤติมิชอบ เจตจำนงทางการเมืองของประชาชนที่ต้องการสร้างชาติที่ใสสะอาดปราศจากการทุจริต จะต้องได้รับการสานต่อจากฝ่ายการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ การขับเคลื่อนนโยบายที่มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต้องเป็นที่ได้รับความไว้วางใจ และความเชื่อมั่นจากประชาชนว่าจะสามารถเป็นผู้ปกป้องผลประโยชน์ของชาติและประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เป็นธรรม และเท่าเทียม ทั้งนี้เพื่อยกระดับมาตรฐานจริยธรรม คุณธรรม และความโปร่งใสของประเทศไทยในทุกมิติ ให้มีมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ระดับคะแนนของดัชนีการทุจริต อธิบายได้ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต”

วัตถุประสงค์หลัก

๑. สังคมมีพฤติกรรมร่วมต้านการทุจริตในวงกว้าง
๒. เกิดวัฒนธรรมทางการเมือง (Political Culture) มุ่งด้านการทุจริตในทุกภาคส่วน
๓. การทุจริตถูกยับยั้งอย่างเท่าทันด้วยนวัตกรรม กลไกป้องกันการทุจริต และระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
๔. การปราบปรามการทุจริตและการบังคับใช้กฎหมาย มีความรวดเร็ว เป็นธรรม และได้รับความร่วมมือจากประชาชน
๕. ดัชนีที่ใช้วัดการทุจริต ของประเทศไทยในอนาคต อธิบายได้ว่า ประเทศไทยมีการทุจริตน้อยมาก

การกำหนดยุทธศาสตร์

แผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) กำหนดตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติ ในระยะ ๒๐ ปี ที่กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในยุทธศาสตร์ด้านต่อไปนี้

- ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ

ในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้า เพื่อให้ประเทศไทยเกิดความมั่นคง ปลอดภัยจากภัยการทุจริตทุกระดับ ด้วยกระบวนการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เป็นสากล มั่งคั่งจากการลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจจนเศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่องเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูงด้วยกระบวนการป้องกันการทุจริตเชิงรุก และยั่งยืนด้วยการปลูกและปลูกฝังให้ทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ แผนแม่บทบูรณาการการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) จึงกำหนดยุทธศาสตร์หลัก ๓ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างวัฒนธรรมต้านทุจริตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ป้องกันการทุจริตเชิงรุก
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เป็นสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ “สร้างวัฒนธรรมต้านทุจริตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความหมาย

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังวิถีคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกช่วงวัย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตและให้ความรอบรู้ที่เหมาะสม บนหลักการ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี ยึดถือผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม นำไปสู่เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมที่สมดุล
๒. เพื่อเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการผลักดันให้เกิดสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตและต้านทุจริตทุกรูปแบบ

เป้าประสงค์

สังคมไทยมีวัฒนธรรมที่ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและร่วมต้านทุจริตในทุกรูปแบบ ในระยะ ๒๐ ปี ต้องสร้างจิตสำนึกในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมเพื่อสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญสูง (Flagship)

แผนงานการพัฒนาศักยภาพคน สังคม เพื่อสร้างวัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการต้านทุจริต ประกอบด้วยโครงการ/กิจกรรมระยะยาวและต่อเนื่อง ดังนี้

- สร้างวัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อต้านทุจริต โดย “การปลูกฝังวิถีคิด” และ “การปลูก” หรือ “การกระตุ้น” จิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต บนหลักการพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี ยึดถือผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

- สร้างการรับรู้ในเรื่องภัยของการทุจริต ผลกระทบของการทุจริตจากกรณีตัวอย่างที่เกิดความเสียหายภายในประเทศ และผู้กระทำผิดได้บทลงโทษเพื่อเพิ่มต้นทุนในการกระทำการทุจริต ให้มีความอายในการทำทุจริตของตนเอง และไม่ทนต่อการทุจริตของผู้อื่น

- ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและมีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมต้านทุจริตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของคนต่างวัยและต่างสถานภาพผ่านการดำเนินงานอย่างบูรณาการของโครงการในสถาบันการศึกษาทุกระดับ การบูรณาการเครือข่ายของหน่วยงานภาครัฐ และการบูรณาการโครงการต่างๆ ระดับหมู่บ้านและ/หรือชุมชนของหน่วยงานต่างๆ อย่างเหมาะสมในหัวเวลายาวนานๆ ที่สำคัญส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวมีบทบาทในการสร้าง/หล่อหลอมให้เกิดสังคมไม่ทนต่อการทุจริตและต้านทุจริตทุกรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ “ป้องกันการทุจริตเชิงรุก”

ความหมาย

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการกำหนดกลไกด้านการป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างการปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต

วัตถุประสงค์ เพื่อยกระดับ กลไก มาตรการ กฎหมาย กระบวนการ นวัตกรรม เทคโนโลยี และพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกองค์ของทุกภาคส่วนภายในประเทศ รวมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการป้องกันการทุจริตให้เท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริต เหยียบเท่ามาตรฐานสากล

เป้าประสงค์

๑. บุคลากรทุกองค์กรของทุกภาคส่วนภายในประเทศ มีการรับรู้และศักยภาพเท่าทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงการทุจริต

๒. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดและใช้กลไกการป้องกันการทุจริตอย่างครอบคลุม

๓. กลไก มาตรการ กฎหมาย กระบวนการ นวัตกรรม เทคโนโลยี ในด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีความทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงการทุจริตและประสิทธิภาพสูง

แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญสูง (Flagship)

แผนงานป้องกันการทุจริตเชิงรุก ประกอบด้วยโครงการ/กิจกรรมระยะยาวและต่อเนื่อง ดังนี้

- บูรณาการความร่วมมือร่วมกันระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคประชาสังคม (พลังประชารัฐ) ในการขับเคลื่อนกลไกการป้องกันการทุจริต
- เพิ่มประสิทธิภาพกลไก มาตรการ กฎหมาย กระบวนการ นวัตกรรม เทคโนโลยี ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหาการทุจริต
- พัฒนาระบบการปฏิบัติงานและการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐให้โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ลดการใช้ดุลยพินิจ โดยนำระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้
- สื่อสารทำความเข้าใจในกลไกการป้องกันการทุจริตโดยการสร้างการมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ “ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เป็นสากล”

คำอธิบาย

ยุทธศาสตร์นี้มีมุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนากลไกและกระบวนการต่าง ๆ ของการปราบปรามการทุจริต ทั้งระบบให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างและพัฒนากลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้เป็นสากล มีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเท่าทันต่อพลวัตรของการทุจริต
๒. เพื่อตรากฎหมายและปรับปรุงกฎหมายที่เป็นสากล
๓. เพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูกดำเนินคดีและลงโทษด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม ถูกต้องตามหลักกฎหมาย และมาตรฐานสากลเท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริต

เป้าประสงค์

๑. การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่จำเป็นในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้สอดคล้องกับสถานการณ์การทุจริตและแนวทางปฏิบัติสากล
๒. องค์การที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปราบปรามการทุจริตมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ มีการบังคับใช้กฎหมาย อย่างเคร่งครัด โปร่งใส ปราศจากทุจริตคอร์รัปชัน และประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง

แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญสูง (Flagship)

๑. แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการปราบปรามการทุจริต ประกอบด้วยโครงการ/กิจกรรมระยะยาว และต่อเนื่องในการสร้างและพัฒนากลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้ทันสมัยมีประสิทธิภาพและเป็นสากล ดังนี้

- พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริตเพื่อให้มีความรู้/ทักษะ/ขีดความสามารถ ที่เป็นมาตรฐานและเท่าทันต่อพลวัตรของการทุจริต รวมถึงการแบ่งปันความรู้ (Knowledge sharing) และแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริตที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของบุคลากรด้านการปราบปรามการทุจริต โดยมีกิจกรรมการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ

๓) จัดทำระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต โดยประมวลจากคดีการทุจริตและผู้เชี่ยวชาญของหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริตของแต่ละหน่วยงานได้ศึกษาและมีความสมรรถนะและความรู้ที่เป็นมาตรฐาน

๔) จัดทำมาตรฐานความรู้/ทักษะ/จิตความสามารถของเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริต และจัดทำหลักสูตรพัฒนาเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริตโดยมุ่งเน้นความรู้เชิงสหวิทยาการ และเสริมสร้างทักษะมาตรฐานให้แก่เจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริต

๕) จัดทำความร่วมมือในการแบ่งปันถ่ายทอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริตระหว่างหน่วยงานปราบปรามการทุจริต เพื่อสร้างบุคลากรเชี่ยวชาญเฉพาะสำหรับตรวจสอบและปราบปรามการทุจริตเป็นรายสาขา

- พัฒนากลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานปราบปรามการทุจริตในลักษณะหน่วยเฉพาะกิจ โดยมีอำนาจเฉพาะและมีขั้นตอนการดำเนินการที่กระชับและรวดเร็ว (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๓ และ ๒๔๔) เพื่อให้การปราบปรามการทุจริตสามารถดำเนินการได้รวดเร็ว เห็นผลและมีประสิทธิภาพ

- เพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแสอย่างจริงจัง รวมถึงการรักษาความลับและการรับประกันผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของพยานและผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้เกี่ยวข้อง โดยมีกิจกรรมการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ

๑) พัฒนามาตรการในการคุ้มครองพยาน (Witness) และผู้ให้เบาะแส (Whistleblower) ที่มีความน่าเชื่อถือและสร้างความมั่นใจแก่ผู้ถูกคุ้มครองได้

๒) พัฒนามาตรการในการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริต

๓) กำหนดรางวัลหรือสิ่งจูงใจในการแจ้งเบาะแสด้านคดี

- พัฒนามาตรการและเครื่องมือในการปราบปรามการทุจริต ระบบสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการปราบปรามการทุจริต

๒. แผนงานพัฒนาระบบการปราบปรามการทุจริต ประกอบด้วยโครงการ/กิจกรรมระยะยาวและต่อเนื่องในการสร้างและพัฒนาระบบการปราบปรามการทุจริต ดังนี้

- สร้างนวัตกรรมการทำงานใหม่เพื่อลดเวลาการทำงาน อาทิ โครงการปรับปรุงระบบการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เข้าถึงง่าย

- ปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๓ และ ๒๔๔) อาทิ ปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินการที่ล่าช้าของหน่วยงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็วและกระชับมากขึ้นเพื่อให้การดำเนินการปราบปรามการทุจริตตลอดกระบวนการจนถึงการลงโทษผู้กระทำความผิดได้ถึงที่สุดเป็นไปอย่างรวดเร็วเห็นผล มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ประจักษ์ของประชาชน

- สร้างมาตรฐานการดำเนินการปราบปรามการทุจริต โดยการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดี อาทิ กำหนดมาตรฐานระยะเวลาการดำเนินคดี การเร่งรัดคดีที่อยู่ในความสนใจของประชาชน/คดีที่มีความสำคัญและมีผลกระทบสูง การปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานเข้าสู่มาตรฐานงานคดีการวางระบบควบคุมการดำเนินคดี การปรับปรุงกฎ ระเบียบของการบริหารจัดการงานคดีเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานปราบปรามการทุจริต

- ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวน ปราบปรามเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการกับทรัพย์สินหรือผู้กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายฟอกเงิน

เพื่อให้การติดตามทรัพย์สินคืนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ตรวจเร็ว ยึดเร็ว จับเร็ว) เพื่อป้องกันการอำพราง
ถ่ายเทพรทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบ ไม่ให้เกิดความเสียหายขึ้น โดยมีกิจกรรมดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ

๑) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและ
หนี้สินที่ทันสมัย (smart audit system) เพื่อเพิ่มต่อการสืบสวนทรัพย์สินและหนี้สินรวมทั้งบูรณาการข้อมูล
กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างๆ ในการตรวจสอบความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน

๒) ศึกษาและทบทวนกลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินให้ครอบคลุมการ
ทุจริตโดยพิจารณาจากสถิติการทุจริต/การฉ้อโกงความผิด

๓. แผนงานพัฒนาเครือข่ายและบูรณาการกระบวนการด้านการปราบปรามการทุจริต
ประกอบด้วยโครงการ/กิจกรรมระยะยาวและต่อเนื่องในการสร้างและพัฒนาเครือข่ายเพื่อบูรณาการ
กระบวนการด้านการปราบปรามการทุจริตทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- บูรณาการประสานงานคดีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการปรับปรุงขั้นตอนการ
ดำเนินการที่ล่าช้าและซ้ำซ้อนกันของหน่วยงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีความรวดเร็ว
และกระชับมากขึ้น

- บูรณาการพัฒนาระบบฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานปราบปรามการทุจริตให้เข้าถึงง่ายและมี
ประสิทธิภาพ และการเชื่อมโยงระบบการรับเรื่องร้องเรียน ข้อมูลและข่าวกรองด้านการปราบปรามการทุจริต
เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ และสนองตอบต่อการให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว
และทั่วถึง

- จัดประชุม สัมมนา ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนที่ร่วมของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และ
การนำเสนอผลการดำเนินงานการปราบปรามการทุจริต / การพัฒนากระบวนการ/แนวทางการดำเนินงาน
ร่วมกันของหน่วยงานด้านการปราบปรามการทุจริตปราบปรามการทุจริต

- พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรต่อต้านการทุจริตและองค์กรเอกชนในระดับ
นานาชาติ เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้และข้อมูลในการปราบปรามการทุจริต และอาชญากรรมข้ามชาติ

- จัดทำและการผลักดันบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ด้านการปราบปรามการทุจริต (MOU) ให้เกิดผล
ในทางปฏิบัติ

๔. การตรากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัต
ของการทุจริต ประกอบด้วยการดำเนินการระยะยาวและต่อเนื่องในการตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมาย
ที่สนับสนุนการดำเนินงานปราบปรามการทุจริตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับบทบัญญัติของ
รัฐธรรมนูญและ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญ ที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริต

- ตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต (โดยการศึกษาและวิเคราะห์
ข้อจำกัดทางกฎหมายหรือข้อจำกัดในอำนาจหน้าที่ ในการดำเนินงานของหน่วยงานในกระบวนการปราบปราม
การทุจริต เพื่อเสนอในการตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายที่สนับสนุนการดำเนินงานปราบปรามการทุจริต
ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริตในประเทศและการทุจริตข้ามชาติ)

- ตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริต
ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสนธิสัญญาและมาตรฐานสากล (อาทิ การศึกษา
เปรียบเทียบกฎหมายปราบปรามการทุจริตและการติดตามทรัพย์สินคืนของประเทศต่างๆ เพื่อนำไปสู่การ
พัฒนากฎหมายไทย)

- ประเมินติดตามการอนุวัติการตามสนธิสัญญา เพื่อให้ความเห็นทางกฎหมายในการเสนอแก้ไข
กฎหมายและกระบวนการปราบปราม การทุจริตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

- บังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีตามระดับความเสียหายความเร่งด่วน และสถิติการทุจริต

- บังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริต อาทิ การดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๓๙) การดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๑๐๗/พ, มาตรา ๑๐๐, มาตรา ๑๒๗/๕ วรรค ๒ ฯลฯ)

- บังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีเฉพาะในแต่ละพื้นที่ของประเทศ
- บูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐต้นสังกัดในการบังคับใช้กฎหมายและลงโทษทางอาญาหรือทางวินัยในความผิดเกี่ยวกับการทุจริตหรือจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ
- ปรับปรุงกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้เกิดความมั่นใจในความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
- พัฒนาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย เช่น การจัดตั้ง “คณะกรรมการร่วมเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย”

การบริหารการดำเนินงานสำคัญตามแผนแม่บท

ในแผนแม่บทบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) นี้ ได้กล่าวถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ และวัตถุประสงค์หลักไว้อย่างชัดเจนที่สำคัญประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานสำคัญนั้นกำหนดขึ้นร่วมกันจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก (key stakeholders) ดังนั้นเพื่อให้กระบวนการดำเนินงานตามแผนแม่บทสามารถบรรลุเป้าหมายในระยะยาวสอดคล้องกับบริบทสังคม พลวัตการทุจริต และสถานการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปต่อเนื่องถึงอนาคต จึงกำหนดประเด็นหลักของการบริหารการดำเนินงานสำคัญตามแผนแม่บทอย่างกว้าง ๆ ไว้ ๔ ด้าน ดังนี้

๑. การวางแผน (Plan)

- จัดทำแผนงาน โครงการให้มีความครบถ้วน เช่น การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานตามกิจกรรม การกำหนดค่าเป้าหมาย การกำหนดตัวชี้วัดที่มีความชัดเจนและสามารถวัดผลได้ ควรเป็นตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์มากกว่าผลผลิต และผลลัพธ์ดังกล่าวควรเชื่อมโยงกับเป้าประสงค์หลักและเป้าประสงค์รองของยุทธศาสตร์หรือแม่บทหลักด้านการบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะสั้นและ/หรือระยะปานกลางในห้วงเวลานั้น ๆ โดยส่งผลต่อการปฏิบัติ (Do) ในกรณีที่เปลี่ยนผู้รับผิดชอบโครงการ

- จัดทำแผนงาน โครงการให้มีความสมบูรณ์ เนื่องจากเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการตรวจสอบและการติดตามผลการดำเนินงาน (Check) และการปรับปรุงการดำเนินงาน (Act) เพื่อการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานได้ในลำดับต่อไป

- สร้างการมีส่วนร่วมและตระหนักถึงเป้าหมายของความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนงานโครงการ

- สร้างความเข้าใจถึงการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการนั้นๆ เพื่อช่วยสร้างความตระหนักถึงเป้าหมายและการดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์ โดยพิจารณาความสอดคล้องกับเป้าหมายหลัก เป้าหมายรอง วัตถุประสงค์หลัก และประเด็นยุทธศาสตร์ หรือแม่บทหลักด้านการบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะสั้นและ/หรือระยะปานกลางในห้วงเวลานั้น ๆ

๒. การปฏิบัติ (Do)

- จัดลำดับความสำคัญของงานในกรณีที่มีการชิงส่วนแบ่งซ้อน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินงานได้ทันตามแผนงาน โครงการ ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงผลกระทบในทุกระดับที่อาจเกิดขึ้นจากความล่าช้าหรือไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จตามเป้าหมาย

- สื่อสาร ชี้แจง และสร้างความเข้าใจต่อบริบทของยุทธศาสตร์ หรือแม่บทหลักด้านการบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะสั้นและ/หรือระยะปานกลางในห้วงเวลานั้น ๆ ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระบุเจ้าหน้าที่หลักที่ชี้แจงยุทธศาสตร์หรือแม่บทหลักดังกล่าวแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากลดความไม่เข้าใจ หรือ ลดการตีความที่แตกต่างกันไปเป้าหมายหลัก เป้าหมายรอง วัตถุประสงค์หลัก ตัวชี้วัด/แนวทาง มาตรการต่าง ๆ

๓. การตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงาน (Check)

- จัดระบบ/รูปแบบการติดตาม ประเมินผลการดำเนินโครงการที่ทันกาลและเป็นรูปแบบเดียวกัน เช่น การกำหนดตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมในการวัดความก้าวหน้าของการดำเนินงานและจัดทำรูปแบบของการรายงานผลการดำเนินงานให้มีความละเอียดและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

- ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโดยพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความล่าช้าหรือไม่สามารถดำเนินโครงการได้บรรลุเป้าหมาย

- จัดทำระบบการติดตามและประเมินผลโดยเน้นความรู้ความเข้าใจและการตระหนักถึงความสำคัญของการติดตามและรายงานผลโครงการของเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบโครงการเป็นหลักสำคัญ

- ชี้แจงหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนกลไกการมีส่วนร่วมในการรายงานผล

๔. การปรับปรุงการดำเนินงาน (Act)

- แก้ไขปัญหาและระบุสาเหตุ พร้อมเสนอแนวทางในการแก้ไขและดำเนินการ ตลอดจนกำหนดเวลาที่คาดว่าจะแล้วเสร็จ หากแผนงาน โครงการไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามเป้าหมาย

- สร้างกลไกสนับสนุนการดำเนินงานโครงการให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา อาทิ การจัดประชุมอย่างต่อเนื่อง หรือ รูปแบบรายงานนำเสนอที่สามารถเห็น Gap ของการปฏิบัติงาน

- เสนอแนวทางเพื่อการปรับปรุงหรือทบทวนหรือแก้ไข เพื่อพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานในภาพรวมของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์หรือแม่บทหลักด้านการบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะสั้นและ/หรือระยะปานกลางในห้วงเวลานั้น ๆ